

Meeting Book: Vennesla kontrollutvalg (10.12.2019)

Vennesla kontrollutvalg

Date: 2019-12-10T14:00:00

Location: Herredshuset, møterom loftet 1

Note:

Saksliste

Møteinnkalling

1/19 Godkjenning av møteinnkalling 10.12.2019

3

Møteprotokoll

1/19 Godkjenning av protokoll fra møte 10.09.2019

4

Saker til behandling

1/19 Presentasjon av nytt kontrollutvalg for Vennesla kommune 2019-2023

21

2/19 Kontrollutvalget - funksjon og oppgaver

23

3/19 Orientering om 2. tertialrapport 2019 og budsjett Vennesla kommune 2020

29

4/19 Rapport fra selskapskontroll Konesjonskraft IKS - Vennesla kommune

87

5/19 Møte- og arbeidsplan 2020 Vennesla kontrollutvalg

132

6/19 Orientering fra revisor 10.12.2019

135

7/19 Referatsaker 10.12.2019

136

8/19 Eventuelt 10.12.2019

143

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/00139-22
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato
Vennesla kontrollutvalg	10.12.2019

Godkjenning av møteinnkalling 10.12.2019

Forslag fra sekretariatet:
Møteinnkallingen godkjennes.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/00139-23
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato
Vennesla kontrollutvalg	10.12.2019

Godkjenning av protokoll fra møte 10.09.2019

Forslag fra sekretariatet:
Protokollen fra møte 10.09.2019 godkjennes..

Vedlegg:
- Protokoll Vennesla kontrollutvalg 10.09.2019

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Møteprotokoll

Vennesla kontrollutvalg

Dato: 10.09.2019 kl. 14:00
 Sted: Herredshuset, Loftet 2
 Arkivsak: 19/00139

Til stede: Oddbjørn Hagen (leder), Bente Synøve Laland, Tor Robert Robstad, Nina Schei Ledang, Jørund Sagedal

Møtende
 varamedlemmer:

Forfall:

Andre: Revisjonssjef Tor Ole Holbek
 Ass. Revisjonssjef Monica Harsvik Smith-Tønnessen
 Forvaltningsrevisor Maren Stapnes
 Forvaltningsrevisor Henriette Svendsen
 Kommunalsjef Vidar Homme sak 15/19
 Enhetsleder plan- og utbygging Ola Skei Bekken Sak 15/19
 Rådgiver Eirik Arrestad sak 15/19
 Barnevernsleder Mary Ann Taraldsen sak 16/19
 Organisasjonssjef Heidi Engestøl sak 17/19
 Økonomisjef Gerd Signe Eieland sak 18/19

Protokollfører: Sander Haga Ask

Sakskart	Side
----------	------

Møteinnkalling

3/19 19/00139-15 Godkjenning av møteinnkalling 10.09.2019	3
---	---

Møteprotokoll

3/19 19/00139-16 Godkjenning av møteprotokoll fra møtet 07.05.2019	4
--	---

Saker til behandling

15/19	19/14747-1	Strandstien langs Venneslafjorden	5
16/19	18/08118-10	Forvaltningsrevisjonsrapport Midt-Agder barneverntjeneste	6
17/19	19/09067-1	Orientering om kommunens arbeid med inkluderende arbeidsliv - IA-avtalen	8
18/19	18/12636-8	Oppfølging av revisjonsnotat om stiftelser og konsekvenser av boligstiftelsens endring av vedtekter	9
19/19	19/11806-1	Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 Vennesla kommune	10
20/19	19/11809-1	Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for eierskapskontroll 2020-2023 Vennesla kommune	11
21/19	19/11806-2	Innspill til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	12
22/19	19/11794-2	Overordnet revisjonsstrategi regnskapsrevisjon 2019	13
23/19	19/11822-1	Budsjett kontroll, tilsyn og revisjon 2020 Vennesla kommune	14
24/19	19/00145-6	Orientering fra revisor 10.09.2019	15
25/19	19/00146-6	Eventuelt 10.09.2019	16

Vennesla, 10.09.2019

Oddbjørn Hagen
Kontrollutvalgsleder

Sander Haga Ask
Sekretær

Møteinnkalling**3/19 Godkjenning av møteinnkalling 10.09.2019**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	3/19

Forslag fra sekretariatet:

Møteinnkallingen godkjennes.

Møtebehandling**Votering**

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Møteinnkallingen godkjennes.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Møteprotokoll**3/19 Godkjenning av møteprotokoll fra møtet 07.05.2019**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	3/19

Forslag fra sekretariatet:

Protokoll fra møtet 07.05.2019 godkjennes.

Møtebehandling**Votering**

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Protokoll fra møtet 07.05.2019 godkjennes.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Saker til behandling**15/19 Strandstien langs Venneslafjorden**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	15/19

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Møtebehandling

Administrasjonen orienterte i møtet og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget og revisjonen om strandstien

Omforent forslag til vedtak fremsatt i møtet:

Kontrollutvalget anmoder kommunestyret om å undersøke allmennhetens rett til strandsonen langs strandstien i Nesane.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak fremsatt i møtet.

Vedtak

Kontrollutvalget anmoder kommunestyret om å undersøke allmennhetens rett til strandsonen langs strandstien i Nesane.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

16/19 Forvaltningsrevisjonsrapport Midt-Agder barneverntjeneste

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	16/19

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og innstiller til kommunestyret:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten Midt-Agder barneverntjeneste til orientering og ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger:

- At Midt-Agder barneverntjeneste utarbeider et system for konklusjon av meldinger som viser at saken har blitt drøftet og konkludert av mer enn en person. Dette vil bidra til å sikre en forsvarlig saksbehandling av mottatte meldinger jf. Bvl. §1-4
- At barneverntjenesten sikrer samtykke er dokumentert i den enkelte sak jf. Forvaltningsloven §13a nr. 1.
- At Midt-Agder barneverntjeneste i større grad sikrer at det gis skriftlig tilbakemelding til melder. Dette gjelder både når barnevernet mottar melding om bekymring, men også etter at en eventuell undersøkelse har blitt gjennomført, jf. Bvl. §6-7a.
- At barneverntjenesten retter fokus mot at undersøkelsessaker skal starte opp på et tidligst mulig tidspunkt.
- At barneverntjenesten sikrer at faktiske opplysninger og barneverntjenestens vurderinger blir dokumentert i tilstrekkelig grad i den enkelte barnevernssak jf. Bvl. §1-4.
- Om at kommunen retter økt fokus på internkontroll for å sikre at barneverntjenesten oppfylder lovkrav og interne rutiner. Avviksrapportering er en viktig del av internkontrollen, og det anbefales at avvik/merknader i større grad rapporteres for at feil og mangler kan fanges opp jf. Bvl. §2-1.

Kommunestyret ber rådmannen gi en skriftlig tilbakemelding om oppfølgingen av rapporten til kontrollutvalgets møte i september 2020.

Møtebehandling

Forvaltningsrevisor Maren Stapnes presenterte forvaltningsrevisjonsrapporten og svarte på spørsmål.

Barnevernsleder Mary Ann Taraldsen svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og innstiller til kommunestyret:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten Midt-Agder barneverntjeneste til orientering og ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger:

- At Midt-Agder barneverntjeneste utarbeider et system for konklusjon av meldinger som viser at saken har blitt drøftet og konkludert av mer enn en person. Dette vil bidra til å sikre en forsvarlig saksbehandling av mottatte meldinger jf. Bvl. §1-4

- At barneverntjenesten sikrer samtykke er dokumentert i den enkelte sak jf. Forvaltningsloven §13a nr. 1.
- At Midt-Agder barneverntjeneste i større grad sikrer at det gis skriftlig tilbakemelding til melder. Dette gjelder både når barnevernet mottar melding om bekymring, men også etter at en eventuell undersøkelse har blitt gjennomført, jf. Bvl. §6-7a.
- At barneverntjenesten retter fokus mot at undersøkelsessaker skal starte opp på et tidligst mulig tidspunkt.
- At barneverntjenesten sikrer at faktiske opplysninger og barneverntjenestens vurderinger blir dokumentert i tilstrekkelig grad i den enkelte barnevernssak jf. Bvl. §1-4.
- Om at kommunen retter økt fokus på internkontroll for å sikre at barneverntjenesten oppfyller lovkrav og interne rutiner. Avviksrapportering er en viktig del av internkontrollen, og det anbefales at avvik/merknader i større grad rapporteres for at feil og mangler kan fanges opp jf. Bvl. §2-1.

Kommunestyret ber rådmannen gi en skriftlig tilbakemelding om oppfølgingen av rapporten til kontrollutvalgets møte i september 2020.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

17/19 Orientering om kommunens arbeid med inkluderende arbeidsliv - IA-avtalen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	17/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Møtebehandling

Organisasjonssjef Heidi Engestøl orienterte i møtet om arbeidet med inkluderende arbeidsliv og integrerende kommune.

Omforent forslag til vedtak fremsatt i møtet:
Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak fremsatt i møtet.

Vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

18/19 Oppfølging av revisjonsnotat om stiftelser og konsekvenser av boligstiftelsens endring av vedtekter

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	18/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Møtebehandling

Økonomisjef Gerd Signe Eieland orienterte om oppfølgingen av revisjonsnotatet om stiftelser og svarte på spørsmål. Det ble også orientert om konsekvensene av vedtektsendringer i boligstiftelsen.

Omforent forslag til vedtak fremsatt i møtet:
Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak fremsatt i møtet.

Vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

19/19 Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 Vennesla kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	19/19

Forslag fra sekretariatet:

Vennesla kontrollutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper i tråd med ny kommunelov § 23-3 fra Agder Kommunerevisjon IKS. Analysen forventes levert i løpet av våren 2020.

Møtebehandling

Revisjonssjef Tor Ole Holbek orienterte om bakgrunnen for risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Vennesla kontrollutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper i tråd med ny kommunelov § 23-3 fra Agder Kommunerevisjon IKS. Analysen forventes levert i løpet av våren 2020.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

20/19 Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for eierskapskontroll 2020-2023 Vennesla kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	20/19

Forslag fra sekretariatet:

Vennesla kontrollutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper i tråd med ny kommunelov § 23-4 fra Agder Kommunerevisjon IKS. Analysen forventes levert i løpet av 2020.

Møtebehandling

Revisjonssjef Tor Ole Holbek orienterte bakgrunnen for risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for eierskapskontroll.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Vennesla kontrollutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper i tråd med ny kommunelov § 23-4 fra Agder Kommunerevisjon IKS. Analysen forventes levert i løpet av 2020.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

21/19 Innspill til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	21/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken legges frem uten innstilling

Møtebehandling

Kontrollutvalget diskuterte temaer for mulige forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll.

Forslag til vedtak fremsatt i møtet:

Kontrollutvalget vil spille følgende mulige temaer for neste plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

- Miljøutfordringer
- Er kommunen forberedt på den kommende eldrebølgen
- Skole og oppvekst
- Overordnet eierskapsstyring
- Drikkevannssikkerhet
- Brukerstyrt personlig assistanse

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak fremsatt i møtet.

Vedtak

Kontrollutvalget vil spille følgende mulige temaer for neste plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

- Miljøutfordringer
- Er kommunen forberedt på den kommende eldrebølgen
- Skole og oppvekst
- Overordnet eierskapsstyring
- Drikkevannssikkerhet
- Brukerstyrt personlig assistanse

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

22/19 Overordnet revisjonsstrategi regnskapsrevisjon 2019

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	22/19

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar den overordnede revisjonsstrategien for 2019 til orientering.

Møtebehandling

Ass. Revisjonssjef Monica Harsvik Smith-Tønnessen orienterte om overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2019.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget tar den overordnede revisjonsstrategien for 2019 til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

23/19 Budsjett kontroll, tilsyn og revisjon 2020 Vennesla kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	23/19

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget innstiller på følgende budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2020 til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Vennesla kommune med en ramme på kr. 1 583 000.

Kontrollutvalgets sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via plan og økonomiutvalget.

Møtebehandling

Kontrollutvalget gikk igjennom forslag til budsjett for 2020.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget innstiller på følgende budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2020 til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Vennesla kommune med en ramme på kr. 1 583 000.

Kontrollutvalgets sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via plan og økonomiutvalget.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

24/19 Orientering fra revisor 10.09.2019

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	24/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Møtebehandling

1. Ass. Revisjonssjef Monica Harsvik Smith-Tønnessen orienterte om revisors oppsummeringsbrev for revisjon av regnskapet for 2018.
2. Revisjonssjef Tor Ole Holbek orienterte om fylling ved Drivenesøya. Det skal være et tidligere sandtak som er fylt igjen. Det er ikke rene masser som er brukt som fyllmasse. Kommunen venter på søknad fra eier. Kommunen har ikke utarbeidet strategi for tilsynsarbeidet i kommunen jf. Byggesaksforskrift §15-1. Revisjonen følger opp saken og tar det med i arbeid med tilsynsstrategi i ny risiko- og vesentlighetsanalyse.
3. Revisjonssjef Tor Ole Holbek orienterte om Drivenesøya og sikkerheten ved drikkevannbrønnene. Kommunen har utarbeidet ROS-analyse. Kommunens ansvar mht. drikkevannsforskriften tas med i ny risiko- og vesentlighetsanalyse.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

25/19 Eventuelt 10.09.2019

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	25/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Møtebehandling

1. Innkommen post
 - a. Ingen
2. Referatsaker
 - a. Ingen
3. Neste møte blir avtalt med neste utvalg etter konstituering.
4. Eventuelt
 - a. Ingen saker.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/17535-1
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang Møtedato
Vennesla kontrollutvalg 10.12.2019

Presentasjon av nytt kontrollutvalg for Vennesla kommune 2019-2023

Forslag fra sekretariatet:
Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

Vennesla kommunestyre valgte nytt kontrollutvalg i det konstituerende kommunestyre 17.10.2019
Det nye kontrollutvalget har deltatt på opplæringsmøte 13.11.2019 i regi av sekretariatet.

Kontrollutvalget 2019-2023:

Leder: Nina Schei Ledang (H)
Nestleder: Trygve Sørli (Sp)
Medlem: Karin Hodne (Ap)
Medlem: Knut Olav Frøysnes (Krf)
Medlem : Nancy Brennevann Solbakken (Pdk)

Vara for Krf: Gunvor Bakklund Jacobsen (Krf)
Linda Brøvik Røraas (Krf)

Vara for Sp: Bente Laland (Sp)
Anne Gerd Eieland Eivindson (Sp)
Ingrid Ravnås Wiik (Sp)

Vara for PDK: Odd Reidar Loland (Frp)

Vara for H: Jens Røed (H)

Vara for Ap: Geir Høybjør (Ap)

Sekretariats- og revisjonstjenester

Vennesla kommune har valgt å delta i to interkommunale selskap for å utføre kontrolloppgavene. Dette er Agder og Telemark Kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark) for sekretariatsoppgaver og Agder Kommunerevisjon IKS.

Agder Kommunerevisjon IKS utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for Vennesla kommune. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Monica Harsvik Smith-Tønnessen og revisjonssjef Tor Ole Holbek er oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor.

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark) forbereder og utreder sakene til kontrollutvalget, gir løpende rådgivning, skriver saksfremstillinger, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonen, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget. Sekretariatet har syv ansatte og fast sekretær for kontrollutvalget i Vennesla kommune er Sander Haga Ask. Daglig leder i selskapet er Line Bosnes Hegna.

Ordfører og kommunedirektør

Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalget. Ordfører får fast kopi av innkalling og sakspapirer

Rådmann har møteplikt i kontrollutvalget ved innkalling, men ikke møte- og talerett. Rådmannen vil etter behov bli invitert til kontrollutvalget og kan om ikke annet er oppgitt velge å delegere ansvaret for å møte i kontrollutvalget til andre i administrasjonen. Kopi av innkalling og sakspapirer sendes til rådmannen og rådmannen har rett til å uttale seg om saker i kontrollutvalget som videre skal behandles i kommunestyret.

Samspill med ordfører, politiske utvalg og administrasjon

Utvalgsmedlemmene, revisor, utvalgssekretær, ordfører og rådmann presenterer seg og har en felles forventningsavklaring.

Hvilken dialog ønsker kontrollutvalget å ha med kommunens øverste ledelse og de andre politiske utvalgene?

Etter presentasjonene vil utvalgssekretær gå gjennom

- Kontroll av valgbarhet
- Oppdatere kontaktinformasjon
- Nettbrett
- Innrapportering av møtegodtgjørelser og reiseregninger
- Publisering av sakspapirer

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/17536-1
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato
Vennesla kontrollutvalg	10.12.2019

Kontrollutvalget - funksjon og oppgaver

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget er et utvalg med en særskilt stilling etter kommuneloven. Sekretariatet gir i dette saksframlegget en forenklet oversikt over rammene for kontrollutvalgets arbeid.

Saksopplysninger:

Ordning med kontrollutvalg ble lovfestet i 1992, da kommuneloven sist var gjennom en større fornyelse. Bakgrunnen for at kontrollutvalgene ble opprettet var at man ville sikre kommunene en egenkontroll basert på demokratiske prinsipper. Dette ble sett på som en del av det kommunale selvstyret og skulle bidra til å redusere behovet for statlig tilsyn og kontroll.

I henhold til kommunelovens § 22-1 er det kommunestyret som har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kommunestyret skal likevel velge et eget kontrollutvalg som står for det løpende tilsynet på kommunestyrets vegne. Kontrollutvalget er uavhengig av den kommunale forvaltningen og utvalget utøver kontrollfunksjonen på vegne av kommunestyret og er kun underlagt kommunestyret.

Kontrollutvalget skal ha tilgang til nødvendige ressurser for å fylle rollen, blant annet økonomiske ressurser og bistand fra et uavhengig sekretariat. Kontrollutvalget bestiller revisjonstjenester fra kommunens revisor, som står for den operative delen av kontrollarbeidet.

Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalgets viktigste oppgave er å føre tilsyn med kommunedirektøren for å se til at kommunestyrets vedtak og intensjoner følges opp, og at kommunen drives i samsvar med lovverket. Utvalgets oppgaver er lovfestet i kommunelovens § 23-1, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at disse oppgavene blir utført:

Regnskapsrevisjon, som innebærer å påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet, gi en uttale om årsregnskapet til kommunestyret og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.

Forvaltningsrevisjon. Dette er en form for evaluering av kommunens tjenesteproduksjon. Kontrollutvalget utreder behovet for, planlegger og bestiller forvaltningsrevisjoner. Utvalget rapporterer resultatene fra hver forvaltningsrevisjon til kommunestyret.

Eierskapskontroll. Dette innebærer å føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper. Utvalget skal følge opp at kommunen ivaretar sine eierinteresser og at selskapene drives på en økonomisk forsvarlig måte og i henhold til kommunestyrets intensjoner.

Budsjett. Kontrollutvalget lager årlig forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets budsjett for 2020 som ble sent til kommunestyret høsten 2019 er vedlagt saken.

Valg av revisjonsordning og valg av revisor. Det er svært sjelden denne saken er til behandling i kontrollutvalget, men i slike tilfeller gir utvalgets innstilling til kommunestyret om valg av revisjonsordning, eventuelt også om valg av revisor. Kommunen er allerede medeier i Agder Kommunerevisjon IKS.

Kontrollutvalgets rettigheter og plikter

Generelt

Kontrollutvalget setter sin egen dagsorden og bestemmer selv hvilke undersøkelser det ønsker å iverksette. Eksempler på saker som behandles fra tid til annen er henvendelser fra innbyggere, rapporter fra statlige tilsyn, eller saker med utgangspunkt i oppslag i media.

Utvalget kan fremme saker for behandling i kommunestyret og fremmer i den forbindelse forslag til vedtak. Utvalget har ikke instruksjonsmyndighet overfor administrasjonen, men kan be om å få tilslutning til pålegg til administrasjonen fra kommunestyret.

Leder av kontrollutvalget har møte- og talerett i kommunestyret når saker fra kontrollutvalget skal behandles. Leder kan overlate til andre medlemmer å utøve denne retten på sine vegne. Det er viktig at denne retten benyttes, og at ordfører gir kontrollutvalgsmedlemmene egen taletid, slik at utvalget kan informere om aktuelle saker i forbindelse med kommunestyrets behandling. Spesielt gjelder dette behandlingen av årsregnskap og rapporter fra forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Når kontrollutvalgsleder får mulighet til å presentere sakene for kommunestyret, får kommunestyret et bedre grunnlag for behandling av sakene. Presentasjon av sakene vil også bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets arbeid, og til å sette kommunestyret bedre i stand til å forstå og bruke kontrollutvalget aktivt som sitt kontrollorgan.

Innsynsrett

Kontrollutvalget kan be om enhver opplysning eller tilgang til ethvert dokument i kommunen, uavhengig av bestemmelser om taushetsplikt og eventuelt bestemmelser om unntak fra offentlighet. Som en følge av bestemmelsene om innsynsrett i kommuneloven kan kontrollutvalgets medlemmer få innsyn i fullstendige sakspapirer og protokoller fra politiske utvalg, inkludert saker som er unntatt offentlighet. Kontrollutvalgets medlemmer kan få innsyn i taushetsbelagte dokumenter på forespørsel. Denne retten ligger til kontrollutvalget som kollegium, ikke til det enkelte medlem.

Innsynsretten omfatter også informasjon i selskaper som direkte eller indirekte er heleid av kommunen selv, eller som eies sammen med andre kommuner/fylkeskommuner.

Taushetsplikt

Den vide innsynsretten gir kontrollutvalget omfattende innsyn, samtidig har utvalget et ansvar for ikke å misbruke innsynsretten eller opplysningene som innhentes. Medlemmer i kontrollutvalget er underlagt forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt. Taushetsplikten gjelder også etter at medlemmene har trådt ut av kontrollutvalget.

Det er en vanlig misforståelse at folkevalgte kan pålegges taushetsplikt for alle typer opplysninger som kommer fram i lukkede møter, dette er ikke riktig. Det er kun de deler av informasjonen som er unntatt offentlighet som utvalget har taushetsplikt om.

Habilitet

Medlemmene i politiske organ skal be om å få vurdert egen habilitet dersom organet behandler saker der de selv eller noen av deres nærmeste har interesser, eller er part, dette gjelder også kontrollutvalgets medlemmer. Medlemmene bør henvende seg til sekretariatet dersom de er i tvil om egen habilitet for å få en vurdering av spørsmålet og sikre at vara innkalles ved behov. Det utvalget som avgjør habiliteten til medlemmene sine.

Aktuelle diskusjonstema:

Mediekontakt

Ønsker kontrollutvalget å ha en aktiv rolle overfor media og kommunens innbyggere? Hvilken praksis skal i så fall utvalget legge seg på? Hvem uttaler seg på vegne av utvalget til media?

Saker og møter

Har utvalget ønsker angående sekretariatets saksframstilling eller hvordan møtene avholdes? I hvor stor grad ønsker kontrollutvalget å legge møter utenfor rådhuset? Møteplanen behandles i egen sak, utvalget kan legge sine møter til kommunens virksomheter eller til selskaper der kommunen har eierinteresser.

Opplæringsbehov

Kontrollutvalget vil i de kommende møtene få informasjon om arbeidsoppgavene, blant annet vil medlemmene høre mer om forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og regnskapsrevisjon. Utvalgsmedlemmene kan diskutere om opplæringsbehovet bør dekkes på andre måter, for eksempel studietur, egne kursopplegg og deltakelse på konferanser.

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalgets medlemmer å sette seg inn i *kontrollutvalgsboken*. Boka inneholder gode råd om hvordan utvalget kan jobbe og hva medlemmene kan forvente.

Kontrollutvalgsboka finner en her:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/67b3cb9c983a49b2be54e8b932faceb9/kontrollutvalgsboka.pdf>

Vedlegg:

- Saksutskrift budsjett 2020 kontrollutvalg

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Saksutskrift

Arkivsak-dok. 19/11822-1
 Arkivkode 150
 Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Vennesla kontrollutvalg	10.09.2019	23/19

Budsjett kontroll, tilsyn og revisjon 2020 Vennesla kommune

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget innstiller på følgende budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2020 til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Vennesla kommune med en ramme på kr. 1 583 000.

Kontrollutvalgets sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via plan og økonomiutvalget

Bakgrunn for saken:

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier følgende om budsjettbehandlingen:

«Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven §14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.»

Kontrollutvalget fremmer med dette en sak til kommunestyret (via plan og økonomiutvalget) om budsjett for kontrollutvalget 2020.

Saksopplysninger:

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Vennesla kommune for 2020. Kontrollutvalgets budsjett omfatter kostnadene knyttet til selve driften av utvalget, og i tillegg kostnadene til sekretariattjenester for kontrollutvalget og kjøp av revisjonstjenester. Budsjettet er basert på tidligere budsjett- og regnskapstall og noe på anslag.

Det å sørge for god kontroll og nødvendig tilsyn med driften av den kommunale virksomheten er høyaktuelt. Kontrollutvalget er kommunestyrets eget verktøy for gjennomføring av egenkontroll i virksomheten. Kommunestyret har ansvar for å sørge for at det blir bevilget tilstrekkelige ressurser til dette.

Møtegodtgjørelse m.v. avhenger både av aktiviteten i utvalget og hvilket godtgjøringsnivå kommunen ligger på. Budsjettet er sett i forhold til gjeldende reglement for godtgjørelse til folkevalgte i Vennesla kommune og historikk for utbetalt tapt arbeidsfortjeneste. Det er tatt høyde for 5 kontrollutvalgsmøter i året, og leder og 4 medlemmer i utvalget. Etter at godtgjørelsesreglementet ble revidert november 2015 har posten «møtegodtgjørelse mv» økt betraktelig og er knyttet opp mot ordfører sin godtgjørelse. Ordfører mottar 100 prosent av stortingsrepresentantenes faste godtgjørelse som er kr 956 463. Leder mottar en fast årlig godtgjørelse på 10 prosent av ordfører sin godtgjørelse mens kontrollutvalgets medlemmer får 1,5 prosent av ordfører sin godtgjørelse. I tillegg utbetales det en møtegodtgjørelse på 0,11 prosent av ordfører godtgjørelse pr møte. Det er på denne posten i tillegg lagt inn arbeidsgiveravgift som utgjør 14 prosent av godtgjørelsene. I tillegg er det lagt inn kr 25 000 for kostnader til tapt arbeidsfortjeneste og refusjons av lønnskostnader. Det vil grunnet valget september 2020 kunne bli endringer i kontrollutvalget neste år som igjen påvirker behovet for frikjøp for arbeid til utvalgets medlemmer. Sekretariatet har i sitt forslag derfor lagt seg på samme nivå som budsjettet for 2019.

Det er viktig at det blir satt av tilstrekkelige ressurser til **kurs/opplæring** og faglig oppdatering av utvalgets medlemmer. I tillegg er det av stor verdi å få god kontakt og erfaringsutveksling med kontrollutvalgsmedlemmer i andre kommuner. Sekretariatet anbefaler

- NKRF's kontrollutvalgskonferanse i februar (Norges Kommunerevisorforbund)
- og/eller FKT's fagkonferanse på våren (Forum for kontroll og tilsyn),
- samt vår- og høstkonferanser regionalt i regi av sekretariatet.

Andre kostnader omfatter bl.a. abonnementer på fagtidsskrifter. I regnskapet pr juli utgjør er det brukt kr 2 809. I 2018 ble det brukt 13 665 kr på denne posten og sekretariat foreslår derfor å viderefør denne på kr. 11 000.

Vennesla kommune har valgt å delta i to interkommunale selskaper for å løse kontroll-, tilsyns- og revisjonsoppgavene. Dette er Agder kommunerevisjon IKS for revisjonsoppgaver og Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark) for sekretariatsoppgaver. For begge disse selskapene er det representantskapet som vedtar det endelige budsjettet og fordelingen av dette på medlemskommunene.

	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Regnskap pr. juli 2019	Budsjett 2020
Kontrollutvalget					
Møtegodtgjørelse mv	223 000	191 203	229 000	116 300	238 000
Servering	3 000	1 628	3 000	0	3 000
Kurs/opplæring inkl. reise	60 000	52 778	60 000	44 940	60 000
Andre kostnader	7 000	13 665	11 000	2 809	11 000
Sum kontrollutvalg	293 000	259 274	303 000	176 434	312 000
Sekretariat	157 000	156 100	161 000	80 600	181 000
Revisjon					
Revisjonshonorar	875 000	853 900	895 000	436 700	920 000

Møtedeltakelse/forberedelse	62 000	31 000	63 000	31 500	65 000
Selskapskontroll	62 000	62 000	64 000	32 000	65 000
Bistand til kontrollutvalget	40 000	50 000	40 000	0	40 000
Sum kontrollvirksomhet	1 489 000	1 412 274	1 526 000	757 234	1 583 000

Vurdering fra sekretariatet:

Det er kontrollutvalget som innstiller på budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i kommunen til kommunestyret. Innstillingen skal derfor gå direkte til kommunestyret via plan og økonomiutvalget, dvs. den skal legges ved når budsjettet oversendes fra rådmannen til plan og økonomiutvalget og fra plan og økonomiutvalget til kommunestyret.

Etter sekretariatets vurdering vil det være nødvendig med en ramme på kr **1 526 000** for kontroll, tilsyn, og revisjon for Vennesla kommune for 2020

Vedlegg:

- Revisjonens delbudsjett 2019 Vennesla kommune

Vennesla kontrollutvalg har behandlet saken i møte 10.09.2019 sak 23/19

Møtebehandling

Kontrollutvalget gikk igjennom forslag til budsjett for 2020.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget innstiller på følgende budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2020 til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Vennesla kommune med en ramme på kr. 1 583 000.

Kontrollutvalgets sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via plan og økonomiutvalget.

RETT UTSKRIFT

DATO 13.september.2019

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/17538-1
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato
Vennesla kontrollutvalg	10.12.2019

Orientering om 2. tertialrapport 2019 og budsjett Vennesla kommune 2020

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Saksopplysninger:

Kommunens budsjett skal ikke behandles av kontrollutvalget og skal ikke være opptatt av de politiske prioriteringer på budsjettet. Kontrollutvalget leverer bare sitt eget forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon. På dette området har utvalget selvstendig innstillingsrett, dvs. det budsjettforslaget som kontrollutvalget har vedtatt, skal gå uendret til kommunestyret.

Det er likevel av stor betydning for kontrollutvalget å få informasjon om kommunens budsjettsituasjon for året og årene som kommer. Rådmannens forslag til budsjett er en kilde til informasjon om rådmannens vurderinger for driften det kommende året og hvilke utfordringer kommunen står foran. Rådmannens vurderinger kan også påvirke utvalgets behandling av egne saker og prioritering av f. eks. forvaltningsrevisjonsprosjekter. Kontrollutvalget har også et ansvar for å påse at *det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*. Som et ledd i å påse dette blir utvalget gjennom året orientert om budsjettet, tertialrapporter og regnskapet.

Rådmannen er invitert til kontrollutvalget for å gi en overordnet orientering 2.tertialrapport for 2019 og om budsjettforslaget for 2020 og hvilke utfordringer kommunen står foran.

Vedlegg:

- 2. tertialrapport 2019
- Rådmannens forslag til budsjett 2020 (skilt ut som eget vedlegg grunnet størrelsen)

Vennesla kommune

Arkivsak-dok. 19/01481-13
Arkivkode 212
Saksbehandler Gerd Signe Eieland

Saksgang	Møtedato
Plan- og økonomiutvalget	29.10.2019
Kommunestyret	07.11.2019

2. TERTIALRAPPORT 2019 - DRIFT

SAMMENDRAG:

Tertialrapporten viser at flere enheter rapporterer om økonomiske utfordringer, og at de forventer overskridelser ved årets slutt. Dette gjelder i hovedsak skoler og enheter innenfor helse og omsorgssektoren. Hovedårsaken til disse utfordringene er økt press på tjenestene og tilrettelegging for enkeltelever som trenger ekstraordinære ressurser.

Dette er en utvikling som er bekymringsfull. Når det gjelder helse- og omsorgstjenestene er dette en nasjonal trend. Utgiftene vokser betydelig mer enn det som er forutsatt i forbindelse med statens overføringer til kommunene. Vennesla kommune følger slik sett nasjonale trender. Når det gjelder skolenes budsjetter er variasjonene store skolene i mellom. I den forbindelse ser en nå på en ny ressursfordelingsmodell mellom skolene som vil gi mer forutsigbarhet og bedre økonomistyring.

Rådmannen foreslår å øke budsjettet til helse og omsorg med i underkanten av 2,3 mill. kroner. Dette er i hovedsak knyttet til kommunestyrets vedtak i sak 53/19 vedrørende fastlegesituasjonen i kommunen.

De frie inntektene forventes å øke med ca. 10,5 mill. kroner. Dette skyldes forventet økt skatteinntang både nasjonalt og i Vennesla. Det forventes også høyere renteinntekter fra bankinnskudd og lavere pensjonskostnader.

Rådmannens forslag til endring innebærer et redusert finansieringsbehov på 8,7 mill. kroner. Dette foreslås avsatt til det generelle disposisjonsfondet.

Tertialrapporten viser oversikt over sykefravær, heltid og ufrivillig deltid samt bruk av overtid. Sykefraværet var på 6,6 % i 2. tertial. Dette er en økning på 0,5 %-poeng fra samme tid i fjor.

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Rådmannen tar tertialrapport for driftsregnskapet pr. 31.08.19 til orientering.
2. Det foretas budsjettendring i samsvar med saksframlegget.

Vedlegg:

1 – Rapport fra Gabler, 2. tertial.

Bakgrunn for saken:

I henhold til kommunelovens kap. 5, Forskrift om årsbudsjett § 10 og kommunens økonomireglement kap. 4, skal rådmannen gjennom året legge frem rapporter for kommunestyret som viser den økonomiske utviklingen i henhold til budsjettet. Dersom det er grunn til det, skal det i rapporten foreslås nødvendige tiltak. Budsjett rapporten deles i to saker, en for driftsregnskapet og en for investeringsregnskapet.

Merknader:

I saken vil vi først redegjøre for enkelte sektorovergripende forhold. Deretter vurderes status i enhetene.

1. Lønnsoppgjøret

I budsjettet er det lagt inn en lønnsreserve på 3,25 % for å dekke lønnsøkningene i løpet av 2019. Dette inkluderer lønnsglidning og overheng fra 2018 (0,8 %). Avsetningene er i tråd med forventningene i statsbudsjettet. Den generelle lønnsveksten i kommunesektoren ble 3,2 %. De økonomiske konsekvensen for Vennesla er i henhold til budsjettet, og rådmannen foreslår ingen budsjettendring.

2. Pensjonskostnader

KLP og SPK har kommet med oppdaterte budsjettall pr. september 2019. Pensjonskostnaden er noe lavere i forhold til beregningen vi fikk i april, og dette skyldes redusert rentegarantipremie. Betydelig større andel av pensjonspremien er dekket av premiefond (hos KLP) enn det som var forutsatt i 1. tertialrapport. For pensjonskostnaden som føres i regnskapet vil ikke dette ha noen betydning, men dette gir en besparelse på arbeidsgiveravgift. Samlet ser det ut til at budsjettet til pensjon inkl. arbeidsgiveravgift kan reduseres med 1 mill. kroner, og rådmannen foreslår at budsjettet endres i tråd med dette. Partene i arbeidslivet har blitt enige om ny offentlig tjenestepensjon fra 01.01.2020. Dette får ikke innvirkning på regnskapsføringen for 2019.

3. Skatt og rammetilskudd

I regulert budsjett er det lagt til grunn en skattevekst i landet fra 2018 på 1,2 %, jfr. prognoser i revidert nasjonalbudsjett (RNB). I oppdaterte prognoser fra oktober forventes det en skattevekst på 3,8 %. I følge statsbudsjettet skyldes dette høyere

inntektsskatt og utbytte enn forventet. Pr. utgangen av september viser skatteinngangen i Vennesla en økning på 3,8 %, som er i tråd med de nye oppdaterte prognosene for landet.

Regjeringens forventede lønns- og prisvekst fra 2018 til 2019 defineres gjennom den såkalte deflatoren. Denne er uforandret på 3 % fra RNB.

Dersom vi legger til grunn en skattevekst på 3,8 %, både totalt for landet og i Vennesla, kan vi forvente at samlede frie inntekter blir ca. kr. 825.600.000,-. Dette er en økning på kr. 10.488.000,- i forhold til revidert budsjett. Rådmannen foreslår å øke de budsjetterte inntektene med dette.

4. Eiendomsskatt

Det er budsjettert med 35 mill. kroner i eiendomsskatt på næring, vannkraft og kraftnett. Som beskrevet i rådmannens budsjettforslag er det flere usikkerhetsmomenter knyttet til budsjettert eiendomsskatt. Dette er bl.a. effekten av vedtaket om å fjerne verk- og bruk kategorien fra 2019. Se nærmere beskrivelse av dette nedenfor. I tillegg har Agder Energi Nett påklaget takstene herunder kontorjusteringen i 2018 og 2019 og Statnett for 2017, 2018 og 2019. Forventet eiendomsskatt er nå ca. 1 mill. kroner lavere enn budsjettert. Dette inkluderer effekten av endringen av verk og bruk. Det er fortsatt usikkerhet som følge av klagesakene, og vi tør ikke si noe om resultatet før takstforslag foreligger. Klagenemnda vil ikke fatte vedtak i disse sakene før de nye takstene etter omtakseringen foreligger. Dersom Agder Energi Nett og/eller Statnett får medhold i klagen vil dette kunne medføre tilbakebetaling av eiendomsskatt med rente for henholdsvis 2 og 3 år.

Rådmannen foreslår å redusere budsjettet med 1 mill. kroner slik at det er i tråd med forventet eiendomsskatt pr. nå.

Det er budsjettert med kr. 18,4 mill. i eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig. Dette er i tråd med de forventede inntektene, og det foreslås ingen budsjettjustering.

5. Konsesjonsavgift

Det er budsjettert med kr. 287.000,- i konsesjonsavgift. Det foreslås ingen budsjettendring.

6. Konsesjonskraftinntekter

Det er budsjettert med kr. 4.483.000,- i konsesjonskraftinntekter. Dette er basert på prognoser fra Konsesjonskraft IKS hvor Vennesla er deltaker. Det foreslås ingen endringer i budsjettet.

7. Aksjeutbytte

Det er budsjettert med kr. 11.830.000,- i aksjeutbytte. Dette er i tråd med gjeldende utbyttmodell i Agder Energi AS og vedtatt utbytte for 2018. Det er ikke budsjettert med utbytte fra Avfall Sør AS. Rådmannen foreslår ingen budsjettendring.

8. Diverse statlige tilskudd

Statlige rente- og avdragstilskudd som blir gitt i forbindelse med investeringer innen skole, pleie og omsorg, beregnes ut fra Husbankens gjennomsnittlige flytende rente. I budsjettet ble det lagt til grunn ei rente på ca. 1,4 %. Dersom dagens rente i Husbanken forblir uendret vil gjennomsnittlig rente bli ca. 1,5 %. Dette vil medføre noe høyere tilskudd, men rådmannen vil likevel ikke foreslå å endre budsjettet.

I følge revidert budsjett forventer vi år få ca. 36,2 mill. kroner i integreringstilskudd for mottak av flyktninger. Det er forutsatt 20 nye bosettinger i 2019 og 10 familieforeninger. Sammensetningen av voksne, barn og enslige avgjør størrelsen på tilskuddet. Oppdaterte anslag for bosettinger i år viser ca. kr. 400.000,- lavere inntekt enn forventet. Dette skyldes at vi har bosatt færre enslige voksne og flere familier enn det vi hadde forventet. Rådmannen forutsetter at utgiftsnivået tilpasses integreringstilskuddet, og at budsjettet endres i forhold til dette.

Statstilskuddet for ressurskrevende tjenester blir beregnet etterskuddsvis på bakgrunn av faktiske utgifter det enkelte år. I korrigert budsjett er det lagt inn et forventet tilskudd på kr. 16 mill. Siden tilskuddet beregnes etterskuddsvis er det vanskelig å anslå hvor stort det blir og det foreslås ingen budsjettendring.

9. Finans- og gjeldsforvaltning – langsiktige plasseringer

Tabellen nedenfor viser kommunens portefølje pr. 31.08.19 fordelt på ulike aktivaklasser. Dette er sammenlignet med strategien i finansreglementet.

	Portefølje i 1000 kr.	Portefølje i %	Strategi min.	Strategi mål	Strategi maks	Avvik fra strategi i %
Norske aksjer	10 600	4,6 %	3 %	5 %	7 %	-0,4 %
Globale aksjer	42 339	18,4 %	14 %	18 %	22 %	0,4 %
Pengemarked/kontanter, Norge	9 847	4,3 %	0 %	5 %	32 %	-0,7 %
Norske obl.	68 695	29,8 %	15 %	30 %	50 %	-0,2 %
Globale obl.	70 937	30,8 %	15 %	30 %	50 %	0,8 %
Aksjer fremv.markeder	4 720	2,0 %	0 %	2 %	4 %	0,0 %
Eiendom	23 133	10,0 %	0 %	10 %	15 %	0,0 %
Totalportefølje	230 272	100,0 %		100 %		

Vi ser at kommunen ligger innenfor de strategiske rammene for alle aktivaklassene pr. 31.08.19. Risikoen i porteføljen er dermed innenfor rammene i finansreglementet.

Tabellen nedenfor viser porteføljens avkastning pr. 31.08.19 sammenlignet med referanseindeksen.

	Avkastning i %	Referanse indeks	Avvik
Norske aksjer	7,9 %	9,6 %	-1,7 %
Globale aksjer	20,3 %	18,3 %	2,1 %
Pengemarked, Norge	1,3 %	0,7 %	0,6 %
Norske obl.	3,6 %	1,4 %	2,2 %
Globale obl.	8,9 %	8,3 %	0,6 %
Aksjer fremvoksende markeder	13,1 %	9,7 %	3,4 %
Eiendom	4,6 %	4,6 %	0,0 %
Totalporteføje	8,3 %	7,3 %	1,0 %

Totalporteføljen har hatt en verdiendring på 17,3 mill. kroner pr. utgangen av august. Dette er 1,0 %-poeng bedre enn referanseindeksen. I budsjettet for 2019 forventer vi en avkastning på langsiktige plasseringer på 8 mill. kr. På grunn av svingninger i markedet er det umulig å anslå hva det endelige resultatet av finansforvaltningen vil bli. Rådmannen vil ikke foreslå noen endringer i budsjettet avkastning. Ved høyere avkastning enn budsjettet ved utgangen av året vil vi kunne sette av midler til inflasjonsjustering av porteføljen i tråd med finansreglementet. Saldo på bufferfondet er ca. 16 mill. kroner pr. 31.08.19. Dette er i tråd med det finansreglementet sier.

I følge finansreglementet skal porteføljen stresstestes minst en gang i løpet av året. Følgende parametre skal brukes:

- 2 %-poeng skift i rentekurven
- 20 % fall i globale aksjer og aksjer i fremvoksende markeder
- 30 % fall i norske aksjer
- 10 % fall i eiendom
- 10 % styrking av norske kroner

Forutsatt allokeringen pr. 31.08.19 vil en slik «worst-case situasjon» føre til et totalt verdifall på -13,3 %, dvs. 30,6 mill. kr. Med allokering lik strategien er det potensielle verdifallet 13,0 % og 30,0 mill. kr. Differansen skyldes at den faktiske porteføljen avviker noe fra strategien. Dette er likevel godt innenfor frihetsgrensene jfr. tabellen ovenfor. Stresstesten tar ikke hensyn til eventuelle korrelasjonseffekter mellom aktivklassene. Bufferfondets beholdning er nå på ca. 16 mill. kroner. Det betyr at i en slik situasjon må 14,6 mill. kr. dekkes av andre midler. Kommunens generelle disposisjonsfond vil kunne dekke dette, og det trenger ikke gå direkte utover kommunens drift. Rådmannen er derfor av den oppfatning at kommunen har evne til å bære risikoen som finansreglementet gir. Dette forutsetter at vi også i fremtiden har fokus på å opprettholde verdien på bufferfondet, og også det generelle disposisjonsfondet. Hvis ikke vi klarer dette må vi revurdere gjeldende strategi for plassering.

Se for øvrig vedlagte avkastningsrapport pr. 2. tertial fra Gabler.

10. Finans- og gjeldsforvaltning – kortisiktige plasseringer

Kommunens ledige likviditet defineres om kommunens bankinnskudd som ikke inngår i kommunens langsiktige finanskapital.

Vedtatt finansreglement åpner for at de kortsiktige midlene i sin helhet plasseres i bankinnskudd. Pr. 19.09.19 er dette tilfelle, og tabellen nedenfor viser hvordan bankinnskuddene er fordelt.

Bank	Beløp	% andel av total	Vilkår	Binding
Sparebanken Sør	237 810 213	69 %	3M Nibor+95 pkt.	Bankavtale
Sparebanken Sør	106 444 000	31 %	3M Nibor+105 pkt.	31 dager
Nordea	1 993	0 %	0,10 %	Ingen
Danske Bank	785 435	0 %	0,10 %	Ingen
Sum	345 041 641			

Skattetrekk og bundne midler som gravlegat o.l. er holdt utenfor i tabellen ovenfor.

Nibor er renten som bankene bruker når de låner penger seg i mellom. Renten har steget noe i løpet av året, 3M Nibor var 1,64 % pr. 31.08.19. Dette betyr at renten på midlene i Sparebanken Sør var henholdsvis 2,59 % og 2,69 % pr. 31.08.19.

Midlene er plassert i henhold til finansreglementet.

Kommunen må til enhver tid ha likviditet til å dekke forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Den gode likviditeten skyldes opptak av lån, og vi vurderer fortløpende å plassere disse midlene andre steder enn på driftskontoen for å få høyere rente. Den siste tiden har det imidlertid vært like gunstig å ha midlene i bankinnskudd fremfor sertifikatmarkedet.

11. Finans- og gjeldsforvaltning – gjeld

I følge kommunens finansreglement kap. 7.7 skal administrasjonen minst to ganger i året legge frem for kommunestyret en rapport over kommunens gjeldsforvaltning. Vi ser her på kommunens gjeldsportefølje pr. 2. tertial i forhold til rammene i finansreglementet.

	Inv.lån	Startlån	Sum
Lånegjeld pr. 01.01.19	796 756	90 886	887 642
- Betalte avdrag	17 470	4 210	21 680
+ Nye låneopptak	106 444	25 000	131 444
= Lånegjeld pr. 31.08.19	885 730	111 676	997 406

Tabellen nedenfor viser nøkkeltall pr. 31.08.19 for kommunens gjeldsportefølje ekskl. startlån.

	Strategi	Investeringslån
Antall lån		12
Ordinært lån med flytende rente, mill. kr.		431,6
Ordinært lån med fast rente, mill. kr.		147,4
Sertifikatlån, mill. kr.		100,0
Obligasjonslån, mill. kr.		206,7
Swapvolum, mill.kr.		97,0
Lån som må finansieres innen 12 mnd., mill. kr.		177,2
Lån som må finansieres innen 12 mnd. %		20,0 %
Gjennværende løpetid (gj.sn.)		9,35 år
Porteføljens durasjon	1 - 5 år	1,21 år
Gj.sn. rente		2,4 %
Andel fastrente (renteforfall > 1 år)	25 % - 70 %	42,2 %

Gjennomsnittlig rente for porteføljen er 2,4 %, denne har økt fra 2,3 % siden 30.04.19. Porteføljens rente er høyere enn referanserenten som er 2,2 %. Dette skyldes bl.a. at de bundne rentene i kommunens gjeldsportefølje er høyere enn markedet tilsa pr. 31.08.19. Vennesla har gjort et strategisk valg som innebærer at en del av porteføljen til enhver tid skal være sikret med fast rente. Strategien vil over tid koste mer enn flytende rente, men vil samtidig være mer forutsigbar. Pr. 31.08.19 har kommunen noe mindre fastrente enn strategien, men er likevel godt innenfor frihetsgrensene i finansreglementet.

Ved beregning av fastrente er det tatt hensyn til rentebytteavtalene (swapavtalene) og effekten av rentekompensasjonsordninger fra Husbanken. Det er ikke tatt hensyn til lån som er tatt opp til selvfinansierende tjenester (VAR).

177,2 mill. kroner av låneporteføljen, dvs. 20 %, forfaller og må finansieres i løpet av 12 måneder. Dette gjelder ett sertifikatlån som forfaller i november 2019 og et obligasjonslån som forfaller i februar 2020. Rådmannen mener dette er innenfor rammene som kommunen kan ta i forhold til refinansieringsrisiko.

Opptak av lån og refinansieringer pr. 31.08.19:

Aktivitet	Dato	Type lån	Beløp	Rente	Forfall
Refin. sertifikatlån	23.01.2019	Sertifikatlån	100 000 000	1,323 %	23.05.2019
Opptak av nytt lån	23.01.2019	Sertifikatlån	106 444 000	1,323 %	23.05.2019
Refin. sertifikatlån	23.05.2019	5 årig lån	106 444 000	Nibor +0,37	23.05.2024
Refin. sertifikatlån	23.05.2019	Sertifikatlån	100 000 000	1,440 %	23.08.2019
Refin. sertifikatlån	23.08.2019	Sertifikatlån	100 000 000	1,419 %	25.11.2019

Opptak av nytt lån er gjort på bakgrunn av budsjettvedtak. Det er også foretatt refinansiering av sertifikatlån i perioden.

I følge finansforskriften skal kommunen vurdere betydningen vesentlige endringer i markedet har for kommunen. For gjeldsporteføljen er det de løpende renteutgiftene og hvordan renteendringer påvirker kommunens renteutgifter som er av størst betydning. For å få en god oversikt over dette har vi sett på hvilken effekt 1 %-poeng renteøkning

vil gi. En slik økning vil medføre ca. 5,1 mill. kr. i økte renteutgifter første året. Det er den faktiske låneporteføljen pr. 31.08.19 som er lagt til grunn i beregningene, og det er ikke tatt hensyn til opptak av flere lån. Dette er 1,7 mill. høyere enn ved utgangen av 2018, og skyldes økt andel flytende rente.

12. Renter og avdrag

I budsjettet er det lagt til grunn en renteutgift på 2,3 % på lånene med flytende rente. Ved budsjettering og kontroll av renteutgiftene har vi brukt prognoser fra Gabler som er vår finansrådgiver, samt Kommunalbankens prognosemodell. I følge oppdaterte prognoser fra Gabler ser det ut som om forventede renteutgifter er som budsjettet eller litt lavere. Rådmannen foreslår ingen budsjettendring.

Vi har mottatt 25 mill. kr. i lån til videre utlån fra Husbanken. Dette er i henhold til kommunestyrets vedtak i sak 12/19.

Det ser ut til at renteinntekter og –utgifter på startlån er i henhold til budsjettet.

Det er budsjettet med kr. 145.000,- i renteinntekter på andre utlån, og vi foreslår ingen budsjettendring.

På innskuddssiden vil renteinntektene avhenge av størrelsen på bankinnskuddene samt rentenivået. I budsjettet er det forutsatt at markedsrenten vil være på ca. 1,2 %. Pr. 31.08.19 var denne ca. 1,64 %. Som vist ovenfor har vi et innskudd i Sparebanken Sør med høyere rente enn ordinær rente. Som følge av dette, og høyere markedsrente ser det ut til at vi kan øke forventet renteinntekter med 1,5 mill. kroner. Rådmannen foreslår å endre budsjettet med dette.

Budsjetterte avdragsutgifter på investeringslåne er kr. 31.414.000,-. Administrasjonen vil tilpasse nedbetalingsplanen på låneporteføljen til dette nivået, og vi forutsetter at budsjettet er ok.

13. Effektiviseringstiltak

Det er budsjettet med 3 mill. kroner i generelt rammekutt. Dette er tenkt dekket med innsparinger som følge av vakante stillinger i administrasjonen, og andre tiltak som ikke går direkte utover tjenestene til kommunens innbyggere. Seksjonene har hittil klart å dekke i overkant av 1 mill. kr. av rammekuttet.

I tillegg til det generelle rammekuttet har alle seksjoner og enheter et effektiviseringskrav på 1 % i 2019, og ytterligere 0,5 % hvert år. Som nevnt i rådmannens budsjettkommentar er dette lagt inn etter «ostehøvelprinsippet» og hver enhet er redusert med samme prosentsats. Dette kan etter hvert bli vanskelig å gjennomføre, og det kan være nødvendig å se på andre tiltak. Som omtalt i 1. tertialrapport gjennomførte vi en idédugnad i vår der alle kunne komme med forslag til innsparingstiltak. Vi hadde også prosesser blant enhetsledere og stabene i kommunen. En del av tiltakene er iverksatt av enhetene, og noen må utredes videre.

Status for resultatenehetene

Nedenfor gis en status for enkelte av resultatenehetene. De enheter som ikke nevnes spesielt forventer budsjettbalanse ved årets slutt.

Mange enheter rapporterer om økte utgifter til strøm. Tidligere praksis har vært at budsjetttrammene ikke reguleres hverken for reduserte eller økte strømpriser, men at dette over tid jevnes ut ved at enhetene får kompensert for den generelle prisveksten.

Fra 12. januar 2020 slutter Microsoft å komme med sikkerhetsoppdateringer av Windows 7. Dette vil utgjøre en stor sikkerhetsrisiko i nettverket til kommunen. Som følge av dette må maskinene oppgraderes til Windows 10, og dette medfører at en rekke PC'er må skiftes ut. 150 maskiner må skiftes ut, og flere bør skiftes ut. Dette vil koste minst kr. 900.000,- totalt for kommunen.

Organisasjonsseksjonen

I 2016 ble det avsatt midler til heltid/ufrivillig deltidsprosjektet. Ved nyttår gjenstod kr. 283.056,- av disse midlene, og disse ble avsatt til et eget disposisjonsfond. Arbeidet med prosjektet har i ettertid blitt dekket av seksjonens driftsbudsjett, og fondet er ikke brukt. Rådmannen foreslår å overføre midlene til det organisasjonsseksjonens disposisjonsfond.

Økonomiseksjonen

Det er budsjettert med kr. 3 mill. til omtaksering av eiendommer i forbindelse med eiendomsskatt. Vi er godt i gang med omtakseringen, og vi forventer at budsjettet er tilstrekkelig. Noen utgifter til prosjektet kan komme i 2020, og rådmannen foreslår derfor å sette av eventuelle ubrukte midler til et disposisjonsfond.

Budsjettet ble økt med kr. 230.000,- som følge av økte utgifter til interkommunal arbeidsgiverkontroll. Økningen skyldes både oppbemanning av kontoret og endret fordelingsmodell mellom kommunene. Oppbemanningen har gått litt seinere enn forventet og kommunens utgifter blir dermed ca. 70.000,- lavere enn lagt til grunn i budsjettet. Rådmannen foreslår å redusere budsjettet med dette.

Oppvekstseksjonen

På grunn av nedgang i antall barn i private barnehager fra i fjor ser det ut til at vi får en besparelse på tilskudd til private barnehager.

Samtidig ser det ut til at skyssutgifter for skolebarn blir høyere enn budsjettert.

I kommunestyrets sak 1/19 vedrørende endring av tilbud om barnehageplass som følge av ny bemanningsnorm vedtok kommunestyret å opprettholde dagens tilbud med delte plasser. I 1. tertialrapport ble det anslått at de økonomiske konsekvensene for 2019 vil være mellom 1 og 2 mill. kroner. Etter å ha gjort så mange tilpasninger som mulig med

dagens bemanning ser det ut til at utgiftene for høsthalvåret vil bli rundt 1 mill. kroner. Noe av årsaken til at dette har blitt mindre enn forventet er at etterspørselen etter barnehageplasser på Eikeland har vært noe mindre fra høsten, og at de reduserte plassene fordeler seg forholdsvis jevnt i løpet av uka. Det foreslås at seksjonens budsjett økes med 1 mill. kroner, og at rådmannen får fullmakt til å fordele dette til barnehagene.

Fra 2020 rapporterer barnehagene at det må ansettes ytterligere personale, og den økonomiske belastningen vil da øke. Dette vil vi komme tilbake til i budsjettet for 2020.

I budsjettet for 2019 ble det lagt inn kr. 1.050.000,- til å dekke reduserte inntekter som følge av kommunal ordning med inntektsgradert betaling for SFO. I beregningen ble det forutsatt forholdsvis like mange foreldre kom inn under ordningen som i barnehage. Det har vist seg å være for høyt anslag, og hittil i år har vi fattet vedtak tilsvarende kr. 481.000,- i tapt foreldrebetaling. Det vil sannsynligvis komme noen flere de siste månedene, men budsjettet kan uansett reduseres. Rådmannen foreslår å redusere budsjettet med kr. 450.000,-.

Seksjon for samfunnsutvikling

Kommunens budsjett for brann og feiing ble laget med utgangspunkt i foreløpig budsjett for Kristiansandsregionen Brann og Redning IKS (KBR). Endelig budsjett for selskapet gir kr. 44.000,- høyere betaling for Vennesla enn anslått i budsjettet. Representantskapet i KBR vedtok imidlertid å tilbakeføre 3 mill. kroner til eierne. Dette for å komme på ønsket nivå på deres disposisjonsfond. Vennesla sin andel utgjør 10,8 %, dvs. kr. 311.400,-. Rådmannen foreslår derfor å redusere budsjetttrammen med kr. 267.000,- som følge av dette.

I 1. tertial ble det lagt inn kr. 22.000,- til å dekke medlemsavgift i «Klimapartner Agder». Kommunen vil ikke få utgifter til dette før fra 2020, og rådmannen foreslår å ta dette bort igjen fra budsjetttrammen i 2019.

Plan og økonomiutvalget vedtok i sak 57/19 at kommunen skal bidra med kr. 50.000,- til arrangementet «Havfrue Landing Party» som er en markering av at fiberkabelen mellom USA og Agder lander. Rådmannen foreslår å øke budsjetttrammen med dette.

Økt tilskudd til trossamfunn som følge av bygging av ny kirke er budsjettert på samfunnsutvikling, og er vedtatt dekket av det generelle disposisjonsfondet. Som omtalt i 2. tertial investering foreslås det å forskyve budsjettet til ny kirke som følge av endret framdriftsplan. Rådmannen foreslår ingen endring av budsjettert tilskudd til andre trossamfunn, men det forutsettes at det er det reelle beløpet som blir dekket av fond.

Seksjon for helse og omsorg

Som følge av kommunens mangel på fastleger ble det vedtatt i kommunestyresak 53/19 at kommunen skal gå i forhandling om å kjøpe ledig privat fastlegepraksis samt å

opprette en ny kommunal fastlegehjemmel. Det er nå inngått avtale om kjøp av en fastlegehjemmel. I gjeldende økonomiplan er det lagt inn 2 mill. i 2020 for å løse fastlegesituasjonen. Vi får også betydelige utgifter i år. Dette gjelder kjøp av hjemmel, innleie av lege fra vikarbyrå og utgifter knyttet til det (husleie, reiseutg., mv.). Videre forventer vi overforbruk i forbindelse med lønnsutgifter for fastlønnet lege, refusjon til legesenteret for driftsutgifter (kommunens andel ift vikarlege og «kommunal» lege), utgifter til veiledere. Vi forventer refusjon fra Helfo for fastlønnet lege og inntekter fra legen.

Som nevnt i 1. tertialrapport har vi også hatt press på kortidsplasser og forventer en overskridelse i forhold til det. Hittil i år er det brukt ca. kr. 700.000,- til kjøp av korttidsplasser i Iveland og Birkenes og utgifter til sykehuset for å ikke kunne ta imot utskrivningsklare pasienter.

Til sammen forventer vi netto utgifter i år på 2.275.000,- kroner. Rådmannen foreslår å øke seksjonens budsjett med dette.

Serviceforlaget

I forbindelse med kommune- og regionreformen får kommunene nye kommunenummer fra 01.01.20. Det er fortsatt knyttet stor usikkerhet til hva denne omleggingen vil koste for kommunene, men vi antar ca. kr. 400.000,-. Rådmannen foreslår å øke budsjettet med dette.

Enhet for kultur

Enheten rapporterer om forventet overskridelse på ca. kr. 150-200.000,- på grunn av bl.a. tapte leieinntekter, lavere billettinntekter fra kinoen samt økte strømudgifter.

I 2. tertialrapport investering foreslås det å oppgradere paviljongen i sentrum i år. Dette vil medføre reduserte utgifter til leie av scene til Julegata. Rådmannen foreslår som følge av dette å redusere budsjettet til Julegata med kr. 40.000,-.

Levekårsutvalget vedtok i møte 22.08.19 følgende:

«Levekårsutvalget viser til notat fra Levekårsutvalgets medlemmer i styringsgruppen for melding om Frivillighetspolitikk i Vennesla kommune. Levekårsutvalget henstiller til Plan- og økonomiutvalget om å bevilge kr. 30.000,- til kulturetaten for å oppdatere og ajourføre et foreningsregister for Vennesla kommune.»

Administrativt arbeides det med å finne gode digitale løsninger for dette. En håper at dette vil være på plass innen plan- og økonomiutvalgets møte 29.10. Avhengig av resultatet av dette arbeidet vil rådmannen gi en anbefaling i forhold til om en bør øke bevilgningen slik levekårsutvalget har anmodet om.

Kvarstein skole

Skolen rapporterer om en forventet overskridelse ved årets slutt på ca. kr. 200.000,-. Dette skyldes vikarutgifter ved sykdom, utgifter til lisenser og andre driftsutgifter. I tillegg vil det være vanskelig å dekke inn overført underskudd fra 2018.

Hunfoss skole

Skolen har de siste par årene hatt store utfordringer knyttet til enkeltelever. Som omtalt i 1. tertialrapport har dette fortsatt i 2019 og vi kan forvente en kraftig overskridelse på budsjettet ved slutten av året. Overskridelsen er hittil på over 2,1 mill. kroner og vil sannsynligvis øke resten av året.

Rådmannen foreslår ingen budsjettendring, men forutsetter spesielt stram økonomistyring resten av året for å minimalisere overskridelsen.

Samkom skole

Enheten rapporterer om en forventet budsjettsprekk ved årets slutt på ca. kr. 700.000,-. Dette skyldes bl.a. overtilsetning på grunn av utfordringer med tilrettelegging for enkeltelever, og økt sykefravær.

Eikeland oppvekstsenter

Enheten rapporterer om forventet underskudd på nærmere 2 mill. kroner ved årets slutt. Av dette er kr. 772.000,- overført underskudd fra 2018. I tillegg skyldes underskuddet bl.a. økte utgifter til lønn som følge av overlapping mellom ny og gammel rektor, nødvendig utskifting av IT-utstyr, økte strømutgifter og utgifter til vikar i forbindelse med opplæring av læringsbrett. Rådmannen foreslår ingen budsjettjustering, men forutsetter ekstra stram og nøktern budsjettstyring resten av året for å minimalisere underskuddet.

Barnehagen har lavere etterspørsel fra høsten, og kan dermed redusere bemanningen med 0,9 årsverk. Dette er gjort ved å ikke sette inn vikarer ved permisjoner. Rådmannen foreslår å redusere budsjettet med kr. 194.000,- slik at budsjettet er tilpasset barnetallet.

Skarpengland skole

Som nevnt i 1. tertialrapport har skolen fortsatt store utfordringer knyttet til enkeltelever, og vi kan forvente en overskridelse på budsjettet ved slutten av året. I tillegg har vi høyere utgifter til IT-utstyr på grunn av nødvendig innkjøp. Til sammen kan vi forvente en overskridelse på kr. 1.850.000,-. Rådmannen foreslår ingen budsjettjustering.

Vennesla ungdomsskole

Skolen rapporterer om et forventet underskudd på ca. kr. 600.000,- ved årets slutt. Dette skyldes økte lønnsutgifter i forbindelse med situasjoner i skolemiljøet. Rådmannen foreslår ingen budsjettjustering.

Vennesla voksenopplæring

Det kan se ut til at vi får mindre brukerbetaling enn budsjettet. I tillegg får vi redusert tilskudd fra staten som følge av redusert antall bosatte flyktninger. Dette medfører samtidig reduserte lønnsutgifter. Vi anslår at enheten går i balanse eller med et lite underskudd ved årets slutt.

Klokkerstua barnehage

Barnehagen rapporterer om en forventet overskridelse på omlag 1 mill. ved årets slutt. Det skyldes økt bruk av vikar ved sykdom. Rådmannen forutsetter at overskridelsen minimaliseres ved ekstra stram budsjettstyring resten av året.

Barnestua barnehage

Enheten rapporterer om en liten overskridelse, og rådmannen forventer ekstra stram økonomistyring resten av året for å minimalisere underskuddet ved årets slutt.

Enhet for barn og familie

Det er store utgifter knyttet til tiltak i barnevernet, men vi forventer at dette dekkes inn på andre poster i løpet av året. Det vil sannsynligvis komme noen uforutsette utgifter knyttet til flyttingen til Hunsøya. Rådmannen foreslår at disse evt. dekkes av enhetens disposisjonsfond.

Som nevnt i 1. tertialrapport kunne innflytting i lokalene på Hunsøya skje før forutsatt i budsjettet. Dette medførte imidlertid ikke husleieutgifter utover hva som var lagt inn i budsjettet, og det foreslås ingen budsjettendring som følge av dette.

I budsjettet er det imidlertid lagt til grunn for høy refusjon fra Iveland og Evje og Hornnes. Dette utgjør ca. kr. 55.000,- og rådmannen foreslår at budsjettet reguleres med dette.

Enhet for livsmestring

Som nevnt i 1. tertialrapport har enheten måtte leie inn en ekstra nattevakt i 100 % stilling. Denne situasjonen er nå over, og de ekstra utgiftene til dette ble til sammen kr. 900.000,-.

I tillegg til ovennevnte forventer enheten overskridelse som følge av flere vedtak om støttekontakt, økt bruk av overtid på grunn av høyt sykefravær i sommer, samt behov for ekstra ressurser til spesielt ressurskrevende brukere.

Totalt forventer enheten en budsjettsprikk på ca. 2,5 mill. kroner ved nyttår.

Rådmannen foreslår ingen budsjettendring.

Venneslaheimen omsorgssenter

Situasjonen med stort press på tjenestene og svært ressurskrevende brukere har fortsatt. Som omtalt i 1. tertialrapport vil dette derfor bety en betydelig overskridelse ved årets slutt. Dagens situasjon er noe bedre enn tidligere i år, men på grunn av ressurskrevende beboere og stor pleietyngde er det fortsatt behov for ekstra vakt både på dag og natt, til sammen ca. 3,2 årsverk. Totalt for året anslår vi at overforbruket på enheten vil bli ca. 4,5 mill. kroner ved årets slutt. Rådmannen foreslår ingen budsjettendring.

Hægelsheimen omsorgssenter

Som varslet i 1. tertialrapport forventer enheten en overskridelse som skyldes økt press på tjenestene, samt økt innleie fra vikarbyrå i sommerferien. Overskridelsen er ventet å bli rundt kr. 850.000,-. Rådmannen foreslår ingen budsjettendring.

Enhet for hjemmetjeneste

Enheten har for tiden svært høyt sykefravær noe som gir økt forbruk av vikarer og økt bruk av overtid, og dermed økte utgifter. Det jobbes aktivt i forhold til å få ned sykefraværet, og vi ser nå at flere ansatte er på vei tilbake i jobb.

Som følge av brukere som har behov for nødvendig helsehjelp har vi i løpet av året hatt behov for å sette inn mer personell i omsorgsboligene på kveld og helger.

Med spesiell stram økonomistyring resten av året forventer vi et samlet merforbruk ved nyttår på mellom 0,5 og 1 mill. kroner. Rådmannen foreslår ingen budsjettendring.

NAV

Den positive utviklingen vi har hatt på økonomisk sosialhjelp de siste årene ser ut til å ha snudd. Dersom utviklingen hittil i år fortsetter ut året må vi forvente en sprekke på ca. 2,4 mill. kroner i forhold til budsjettet. Vi håper å kunne snu denne trenden, men vi må uansett forvente en sprekke på denne posten. Forhåpentligvis vil vi kunne dekke noe av den forventede overskridelsen på andre poster, og rådmannen foreslår ingen budsjettendring.

Enhet for park og idrett

Som omtalt i 2. tertialrapport, investering, foreslår rådmannen å flytte de budsjetterte midlene knyttet til utredning om fiskeplass for handcapede ved Vigeland Hovedgård til driftsbudsjettet. Rådmannen foreslår derfor å øke enhetens budsjett med kr. 50.000,-.

Teknisk forvaltning

Vi forventer et underskudd ved årsskiftet på brøyting av private veier. Noe kan dekkes av andre poster, men vi forventer samlet overskridelse til nytt år på ca. kr. 700.000,-. Det meste av dette kan dekkes av overskudd fra 2018, og det foreslås ingen budsjettendring.

På vann og avløpstjenestene forventer vi overskudd ved årets slutt. Vi har hatt ekstra fokus på lekkasjesøk, og det er reparert flere store lekkasjer på ledningsnettet for vann. Nattforbruket i nedre vennesla har ikke vært så lavt de siste 20 år. Dette fører til betydelige innsparinger på strøm og kjemikalier. Vi forventer at dette vil være oppimot 1 mill. ved årets slutt. I tillegg har vi brukt mindre på vedlikehold av vannverk enn budsjettert.

Når det gjelder avløp er også lavere utgifter enn budsjettert til vedlikehold. Det er imidlertid nyttet stor usikkerhet til hvor store kommunens utgifter blir til Odderøya renseanlegg. Denne fakturaen får vi ikke før over nyttår. Vi forventer likevel et samlet overskudd ved nytt år.

De forventede overskuddene på vann og avløp vil bidra til bedre selvkostresultat enn forventet i 2019, og sannsynligvis overskudd. Rådmannen foreslår ingen budsjettendringer, men forventer at det fortsatt er stort fokus på nøktern drift og effektivisering, og at overskuddet dermed kan bli så stort som mulig.

Byggforvaltning

Det er budsjettert med en innsparing på kr. 250.000,- som følge av ENØK-investeringer i år. Som omtalt i 2. tertialrapport vil investeringene komme sent i året, og det er urealistisk å kunne oppnå denne innsparingen i år. Grunnen til at ikke det er investert tidligere er at hvert tiltak krever analyser m.v. for å sikre at det investeres i tiltak som vil være lønnsomme. Det er foretatt innsparinger i år tilsvarende kr. 21.000,-, og rådmannen foreslår å redusere den budsjetterte innsparingen med kr. 229.000,-. Investeringene som gjøres i løpet av høsten vil gi innsparing fra 2020.

Oppsummering – forslag til rammeendring

Enhet	Økte utg./ red. innt.	Red. utg./ økt innt.
Pensjonskostnader		1 000
Frie inntekter		10 188
Eiendomsskatt	1 000	
Integreringstilskudd	400	
Oppvekstseksjonen, red. utg. flyktninger		400
Rente på bankinnskudd		1 500
Økonomiseksjonen		70
Oppvekstseksjonen	550	
Seksjon for samfunnsutvikling		239
Seksjon for helse og omsorg	2 275	
Serviceforlaget	400	
Enhet for kultur		40
Eikeland oppvekstsenter		194
Enhet for barn og familie	55	
Enhet for park og idrett	50	
Enhet for byggforvaltning	229	
Avsetning til generelt disposisjonsfond	8 672	
Sum	13 631	13 631

Totalt ser vi at det er et redusert finansieringsbehov (netto) på kr. 8.672.000,-. Dette skyldes i all hovedsak økning i frie inntekter. Rådmannen foreslår at beløpet settes av til

det generelle disposisjonsfondet. Tar vi hensyn til dette samt vedtatte avsetninger og bruk av fondet vil beholdningen være ca. 85,8 mill. kroner.

Rådmannen gis fullmakt til å oppdatere de obligatoriske hovedoversiktene i henhold til saksframlegget.

Sykefravær

Sykefraværet totalt i kommunen for 2. tertial 2019 er på 6,6 %. Dette er en oppgang fra tilsvarende tidsrom i 2018, hvor fraværet var på 6,1 %. Tilsvarende tall for 2017 er på 6,3 % og for 2016 på 5,0 %.

Sykefraværet i 2. tertial er normalt lavere enn resten i av året. Det er likevel urovekkende når vi nå ser en oppgang til nærmere 9 % denne perioden. Sykefravær i kommunal sektor i 2018 var på 9,7 % (tall fra KS)

Det er store variasjoner mellom de ulike enhetene. Vi har de siste årene hatt fokus på barnehagene og samlet ligger de nå på 11,8 %. I samme periode i 2018 var fraværet 10,6 % mot 14,5 % samme periode i 2017. Nav arbeidslivsenter har bistått oss i arbeidet.

Det å jobbe med sykefraværsoppfølging er et kontinuerlig arbeid. Vinteren 2018 innførte vi nye rutiner for oppfølging av sykemeldte, hvor lederne skal ha en enda tettere oppfølging av den ansatte. Vi setter nå også i gang sykefraværsprosjektet NED som er et samarbeid med KS og NAV arbeidslivssenter.

Tabellen nedenfor viser sykefraværet fordelt på enhetene i kommunen.

Seksjon / enhet	2016	2017	2018	2019				
	2. tertial			1. tertial	2. tertial	1. tertial	2. tertial	Arb.g. per.
	Sykefravær	Sykefravær	Sykefravær	Sykefravær	Sykefravær	Egenmeld.	Egenmeld.	
Rådmannen	-	-	-	-	-	-	-	-
Org. seksjonen	1,1	0,3	-	3,7	0,7	0,1	-	-
Øk. seksjonen	0,2	2,0	11,4	11,9	4,8	0,6	0,1	0,6
Seksj. for oppvekst	1,7	-	-	1,5	4,9	0,6	-	1,9
Seksj. for samfunnsutvikling	-	0,5	-	1,1	-	-	-	-
Seksj. for helse- og omsorg	1,2	12,7	-	0,7	6,1	0,5	-	-
Servicetorget/IT	1,5	9,6	1,2	6,8	4,5	1,7	1,0	1,0
Plan og utbygging	0,4	2,6	6,9	5,0	0,7	1,2	0,7	0,7
Fagenhet for kultur	4,5	1,1	6,2	2,9	0,5	0,7	0,2	0,5
Kvarstein skole	5,2	5,4	3,6	9,2	8,0	0,7	0,4	0,6
Hunsfoss skole	1,7	4,4	5,3	10,2	6,5	1,3	0,2	0,2
Moseidmoen skole	4,7	8,8	4,9	8,7	4,1	1,2	0,4	1,3
Vennesla skole	2,9	2,5	1,4	6,6	3,6	0,8	0,3	0,4
Samkom skole	3,0	2,6	2,4	14,1	11,6	1,7	0,2	0,5
Eikeland oppvekstsenter, skole	1,1	1,9	-	0,5	0,2	0,5	0,2	0,2
Skarpengland skole	1,3	4,2	2,0	11,3	7,6	1,1	-	0,2
Vennesla U-skole	2,6	5,7	7,4	7,3	4,2	1,1	0,3	0,5
Voksenopplæring	5,8	1,3	0,3	8,7	1,6	1,2	0,2	0,2
Kulturskolen	7,0	-	-	-	-	-	-	-
Solsletta barnehage	6,1	15,1	5,9	8,3	9,1	1,1	1,1	1,3
Klokkerstua barnehage	5,3	13,2	13,2	12,4	7,8	1,1	1,2	1,8
Smååsane barnehage	2,5	2,3	2,2	14,2	13,2	2,0	1,0	1,8
Barnestua barnehage	-	5,3	11,1	15,3	11,3	1,1	0,4	0,7
Eikeland oppvekstsenter, bhg.	-	9,7	14,3	9,1	2,9	0,9	0,1	0,1
Barn og familie	3,6	2,7	6,6	7,4	3,2	0,7	0,5	1,2
Livsmestring	6,2	6,7	6,9	10,2	7,2	1,2	0,8	1,6
Hovedkjøkken	13,9	4,8	11,2	18,8	14,2	0,8	0,1	0,5
Venneslaheimen	8,3	8,4	7,9	10,2	7,9	1,4	0,7	0,9
Hægelandsheimen	16,8	11,9	12,5	13,0	10,0	1,1	0,7	1,7
Hjemmetjenesten	5,6	11,6	10,4	12,0	11,8	1,3	0,5	1,4
Psykisk helsevern	5,9	-	-	-	-	-	-	-
Koordinerende enhet	-	8,5	4,6	4,0	4,6	0,6	1,7	2,8
Sosialkontoret/NAV	6,7	6,5	5,2	5,4	4,0	0,9	-	0,3
Park og idrett	-	0,2	0,7	0,8	5,2	0,2	-	1,5
Teknisk forvaltning	1,2	10,3	3,5	5,5	3,1	0,9	0,2	0,8
Byggforvaltning	5,6	4,0	7,5	8,1	9,2	1,0	0,2	0,7
Totalt	5,0	6,3	6,1	9,0	6,6	1,1	0,5	0,9

Heltid og ufrivillig deltid

Administrasjonen arbeider kontinuerlig med å få opp stillingsstørrelsene og etablere en heltidskultur i kommunen. Oppstart av nye tiltak som gir større stillinger vektlegges og prioriteres. Tallene viser at den positive utviklingen fortsetter.

	Enheter - helse og omsorg	31.08. 14 Felles	31.12. 14 Felles	30.04. 15 Felles	30.04. 16 Felles	30.04. 17 Felles	30.04. 18 Felles	31.12. 18 Felles	31.08. 19 Felles
1	Sum årsverk i enhetene	292,35	312,4	317,6	329	336,3	335,4	342	364,6
2	Sum antall ansatte i enhetene	497	494	494	489	480	474	482	483
3	Gj.sn. stillingsstørrelse inkl. helge/student st.	0,59	0,63	0,64	0,67	0,7	0,71	0,71	0,75
4	Antall ansatte i enhetene som ønsker større stilling	106	124	122	50	56	72	71	68
5	Antall ansatte i hele stillinger	93	100	102	119	140	162	186	202
6	Sum årsverk i helge/studentstilling					12,46	12,6	8,85	14,79
7	Sum antall ansatte i helge/student stilling					48	58	34	58
8	Gj.sn. stillingsstørrelse uten helgestillinger					0,75	0,8	0,74	0,82
9	Antall personer i helge- stillinger som ikke er studenter					39	42	24	52
10	Prosentandel hele st. av ant. Årsverk							54,3	55,4
11	Prosentandel hele st. av ant. ansatte							38,6	41,8

Tabellen viser at utviklingen i forhold til fulle stillinger går i ønsket retning. Ansatte som har hele stillinger har siden 31.12.18 økt fra 186 til 202. Dette er svært gledelig. Antall personer som har ufrivillig deltid har gått ned fra 71 til 68 personer.

Bruk av overtid.

Bruken av overtid skal begrenses mest mulig. Det er likevel slik at det enkelte ganger blir vurdert som den beste løsningen å bruke ansatte på overtid. Overtidsbruken utgjør i overkant av 1,2 % av totale arbeidstimer til og med 2. tertial. Se tabellen nedenfor.

Enhet	Overtidstimer			Årsverk	Prosent
	1. tertial	2. tertial	Totalt		
Organisasjonsseksjonen	32	60	92	7	1,0 %
Økonomiseksjonen	137	127	264	10,6	1,9 %
Seksjon for oppvekst	-	22	22	8,8	0,2 %
Servicetorget	48	33	81	16	0,4 %
Barn og Familie	9	1	10	63	0,0 %
Livsmestring	1 596	1 957	3 553	104,9	1,2 %
Hovedkjøkkenet	59	27	86	14,9	0,3 %
Venneslaheimen	1 357	1 711	3 068	88,6	1,2 %
Hægelsheimen	254	290	544	32,8	0,6 %
Hjemmetjeneste	1 011	1 345	2 356	87,5	0,9 %
NAV	7	-	7	24,1	0,0 %
Park og idrett	535	259	794	11,7	3,5 %
Teknisk forvaltning	1 789	1 175	2 964	20,6	6,7 %
Byggforvaltning	220	122	342	48,7	0,3 %
Klokkerstua barnehage	116	109	225	22,9	0,4 %
Barnestua Barnehage	26	38	64	14,6	0,1 %
Smååsane Barnehage	26	43	69	21,3	0,1 %
Solsletta Barnehage	2	3	5	26,8	0,0 %
Eikeland oppvekstsenter	41	25	66	23,2	0,1 %
Vennesla ungdomsskole	-	5	5		
Vennesla skole	-	5	5		
Plan og Utbygging	140	-	140	11	1,0 %
Kultur	16	5	21	17,8	0,1 %
Totalt	7 421	7 362	14 783		1,24 %

Vennesla
kommune

Arkivsak-dok. 19/01481
Arkivkode
Saksbehandler Gerd Signe Eieland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Plan- og økonomiutvalget	29.10.2019	61/19
2 Kommunestyret	07.11.2019	88/19

SAKSPROTOKOLL

2. tertialrapport 2019 - drift

Kommunestyret har behandlet saken i møte 07.11.2019 sak 88/19.

Votering:

Ved votering ble plan- og økonomiutvalgets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak:

1. Kommunestyret tar tertialrapport for driftsregnskapet pr. 31.08.19 til orientering.
2. Det foretas budsjettendring i samsvar med saksframlegget, med følgende endring:
 - Det bevilges kr. 30.000,- til enhet for kultur for å oppdatere og ajourføre et foreningsregister for Vennesla kommune. Beløpet dekkes inn ved redusert avsetning til generelt disposisjonsfond.

VENNESLA KOMMUNE

Avkastningsrapport 2. tertial 2019

GABLER

Innhold

Markedskommentarer

Porteføljesammendrag

Aktivaallokering mot strategi

Stressing av porteføljen

Avkastning totalporteføljen og enkeltmandater

Porteføljeoversikt totalporteføljen

Avkastningsoversikt I

Avkastningsoversikt II

GABLER

MARKEDSKOMMENTAR

Andre tertial 2019

GABLER

Aksjemarkedet

Ser vi på årets andre tertial har aksjemarkedene globalt vært preget av stor volatilitet og uro rundt handelskrigen og usikkerhet til veksten globalt. Oslo børs er per utgangen av august opp 7,7 %, mens MSCI World målt i kroner er opp 21,6 %. Den norske kronen fortsatte i andre tertial å svekke seg mot de store valutaene og da spesielt mot den amerikanske dollaren (9,12 NOK/USD per 30.08).

Det andre tertialet var som sagt preget av større uro i markedene enn de første 4 månedene av året. Dette kom hovedsakelig av økte tariffen mellom USA og Kina og et dårligere samarbeidsklima for å få på plass en endelig handelsavtale. I tillegg har veksten i Europa fortsatt å være lav, noe som har ført til at ECB igjen har innført kvantitative lettelsler.

Utvikling i aksjemarkedet

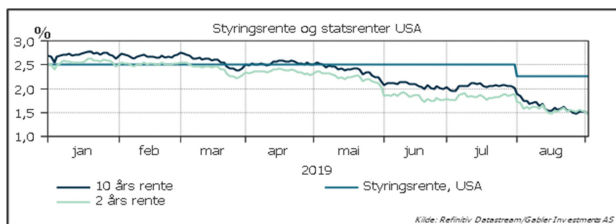

Oljepris, USD

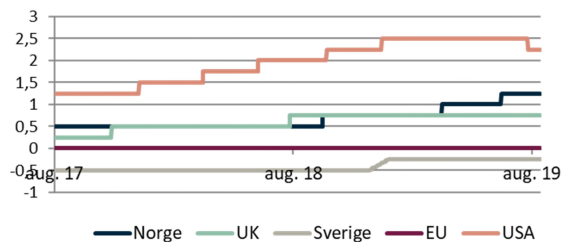
GABLER

Rentemarkedet

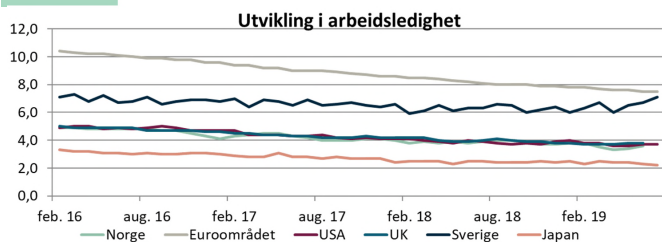
Der vi har sett en økende uro i aksjemarkedene i andre tertial har dette gitt sitt utslag i rentemarkedet hvor investorer har søkt tryggere investeringer. Dette har presset rentene ned både i USA, se graf ovenfor, men også spesielt i Europa. Per 31. august var det globale obligasjonsmarkedet som gav negativ avkastning (negativ yield) på hele 17.000 milliarder dollar (!). Land som Sveits og Danmark har nå negativ yield på hele rentekurven.

Ved rentemøtet hos den amerikanske sentralbanken 31. juli valgte sentralbanksjef Jay Powell som ventet å kutte renten med 0,25 prosentpoeng. Sentralbanksjefen gjorde det derimot klart at dette ikke er starten på en lang rekke kutt i tiden som kommer, men kuttet var en måte å forsikre seg mot nedsiderisiko og gi støtte til en økonomi som for de viktigste parameterne går ganske bra. Ellers valgte Norges Bank å gjøre den motsatte av bort i mot resten av verden å øke renten i juni. Med en økonomi som går bra, en lav inflasjon samt svak kronekurs står Norge nærmest i særstilling sammenlignet med de mange nasjonene som er tvunget til å ha negativ rente.

GABLER

Makrobildet

Så langt i 2019 har det vært stor politisk urolighet. Dette har vært særlig synlig i handelskonflikten mellom USA og Kina. Det kan virke som om begge sider har behov for å vise styrke og faren med dette er at begge sider eskalerer konflikten for å presse motparten til å ta et steg tilbake og slik se ut som en vinner, problemet er at begge ikke kan oppnå dette utfallet. Hvis eskaleringen fortsetter risikerer man ett krasj og en ender opp med to tapere. Den samme dynamikken er også delvis tilstede i Brexit forhandlingene, men der er det tydeligere at den nye britiske statsministeren, Boris Johnson, har behov for å se sterk ut.

Arbeidsledigheten i USA fortsetter å være rekordlav og er nå på 3,7%. Men en lav arbeidsledighet til tross så har ikke dette slått ut i økt inflasjon og dermed fortsetter sentralbanken i USA å holde på historisk lave renter (og vurderer også flere rentekutt dersom den økonomiske aktiviteten ikke tar seg mer opp)

En annen arbeidsledighet som *sakte* men sikkert har gått nedover er i eurosonen som nå er nede i 7,5%. Det er fortsatt stor variasjon innad i eurosonen med Tsjekkia i den ene enden på 2,1%, mens land som Spania og Hellas er på henholdsvis 13,9% og 17,2%. Det er likevel verdt å få med seg at trenden er lik over alle landene i eurosonen, ledigheten er på vei ned, og dermed er også optimismen forsiktig på vei opp.

GABLER

PORTEFØLJEN

Andre tertial 2019

GABLER

Porteføljesammendrag: Porteføljens prestasjoner

- Per 31. august 2019 var markedsverdien av kommunes portefølje MNOK 230,3. Hittil i 2019 har porteføljen gitt en avkastning på 8,3 prosent, som tilsvarer en meravkastning på 1,0 prosentpoeng.
- Siden oppfølgingens start har porteføljen gitt en årlig avkastning på 6,4 prosent. Dette er 0,9 prosentpoeng sterkere enn indeks.
- **Norske aksjer** forvaltes per utgangen av andre tertial gjennom fondene Danske Invest Norske Aksjer Inst II og Arctic Norwegian Value Creation.
- Den norske aksjeforføljen har hittil i år gitt en avkastning på 7,9 prosent. Dette tilsvarer en mindreavkastning på -1,7 prosentpoeng.
- DI Norske Aksjer Inst II har gitt en avkastning på 4,1 prosent, tilsvarende en mindreavkastning på -5,5 prosentpoeng.
- Arctic Norwegian Value Creation har gitt en avkastning på 10,6 prosent, tilsvarende en meravkastning på 1,0 prosentpoeng.

GABLER

Porteføljesammendrag: Porteføljens prestasjoner

- **Globale aksjer** forvaltes av to Ardevora fond ved utgangen av andre tertial. Sector Kernel ble solgt ut av porteføljen i august 2019, til fordel for Ardevora Global Equity SRI H2N. Den globale aksjeporteføljen har hittil i år gitt en avkastning på 20,3 prosent. Dette tilsvarer en meravkastning på 2,1 prosentpoeng. Aggregatet globale aksjer består av ett usikret fond og ett valutasikret fond.
- I 2019 leverte Sector Kernel, frem til det ble solgt ut i august, en avkastning på 12,8 prosent, mot fondets referanseindeksindeks på 11,5 prosent.
- Ardevora Global SRI har levert en avkastning på 26,1 prosent hittil i år, mot fondets referanseindeksindeks på 20,2 prosent.
- Ardevora Global SRI H2N ble tatt inn i porteføljen i august 2019 og har levert en avkastning på 1,2 prosent, mot fondets referanseindeksindeks på 0,7 prosent.
- Den valutasikrede indeksen har hittil i år gitt en avkastning som er 6,5 prosentpoeng svakere enn den åpne indeksen. Kommunen har følgelig tapt på å valutasikre deler av aksjeporteføljen sin i så langt i 2019.
- Aktivklassen **aksjer i fremvoksende markeder** består av TT Emerging Markets. Fondet har hittil i år gitt en avkastning på 13,1 prosent. Dette tilsvarer en meravkastning på 3,4 prosentpoeng.

GABLER

Porteføljesammendrag: Porteføljens prestasjoner

- Porteføljen av **norske obligasjoner** består av fondet DNB Obligasjon III.
- Aggregatet norske obligasjoner har hittil i år levert en avkastning på 3,6 prosent, mot indeksavkastning på 1,4 prosent. Mot fondets referanseindeks har DNB Obligasjon III levert en meravkastning på 1,1 prosentpoeng.
- **Pengemarkedsporteføljen** forvaltes av Holberg gjennom fondet Holberg Likviditet. Hittil i år har aggregatet gitt en avkastning på 1,3 prosent, noe som tilsvarer en meravkastning på 0,6 prosentpoeng.
- Nordic Bond Pricing AS har nå utviklet spesialiserte norske kredittindekser som i større grad reflekterer forvalternes investeringsunivers. De nye indeksene ble implementert som referanseindekser på fondsnivå 1. januar 2019.
- På aggregatnivå benyttes fortsatt statsobligasjonsindekser som referanseindekser. Det er viktig å være klar over at referanseindeksene på norske renter ikke speiler forvalters investeringsunivers på en god måte, siden indeksene er rene statsindekser. Meravkastningen skyldes blant annet at vi har hatt en inngang i kredittspreader hittil i år noe som gjør at mandatene, som tar kreditt risiko, gjør det bedre enn referanseindeks (3-årig statsobligasjonsindeks) som ikke inneholder kreditt risiko.

GABLER

Porteføljesammendrag: Porteføljens prestasjoner

- **Eiendomsaggregatet** forvaltes av Aberdeen Eiendomsfond Norge. Hittil i år har fondet levert en avkastning på 4,6 prosent.
- Aktivklassen **globale obligasjoner** forvaltes gjennom fondene BlueBay Investment Grade Global Agg og PIMCO Global Bond Fund ESG.
- Globale obligasjoner har hittil i år gitt en samlet avkastning på 8,9 prosent, mot indeksavkastning på 8,3 prosent.
- BlueBay Investment Grade Global Agg har levert en avkastning på 9,7 prosent, som tilsvarer en meravkastning på 1,4 prosentpoeng.
- PIMCO Global Bond Fund ESG har hittil i år levert en avkastning på 8,2 prosent, tilsvarende en mindreavkastning på -0,1 prosentpoeng.

GABLER

Porteføljesammendrag: Etikk

Ifølge finansreglementet til kommunen skal det investeres i fond innenfor UCITS-regelverket og fond som følger Statens Pensjonsfond Utland (SPU) sitt etiske regelverk eller tilsvarende internasjonale retningslinjer.

Av porteføljens 10 forvaltere ved utgangen av 31.08.2019 har alle signert på FN-støttede 'Principles for Responsible Investment' (PRI), eller følger SPU. PRI består av et nettverk av signatarer som har som mål å forstå hvilke konsekvenser investeringer har på miljø-, samfunn- og styringsrelaterte utfordringer (ESG) og støtter medlemmene med å implementere løsninger til disse utfordringene i investerings- og eierskapsbeslutninger.

Det kan også nevnes at kommunen er investert i en andelsklasse i PIMCO som har opprettet et eget ESG filter utover nevnte PRI.

GABLER

Porteføljesammendrag: Absolutt avkastning

- Porteføljens markedsverdi ved inngangen til 2019 var på MNOK 212,9. Ved utgangen av august var markedsverdien MNOK 230,3. Porteføljen har hatt en verdiøkning på MNOK 17,6.
- Pengemarked har hatt en verdiøkning på MNOK 0,1, globale obligasjoner på MNOK 5,8 og norske obligasjoner på MNOK 2,3.
- Norske aksjer har hatt en verdiøkning på MNOK 0,8. Globale aksjer og globale aksjer i fremvoksende markeder har hatt en verdiendring på henholdsvis MNOK 7,0 og MNOK 0,5.
- Eiendom har hatt en verdistigning på MNOK 1,0.
- Allokeringsoversikten som fremkommer i denne rapporten viser at porteføljen ligger innenfor de strategiske rammene for alle aktivaklasser.

GABLER

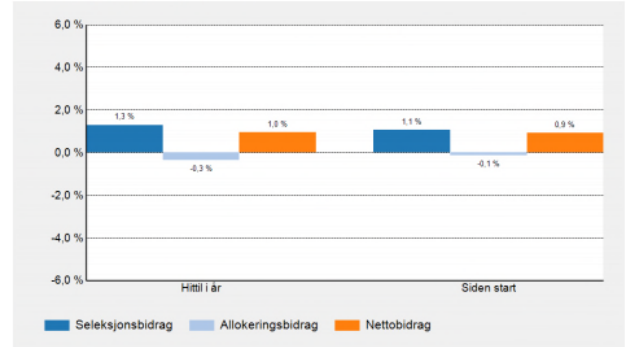
Porteføljesammendrag: Relativ avkastning

Porteføljen har levert meravkastning i 7 av 8 måneder i hittil i år, og i 69 av 104 måneder siden oppfølgingens start i 2011, noe som innebærer en konsistens på 66,3 prosent.

Porteføljens meravkastning hittil i år skyldes positivt seleksjonsbidrag. Det positive seleksjonsbidraget skyldes at forvalterne samlet sett har levert meravkastning sammenlignet med sine referanseindekser. Allokeringsbidraget har vært negativt. Negativt allokeringsbidrag følger av at man enten har vært overvektet i en aktivaklasse som har gjort det relativt svakt eller undervektet i en aktivaklasse som har gjort det relativt bra.

Interaksjon fanger opp bidraget som ikke kun kan tilskrives allokerings- og seleksjonsbidraget. Tidligere har dette blitt rapportert som egen søyle, nå legges det 100 % på seleksjonsbidrag.

Forklaring til porteføljerisultat

GABLER

Allokering mot strategi

	Markedsverdi		Min	Strategi		Avvik fra strategi i %
	i MNOK	i %		Mål	Maks	
Norske aksjer	10,6	4,6 %	3 %	5 %	7 %	-0,4 %
Globale aksjer	42,3	18,4 %	14 %	18 %	22 %	0,4 %
Aksjer i fremvoksende markeder	4,7	2,0 %	0 %	2 %	4 %	0,0 %
Norske obligasjoner	68,7	29,8 %	15 %	30 %	50 %	-0,2 %
Globale obligasjoner	70,9	30,8 %	15 %	30 %	50 %	0,8 %
Pengemarked/bankinnskudd	9,8	4,3 %	0 %	5 %	32 %	-0,7 %
Eiendom	23,1	10,0 %	0 %	10 %	15 %	0,0 %
Totalportefølje	230,3	100,0 %		100,0 %		0,0 %

Kommunen ligger innenfor de strategiske rammene for alle aktivaklasser per 31.08.2019.

GABLER

Risiko: Stressing av porteføljen

Stresstest (tall i MNOK)	Allokering	Strategi
Verdiendring som følge av 2 % skift i rentekurven	-13,0	-12,8
Verdiendring som følge av 20 % fall i globale og EM aksjer	-9,4	-9,2
Verdiendring som følge av 30 % fall i norske aksjer	-3,2	-3,5
Verdiendring som følge av 10 % fall i eiendom	-2,3	-2,3
Verdiendring som følge av 10 % styrking av norske kroner	-2,7	-2,3
Verdiendring totalporteføljen	-30,6	-30,0
Verdiendring totalporteføljen (i %)	-13,3 %	-13,0 %

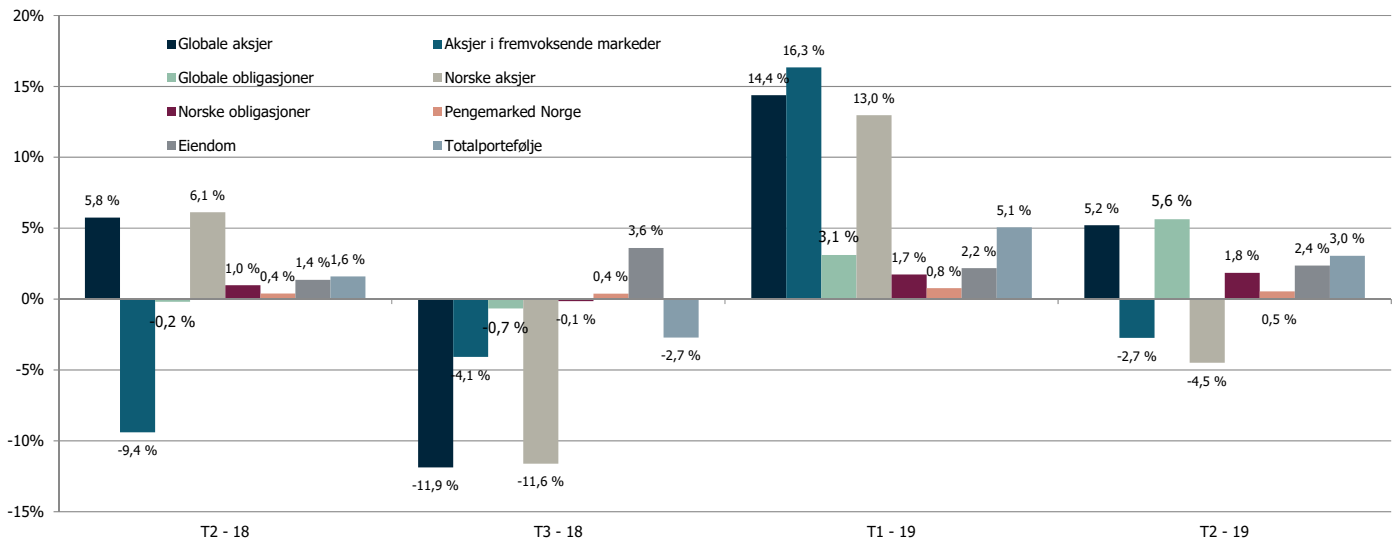
Det totale verdifallet som følge av en stresstest med de definerte parametrene gitt dagens allokering er på MNOK -30,6.

For strategien er det beregnede verdifallet MNOK -30,0.

Stresstesten tar ikke hensyn til eventuelle korrelasjonseffekter mellom aktivaklassene.

GABLER

Totalporteføljen og aktivaklasser

GABLER

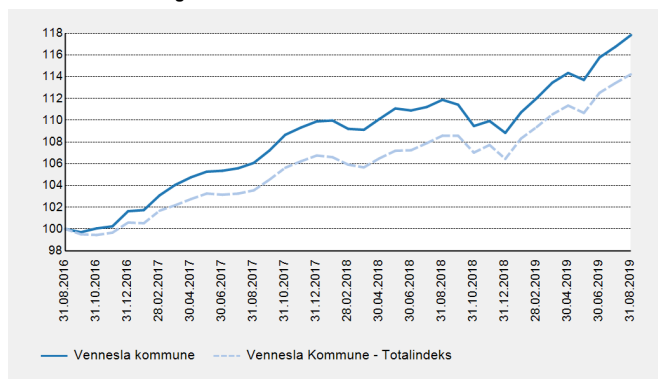
Vennesla kommune

Vennesla kommune

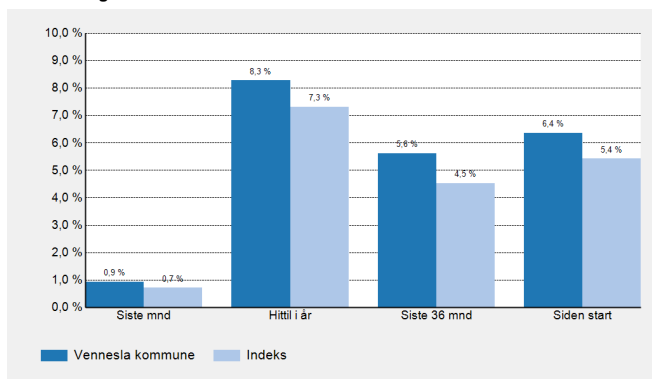
Periode: 31.12.2010 til 31.08.2019
Valuta: NOK

1

Indeksert avkastning siste 36 måneder

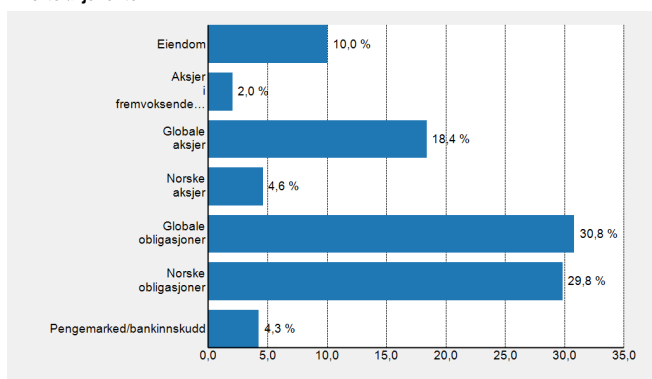
Avkastning

Verdiutvikling, TNOK

	Siste mnd	Hittil i år	Siste 36 mnd	Siden start
Inngående beholdning	228 223,1	212 929,6	196 388,5	136 579,9
Innskudd/uttak	-83,4	-244,7	-938,5	-2 124,8
Gev/tap	2 132,2	17 587,1	34 821,9	95 816,9
Utgående beholdning	230 271,9	230 271,9	230 271,9	230 271,9

Porteføljevекter

GABLER

Vennesla kommune		Vennesla kommune										Periode: 31.12.2010 til 31.08.2019 Valuta: NOK	
Beholdning	Avkastning, mnd. til dato, %			Avkastning, hitt. i år, %			Avkastning, siden start, %				Start		
	Portef.	Ind.	Diff.	Portef.	Ind.	Diff.	Portef.	Ind.	Diff.	Start			
Holberg Likviditet	0,2	0,1	0,0	1,4	0,7	0,7	1,9	0,8	1,2	28.02.2014			
Kontanter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	01.10.2018			
Pengemarked/bankinnskudd	0,1	0,1	0,0	1,3	0,7	0,6	2,8	1,2	1,7	31.12.2010			
DNB Obligasjon (III)	0,8	0,8	0,0	3,6	2,5	1,1	3,2	2,0	1,2	28.02.2014			
Norske obligasjoner	0,8	0,5	0,3	3,6	1,4	2,2	3,8	2,2	1,5	31.12.2010			
BlueBay IG Global Aggregate I	2,1	2,3	-0,2	9,7	8,3	1,4	5,3	4,3	0,9	31.03.2017			
PIMCO Global Bond Fund ESG	1,8	2,3	-0,4	8,2	8,3	-0,1	3,9	4,9	-1,0	30.11.2017			
Globale obligasjoner	1,9	2,3	-0,3	8,9	8,3	0,6	5,4	4,8	0,6	31.12.2010			
Arctic Norw. Value Creation	-0,3	0,6	-1,0	10,6	9,6	1,0	11,1	8,4	2,7	31.01.2015			
Danske Inv No. Aksjer Inst. II	-1,6	0,6	-2,2	4,1	9,6	-5,5	9,8	10,0	-0,2	31.01.2013			
Norske aksjer	-0,8	0,6	-1,4	7,9	9,6	-1,7	7,4	7,8	-0,4	31.12.2010			
Ardevora Global Equity SRI	1,7	0,5	1,2	26,1	20,2	5,9	11,8	10,0	1,8	31.10.2015			
Ardevora Global Equity SRI H2N	1,2	0,7	0,5	1,2	0,7	0,5	1,2	0,7	0,5	13.08.2019			
Sector Global Eq. Kernel H2N	0,1	-4,6	4,8	12,8	11,5	1,3	7,3	9,5	-2,3	31.03.2016			
Globale aksjer	1,7	-0,6	2,3	20,3	18,3	2,1	13,9	12,8	1,1	31.12.2010			
TT Emerging Markets Equity	-2,7	-2,1	-0,6	13,1	9,7	3,4	4,2	1,3	2,9	31.05.2018			
Aksjer i fremvoksende markeder	-2,7	-2,1	-0,6	13,1	9,7	3,4	4,5	10,2	-5,8	30.11.2016			
Aberdeen Eiendomsfond Norge	0,0	0,0	0,0	4,6	4,6	0,0	7,1	7,1	0,0	31.03.2017			
Reinvestering Aberdeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	01.10.2018			
Eiendom	0,0	0,0	0,0	4,6	4,6	0,0	6,5	6,5	0,0	31.12.2016			
Total (Vennesla kommune)	0,9	0,7	0,2	8,3	7,3	1,0	6,4	5,4	0,9	31.12.2010			

Vennesla kommune

Vennesla kommune

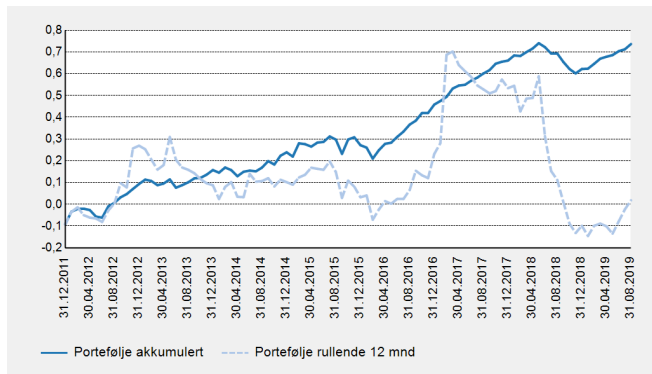
Periode: 31.12.2010 til 31.08.2019
Valuta: NOK

5

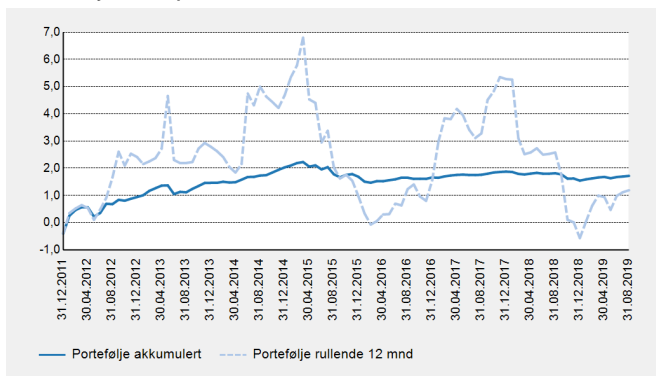
Nøkkeltall i perioden

Markedsverdi (TNOK)	230 272	Beta	1,10
Avkastning - portefølje	6,4 %	Forklaringsgrad (R2)	0,83
Avkastning - indeks	5,4 %	Tracking Error	1,3 %
Differanse	0,9 %	Info kvot	0,74
Standardavvik - portefølje	3,0 %	Sharpe Ratio	1,72
Standardavvik - indeks	2,5 %	Konsistens	66,3 %

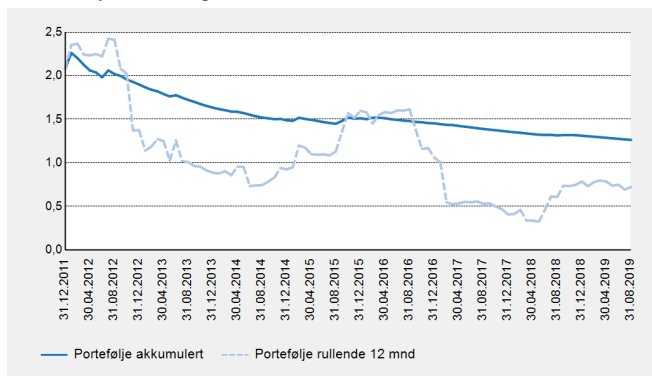
Trendanalyse - Informationskvot

Trendanalyse - Sharpe Ratio

Trendanalyse - Tracking Error

GABLER

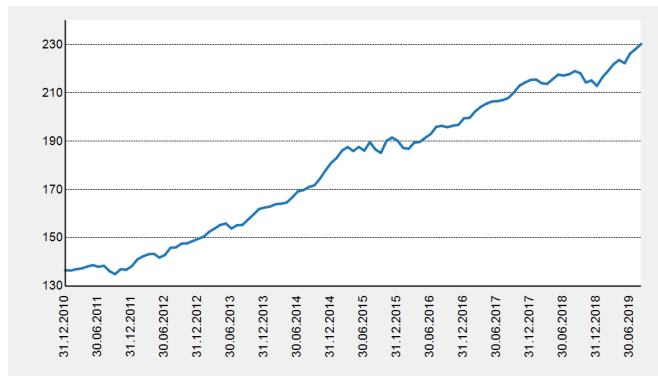
Vennesla kommune

Vennesla kommune

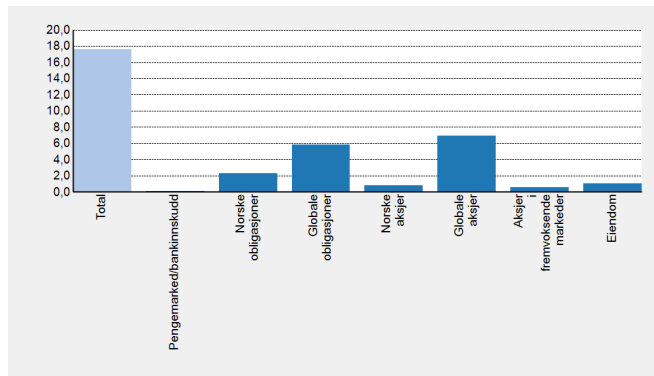
Periode: 31.12.2010 til 31.08.2019
Valuta: NOK

7

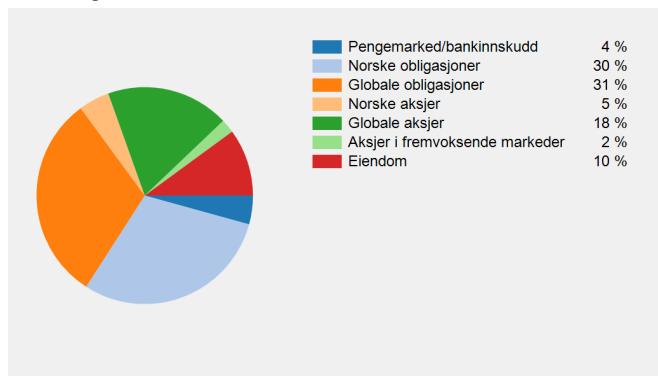
Verdiutvikling, MNOK

Porteføljeavkastning, hittil i år, MNOK

Allokering

Avkastning i beløp per aggregat

	Hittil i år	2018	Siden start
Total	17 587 061	-2 059 210	95 816 899
Pengemarked/bankinnskudd	132 535	130 675	3 764 867
Norske obligasjoner	2 340 238	644 570	19 389 991
Globale obligasjoner	5 808 253	-732 989	20 461 506
Norske aksjer	775 986	211 377	5 803 419
Globale aksjer	6 965 305	-2 935 125	42 293 850
Aksjer i fremvoksende markeder	548 250	-845 313	523 147
Eiendom	1 016 493	1 467 595	3 580 119

GABLER

Vennesla
kommune

Arkivsak-dok. 19/01481-12
Arkivkode 212
Saksbehandler Gerd Signe Eieland

Saksgang	Møtedato
Plan- og økonomiutvalget	29.10.2019
Kommunestyret	07.11.2019

2. TERTIALRAPPORT 2019 - INVESTERING

SAMMENDRAG:

Tertialrapporten viser et økt finansieringsbehov på ca. 10,4 mill. kroner. I tillegg kommer 2 mill. kroner i forskuttering av spillemidler som kommunen vil motta senere.

Finansieringsbehovet gjelder i hovedsak:

- Strandsti trinn I: 1 mill. kr.
- Inventar og utstyr til NAV og barn/familie: 2,3 mill. kr.
- Odderøya renseanlegg: 2 mill. kr.
- Busslommer: 2,5 mill. kr.
- Moseidmoen idrettsanlegg: 2,9 mill.

Dette foreslås dekket av enheters disposisjonsfond (2,3 mill. kr.), tilskudd fra ATP (2 mill. kr.), økt mva.komp. (2 mill.kr.). I tillegg er det dekket av årets låneopptak som opprinnelig var tiltenkt prosjekt som er forsinket i tid.

Det vises for øvrig til rådmannens kommentar i saksframlegget.

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Kommunestyret tar tertialrapport investering pr. 31.08.19 til orientering.
2. Det foretas budsjettendring i samsvar med saksframlegget.

Bakgrunn for saken:

I henhold til kommunelovens kap. 5 og Forskrift om årsbudsjett § 10 skal rådmannen gjennom budsjettåret legge frem for kommunestyret rapporter som viser den økonomiske utviklingen i henhold til budsjettet. Dersom det er grunn til det, skal det i rapportene foreslås nødvendige tiltak.

Hensikten med denne saken er å gi et mest mulig oppdatert bilde av den økonomiske status på utgifter og inntekter i investeringsbudsjettet, utlån og ekstraordinære inntekter og utgifter. For å kunne ha en god økonomistyring er det viktig at manglende inndekking på investeringsbudsjettet tas opp til behandling så tidlig som mulig. Dette er også i tråd med kommunens investeringsreglement. Nedenfor er de fleste investeringsprosjektene kommentert, videre blir den økonomiske status sammenfattet i en tabell,

Merknader:**Prosjekt 9101 Div. IT-investeringer**

I revidert budsjett er det satt av kr. 3.025.000,- til diverse IT-investeringer i 2019. Det er bl.a. budsjettet med utstyr til nye politikere, digitalisering av prosesser og nødvendig programvare til bemanningskontoret. I tillegg til ovennevnte har det vært nødvendig å oppgradere telefonløsningen på Skarpenland skole. Rådmannen foreslår at budsjettet økes med kr. 90.000,- til dette, og at beløpet dekkes av ubrukte midler fra tidligere år. Det foreslås videre at eventuelle ubrukte midler til nytt år overføres til 2020.

Prosjekt 9121 Grunnerverv

Det er budsjettet med 1 mill. kroner til å erverve mindre grunnarealer i forbindelse med ulike tiltak og behov gjennom året. I tillegg er det lagt inn 10 mill. kroner til grunnerverv i sentrum nord. Det står også ca. 3,1 mill. kroner i ubrukte midler fra tidligere år. Hittil har kommunen kjøpt 2 boliger i forbindelse med sentrum nord. Rådmannen forventer at budsjetttrammen er tilstrekkelig, og foreslår ingen budsjettendring. Ubrukte midler foreslås overført til 2020.

Prosjekt 9124 Egenkapitalinnskudd KLP

KLP er et gjensidig selskap der kundene er eiere. Egenkapitalen skal utgjøre en prosentandel av pensjonsforpliktelsene. Når forpliktelsene øker må også egenkapitalen økes. Dette er bakgrunnen for at kommunen må betale egenkapitaltilskudd til KLP. I budsjettet er det satt av kr. 2.575.000,-. De faktiske utgiftene er kr. 2.239.338,- og rådmannen foreslår derfor å redusere budsjettet med kr. 335.662,-.

Prosjekt 9133 Biler helse og omsorg mv.

Det er budsjettet med 1,8 mill. kroner til innbytte av biler. I dette beløpet er det tatt hensyn til innbytteinntekter. Innbyttene er i henhold til tidligere vedtatte strategi for innbytte av biler. De fleste planlagte kjøpene er foretatt, men det gjenstår utskifting av to biler til Moonlight. Moonlight ønsker å utsette bilkjøpet for å vurdere bedre hva slags bil de har behov for. Rådmannen foreslår dermed å redusere budsjettet med kr. 465.000,- (netto), og overføre dette til 2020.

Prosjekt 9147 Byggesaksarkiv, digitalisering

Det er budsjettert med 3 mill. kroner til digitalisering av byggesaksarkiv i planperioden. Prosjektet pågår og det forventes ferdigstilling i løpet av året. Det kan se ut til at vi får en besparelse i forhold til budsjettet, men det foreslås ingen budsjettendring nå.

Prosjekt 9160 Bro Venneslamoen - Hunsøya

Det er budsjettert med kr. 500.000,- til et forprosjekt i 2019. Det er inngått avtale med konsulent, og vi forventer at budsjetttrammen er tilstrekkelig. Eventuelle ubrukte midler foreslås overført til 2020.

Prosjekt 9175 Grunnerverv Holtet

Det er overført kr. 3.074.865,11 i ubrukte midler fra tidligere år. Det gjenstår å utbetale i overkant av 3,7 mill. (inkl. dok.avg.) for grunnervervet samt betaling for juridisk bistand. Det er samtidig vedtatt at kommunen kan videreselge deler av arealet til Normisjon. Sannsynligvis vil vi ikke få inntekter fra dette salget i år, og rådmannen foreslår derfor å øke budsjettet til grunnerverv med kr. 700.000,- for å dekke utgiftene. Det foreslås samtidig å legge inn forventet salgsinntekter i budsjettet for 2020.

Prosjekt 9176 Skytjeneste GIS-line

Det er budsjettert med kr. 110.000,- til dette i 2019. Prosjektet er ferdig, men vi har ikke fått slutfaktura. Vi forventer at budsjettet er tilstrekkelig.

Prosjekt 9191 Utlån og refusjoner

Startlån:

Det er budsjettert med at betalte og mottatte avdrag balanserer med 7,9 mill. kroner. I forbindelse med regnskapsavslutningen foretas det avregning av disse inntektene og utgiftene, og oppgjør mot Husbanken eller fondsavsetning foretas i forhold til dette. Inntektene og utgiftene vil dermed balansere ved årets slutt. Rådmannen foreslår ingen endring i budsjettet.

Det er budsjettert med 25 mill. kroner i låneopptak fra Husbanken, og vi mottok dette lånet i mars.

Avdrag andre utlån:

Moseidmoen industribygg AS skal i følge avtalen betale årlige avdrag på kr. 680.000,-. Avdraget betales pr. 31.12. Budsjettet er i tråd med denne avtalen.

Refusjon fra Hellvik hus AS:

I henhold til utbyggingsavtalen med Hellvik hus vedrørende Smååsane boligfelt skal utbygger betale kr. 438.000,- i refusjon for kommunens avdragsutgifter. Budsjettet er i tråd med dette.

Prosjekt 9514 Ombygging Tunet og Venneslavegen

Det er budsjettert med kr. 130.000,- i 2019 til ombygging når fysioterapitjenesten flytter til Helsehuset høsten -19. Rådmannen forutsetter at budsjettet er tilstrekkelig og foreslår å overføre ubrukte midler til 2020.

Prosjekt 9524 Inventar ifbm nytt bofelleskap habilitering

Rådmannen foreslår å overføre kr. 115.459,- i ubrukte midler fra tidligere år til budsjettet for 2019. Av dette er det brukt kr. 17.122,-, og rådmannen foreslår å redusere budsjettet med kr. 98.337,-.

Prosjekt 9525 Inventar ifbm boliger for personer med rus og psykiatrilidelser

Det er budsjettert med kr. 500.000,- til kjøp av inventar og utstyr til fellesarealer og personalrom. Vi forventer at budsjettet er tilstrekkelig. En del av utgiftene til dette vil sannsynligvis komme over nyttår og rådmannen foreslår derfor at eventuelle ubrukte midler overføres til neste år.

Prosjekt 97100 Skiløyper

Det er budsjettert med kr. 1.200.000,- til utbedring av skiløypene i 2019. I tillegg er det overført kr. 29.413,- i ubrukte midler fra tidligere år. Det er tenkt å legge om løypa rundt Moseidvarden, samt sette opp ny bru fra Stølen mot Moseidmoen. Valgt entreprenør har ikke startet opp prosjektet på grunn av andre oppdrag. Vi vil derfor vurdere å skifte entreprenør. Eventuelle ubrukte midler ved nytt år foreslås overført til 2020.

Prosjekt 97115 Strandsti Venneslafjorden, trinn I

I revidert budsjett er det satt av kr. 3.100.000,- til første byggetrinn av strandstien i 2019. Dette inkluderer kr. 500.000,- i spillemidler som er forskuttet. I tillegg til dette har vi fått kr. 1.460.000,- i tilskudd fra miljødirektoratet. Dette skal dekke utgifter som påløper i år samt underskudd fra 2018 på kr. 526.325,24. Som nevnt nedenfor gjenstår det kr. 363.107,- i ubrukte midler til turstier (prosjekt 97132), og rådmannen foreslår at disse overføres til Strandstien.

Det gjenstår noe arbeid med inngåtte statuttavtaler med grunneiere. Dette gjelder planting av hekk og oppsetting av et gjerde. I tillegg gjenstår det arbeid med stupebrett fra Kuleberget, toalett og rampe til rullestolbrukere mot elva. Stupebrett og opparbeidelsen ved Kuleberget vil sannsynligvis gi kr. 300.000,- i spillemidler.

Med ovennevnte forutsetninger forventer vi en overskridelse på ca. kr. 1.025.000,-.

Rådmannen foreslår å øke budsjettet med dette, og i tillegg forskuttere kr. 300.000,- i spillemidler til stupebrettet.

Rådmannen vil komme tilbake til nærmere redegjørelse for dette i en sluttrapport for prosjektet.

Prosjekt 97117 Uteområde Vennesla ungdomsskole/Venneslahallen

Det er overført kr. 200.000,- av ubrukte midler fra tidligere år til ferdigstilling av uteområdet ved Vennesla ungdomsskole. Det er fortsatt ikke avklart hva som skal gjøres i skolegården. Dette skal avklares i samarbeid med skolen. Rådmannen foreslår at evt. ubrukte midler overføres til 2020.

Prosjekt 97126 Strandsti, trinn II

Det er budsjettert med kr. 500.000,- til en utredning om videreføring av strandstien langs Venneslafjorden. Dette arbeidet ses i sammenheng med Midt-Agder friluftsråd sin «Mulighetsstudie Otra Elvepark». Vi forventer at budsjettet er tilstrekkelig, og foreslår at evt. ubrukte midler overføres til 2020.

Prosjekt 97129 Nytt toppdekke kunstgress Moseidmoen

Etter at underskudd fra 2018 er dekket inn er det kr. 345.533,25 i årets budsjett. Regnskapet viser at de reelle utgiftene ble kr. 341.600,63. Rådmannen foreslår å redusere budsjettet med kr. 3.932,62.

Prosjekt 97132 Turstier

Det er budsjettert kr. 363.107,- i ubrukte midler fra tidligere år. Stien er ferdig opparbeidet på den delen hvor vi har inngått avtaler med grunneiere. Det vil sannsynligvis ikke påløpe utgifter i løpet av året, og rådmannen foreslår derfor å overføre ubrukte midler, kr. 363.107,-, til prosjekt 97115 Strandsti.

Prosjekt 97139 Balløkke Auravegen

Det er overført kr. 838.437,- av ubrukte midler fra tidligere år. Spillemidler på kr. 300.000,- er inkludert i beløpet. Kunstgresset blir levert i løpet av oktober, og vi forventer at prosjektet ferdigstilles innenfor budsjetttrammen i løpet av høsten.

Prosjekt 97140 Smååsane BMX-bane

Prosjektet er ferdigstilt innenfor budsjetttrammen og kan avsluttes. Vi har fått tilsagn om spillemidler på kr. 600.000,-. Kr. 300.000,- av spillemidlene ble forskuttert i budsjettet for 2018. Rådmannen foreslår at disse tilbakeføres til det generelle disposisjonsfondet, og at budsjettet reguleres i tråd med ovennevnte.

Prosjekt 97143 Balløkke Festplassen

I revidert budsjett er det satt av kr. 744.981,60 til balløkke på Festplassen i 2019. Av dette er kr. 300.000,- finansiert av spillemidler. Kunstgresset blir levert i løpet av oktober, og vi forventer at prosjektet ferdigstilles innenfor budsjetttrammen i løpet av høsten. Vi forventer å motta spillemidlene i løpet av 2020, og rådmannen foreslår derfor å forskuttere disse.

Prosjekt 97144 Moseidmoen idrettsanlegg, rehabilitering av klubbhus

Prosjekt 9738 Moseidmoen idrettsanlegg – oppgradering av anlegg

Prosjekt 97149 Ny tribune, Moseidmoen idrettsplass

Prosjektet er delt i tre deler på grunn av regnskapsføring i forhold til spillemidler. Rådmannen foreslår at disse ses i sammenheng.

Inkludert spillemidler og overførte ubrukte midler fra tidligere år er det ca. 28,7 mill. kroner i budsjettet for 2019. Dette inkluderer tilleggsbevilgning på kr. 2 mill. i 1. tertial. Som omtalt i 1. tertialrapport var det fare for ytterligere sprekk på grunn av flere uforutsette utgifter i prosjektet. Oppdaterte anslag for å ferdigstille prosjektet tilsier en underdekning i forhold til totalt budsjett på nærmere 2,9 mill. kroner. I dette anslaget er

det ikke regnet med utgifter til å kjøpe nye heis i klubbhuset. En ny heis der vil måtte medføre forholdsvis stor ombygging og er anslått å koste ca. 1 mill. kroner. Kommunen er ikke forpliktet til å ha heis i huset med den virksomheten som foregår der nå.

Årsakene til den store overskridelsen er omtalt i 1. tertialrapport. I tillegg har det kommet økte utgifter til ny resultattavle, lydanlegg, sitteplasser på tribune, gjerde mot eiendommene nær anlegget, asfaltering av vei og tilpasning til arealet rundt det nye anlegget.

Rådmannen foreslår å øke budsjettet med 2,9 mill. kroner, og foreslår videre å ikke skifte heisen i klubbhuset. Det foreslås i tillegg at evt. ubrukte midler til nytt år overføres til neste år.

Kommunestyret har tidligere vedtatt å forskuttere 6,4 mill. kroner i spillemidler. Vi forventer at vi får ytterligere 1,4 mill. kroner, hvorav 1 mill. kroner til lager under tribunen og 0,4 mill. kroner mer til klubbhuset enn først antatt. Rådmannen foreslår å også forskuttere disse.

Rådmannen vil komme tilbake med en sluttrapport for prosjektet når alt er ferdigstilt.

Prosjekt 97145 Sykkelstativer

Det er kr. 409.032,75 i avsatte tilskuddsmidler til sykkelstativer. Prosjektet er noe forsinket, men i løpet av høsten vil det bli montert nytt sykkelstativ utenfor Herredshuset. Utgiftene vil bli dekket av fondet.

Prosjekt 97147 Fiskeplass tilrettelagt for handicapede, Hovedgården

Det er budsjettet med kr. 50.000,- til å utrede fiskeplass tilrettelagt for handicapede ved Hovedgården. Konsulentarbeidet er i gang, og det forventes at budsjettet er tilstrekkelig. Vi er for øvrig i dialog med Midt-Agder Friluftsråd om et samarbeid om dette. Rådmannen foreslår å flytte budsjettet til drift. Dette er i tråd med forskrift og regnskapsstandard.

Prosjekt 97148 Gjerde langs Skole- og Prestevegen

Det er budsjettet med kr. 240.000,- til dette i 2019. Arbeidet er ferdigstilt, og regnskapet viser en besparelse i forhold til budsjettet på kr. 75.381,25. Rådmannen foreslår å redusere budsjettet tilsvarende.

Prosjekt 97151 Stevnebenker

I regulert budsjett var det lagt inn kr. 120.000,- til nye stevnebenker. De faktiske utgiftene ble kr. 125.000,-. Rådmannen foreslår å øke budsjettet med kr. 5.000,-.

Prosjekt 9729 Rehabilitering skolegårder, uteområder barnehager

Det er satt av til sammen kr. 750.000,- til dette i 2019. I tillegg er det overført kr. 323.883,02 av ubrukte midler fra tidligere år.

Ved Klokkestua barnehage er det planlagt å skifte ut lekeapparatene og fikse problem med overvann. På grunn av kapasitetsproblem har vi ikke kommet i gang med prosjektet.

Det er planlagt å montere ballfangernett på balløkkene ved Kvarstein skole, Samkom skole og Eikeland oppvekstsenter.

Rådmannen foreslår at ubrukte midler overføres til 2020.

Prosjekt 9733 Utskifting av maskiner/utstyr, park og idrett

I henhold til 1. tertialrapport ble budsjettet flyttet til 2020 som følge av at den nye kirkegårdsgraveren blir levert våren 2020.

Prosjekt 9753 Utearealer Hægelsheimen omsorgssenter

Det er overført kr. 335.196,25 av ubrukte midler fra tidligere år til 2019. Det forventes at prosjektet ferdigstilles innenfor budsjetttrammen i løpet av året.

Prosjekt 9785 Hægeland kirkegård

Det er lagt inn kr. 200.000,- til forprosjektering av utvidelse av Hægeland kirkegård. Prosjektarbeidet er i gang og vi forventer at budsjettet er tilstrekkelig. Evt. ubrukte midler ved nyttår foreslås overfør til neste år.

Prosjekt 98101 Nytt avlastningshjem, forprosjekt

Prosjekt 98108 Forprosjekt ny barnehage / utvidelse av Barnestua

Totalt på disse prosjektene er det kr. 477.381,50 i ubrukte midler fra tidligere år. Det vil bli foretatt en vurdering av fremtidig bruk av menighetshuset, og dette vil vi komme tilbake til i forbindelse med behandlingen av økonomiplanen 2020-2023. I gjeldende økonomiplan er det satt av midler til disse tiltakene i 2021/22 med henholdsvis 12 mill. kr. til avlastningshjem og 24 mill. kr. til utvidelse av barnehagen. Behovet for sistnevnte tiltak må ses i sammenheng med den samlede kapasitet på barnehageplasser. Det foreslås ingen budsjettendring nå, men det foreslås at eventuelt ubrukte midler overføres til neste år.

Prosjekt 98102 Venneslahallen, rehab. og utvidelse

Det er budsjettet med 10 mill. kroner i 2019, og 5 mill. kroner i 2020 til prosjektet. I tillegg er det overført kr. 148.641,74 av ubrukte midler fra tidligere år. Dersom vi får spillemidler til prosjektet foreslår rådmannen at disse tillegges prosjektets budsjetttramme. Rådgivere er i gang med å vurdere tilstand og foreta kostnadsberegning for rehabiliteringen. Det vil måtte prioriteres mellom de nødvendige tiltakene på bygget da en total rehabilitering ikke kan gjennomføres innenfor budsjetttrammen. Rådmannen foreslår å overføre kr. 8.800.000,- av årets budsjett til 2020. Det foreslås videre at evt. ubrukte midler overføres neste år.

Prosjekt 98104 Ny kirke

I økonomiplanen for 2019-22 er det budsjettet med 60 mill. kroner til ny kirke. Herav 15 mill. kroner i 2019. Det er tidligere bestemt at fellesrådet har ansvar byggeprosjektet. I følge arbeidsgruppa for ny kirke foreslår de en utbetaling på kr. 10 mill. i 2019, og kr.

50 mill. fordelt på 2020 og 2021. Rådmannen foreslår å legge til grunn denne betalingsplanen, og foreslår derfor å flytte kr. 5 mill. fra årets budsjett til neste år.

Fellesrådet har gitt kommunens kontrollutvalg og revisor fullt innsyn i prosjektet.

Prosjekt 98105 Ombygging Herredshuset

Det er budsjettet med 4,5 mill. kroner til prosjektet i 2019. I tillegg er det overført kr. 478.562,50 av ubrukte midler fra tidligere år. Planer for gjennomføring er i hovedsak på plass, men prosjektet er avhengig av at vedlikeholdsavdelingen har flyttet ut av Herredshuset. Dette prosjektet er forsinket, jfr. kommentar til prosjekt 9825 nedenfor. Det her påløpt noen utgifter i år, men det meste vil komme i 2020 eller senere. Rådmannen foreslår å redusere 2019 budsjettet med 4,8 mill. kroner, og overføre dette til 2020.

Prosjekt 98106 Skarpengland skole ombygging

Det er budsjettet med 8,7 mill. til prosjektet i 2019. I tillegg er det overført kr. 4.675.935,81 i ubrukte midler fra tidligere. Prosjektet er ferdigstilt etter fremdriftsplanen og de tekniske anleggene vil bli overtatt i høst. Alle fakturaer er ikke mottatt. Prosjektet ligger an til en besparelse på 1,675 mill. kroner.

I tillegg til gjennomført oppgradering er det behov for rehabilitering av resterende fasader (vinduer, kledning, enøk) samt utskifting av ventilasjonsaggregatet i den eldre delen av skolen. Dette er anslått å koste henholdsvis 0,5 mill. kr. og 0,8 mill. kr. Dette behovet ikke inkludert i prosjektet og må derfor vurderes i forbindelse med budsjettprosessen.

Som følge av at det fortsatt gjenstår en del fakturaer vil ikke rådmannen foreslå å redusere budsjettet. Det vil bli fremmet egen sak med sluttregnskap når det foreligger.

Prosjekt 98109 Lokaler voksenopplæringa

Etter nytt år er det kommet en liten faktura på etablering av datanettet i lokalene. Rådmannen foreslår å øke budsjettet med kr. 8.099,- for å dekke denne.

Prosjekt 98114 Inventar og utstyr til NAV og barn/fam., Hunsøya

Det er budsjettet med 5,4 mill. kroner til inventar og utstyr i forbindelse med at NAV og barn/familie flytter til Hunsøya. I tillegg til årets utgifter må dette dekke merforbruket i 2018 på kr. 19.687,50. Alle møblene er ikke mottatt, og vi har ikke fått faktura på dette. Det vil bli en liten overskridelse, og rådmannen foreslår at dette dekkes av enhetenes disposisjonsfond.

Etter kontrakten ble inngått med Hunsfos Næringspark har det blitt avtalt noen bygningsmessige endringer og innkjøp av sentralstøvsuger for til sammen ca. 2,3 mill. kroner. Dette fordeles mellom byggforvaltning, NAV og enhet for barn og familie. Det forutsettes at beløpene dekkes av økt momskompensasjon samt enhetenes disposisjonsfond. Rådmannen foreslår at budsjettet endres i tråd med dette.

Prosjekt 98115 Hægeland herredshus, oppgradering

Det er budsjettert med 2,5 mill. kroner til nødvendig oppgradering av herredshuset på Hægeland. Arbeidene planlegges utført innenfor budsjetttrammen i løpet av høsten. Eventuelt ubrukte midler foreslås overført til 2020.

Prosjekt 98116 Inventar og utstyr, FDV-bygg og boliger, Lomtjønn

Det er budsjettert med kr. 650.000,- til dette i 2019. Bygging av nytt FDV-bygg er utsatt som beskrevet under prosjekt 9825, og kontorene i ROP-boligene kan sannsynligvis tas i bruk i januar 2020. De fleste utgiftene vil komme i 2020, og rådmannen foreslår derfor å flytte kr. 550.000,- fra 2019 til 2020. Evt. ubrukte midler foreslås overført til 2020.

Prosjekt 98117 Flerbrukshall Hægeland, mulighetsstudie

Det er budsjettert med kr. 250.000,- til å gjennomføre en mulighetsstudie i forhold til flerbrukshall på Hægeland. Vi holder på å utarbeide et notat for å skissere muligheter for plassering, størrelse, funksjon osv. Det er avholdt møte med skolen for å få deres ønsker og behov, og vi har snakket med grunneiere i området. Hittil er det kun brukt egne ressurser i arbeidet. Det vil bli brukt ekstern konsulent til å foreta grunnundersøkelser i området. Rådmannen forutsetter at budsjettet er tilstrekkelig, og foreslår at evt. ubrukte midler overføres til neste år.

Prosjekt 98118 Ny idrettshall Moseidmoen

Det er budsjettert med 35 mill. kr. til ny idrettshall på Moseidmoen. Av dette er 5 mill. kroner budsjettert i 2019. Det er forutsatt 5 mill. i spillemidler til prosjektet. Arbeidet med reguleringsplan settes i gang i høst. Det er inngått avtale med arkitekt. Den bygningsmessige prosjekteringen vil også bli startet opp i høst. Som følge av framdriften vil rådmannen foreslå å overføre 4 mill. kroner av de budsjetterte midlene til 2020.

Prosjekt 98119 Solavskjerming VUS

Det er budsjettert med kr. 450.000,- til prosjektet. Det planlagte tiltaket er utført, og det gjenstår noen midler. Før prosjektet avsluttes vil undersøke med skolen om solavskjermingen fungerer og at alle de nødvendige vinduene er tatt. Det foreslås ingen budsjettendring.

Prosjekt 9817 Diverse ENØK-tiltak

Det er 2 mill. kr. i budsjettet for 2019. I tillegg er det overført kr.1.388.858,43 i ubrukte midler fra tidligere år. Det planlegges ny varmepumpe på Venneslaheimen omsorgssenter, at klasserom i Øvrebøhallen kobles til varmepumpen på skolen, samt ny varmegjenvinner på Vennesla skole. I tillegg planlegges det varmepumpe og andre mindre tiltak på Hægeland herredshus. Når midlene prioriteres er det fokus på lønnsomhet og inndekning av investeringsutgiftene, og det er tatt høyde for denne innsparingen i driftsbudsjettet. Siden investeringene vil komme sent på året vil det være urealistisk å kunne dekke inn den budsjetterte besparelsen på kr. 250.000,- i år. Rådmannen foreslår at enhetens driftsbudsjett korrigeres i forhold til dette, jfr. 2. tertialrapport drift. Det foreslås videre at ubrukte midler overføres til neste år.

Prosjekt 9818 Rehabilitering av Hunsfoss skole

Det er budsjettet med 1 mill. kr. til forprosjekt i år. I tillegg er det overført kr. 348.264,- i ubrukte midler tidligere år (forstudie). Vurdering av bygg og anlegg samt prosjektering starter opp i høst. Rammen forventes å holde, og rådmannen foreslår at ubrukte midler overføres til neste år.

Prosjekt 9825 Lokaler byggforvaltning

Prosjekt 99172 Lokaler teknisk forvaltning, Lomtjønn

Det er budsjettet med 7 mill. kroner til prosjektet i år. I tillegg er det overført kr. 5.596.626,12 av ubrukte midler fra tidligere år. Til sammen er det altså kr. 12.596.626,12 i budsjettet for 2019.

Midlene skal i følge sak 38/18 i plan- og økonomiutvalget gå til å bygge nye lokaler til byggforvaltning på Lomtjønn samt tomtekjøp til lokaler til teknisk forvaltning.

Etter at tomta (inkl. opparbeidelse av tomta) til teknisk forvaltning er betalt ser det ut til at det gjenstår ca. 7,2 mill. kroner til lokaler til byggforvaltning.

I opprinnelig kostnadsanslag på bygningen av lokaler til byggforvaltning ble det anslått at det ville koste 8-9 mill. kroner for et bygg på 450-500 m². I ettertid er det i reguleringsplanen satt fellesbestemmelser som medfører behov for investeringer i overvann- og fordrøyningsanlegg. Det er også kommet krav om trafo, og det er behov for tiltak for å unngå ras fra skråning. Innkomne forslag på totalentreprise i februar 2019 viste mye høyere utgifter enn estimert fra eksternt rådgiver. På bakgrunn av dette ble konkurransen avlyst. Dersom vi legger anbudstallene til grunn anslås det utgifter til bygning inkludert ovennevnte krav på 14 mill. kroner (inkl. mva). Administrasjonen jobber nå med å detaljbudsjettere, beskrive og kalkulere prosjektet ut fra endrede forutsetninger. Rådmannen foreslår at prosjektet vurderes i budsjettprosessen i høst.

Fremover vil det være mer oversiktlig å se prosjektene hver for seg, og det foreslås derfor at det overføres 5,4 mill. av årets budsjett til prosjekt 99172 Lokaler teknisk forvaltning, og at det resterende blir stående på prosjekt 9825 Lokaler byggforvaltning.

Prosjekt 9855 Skarpenland skole, inventar og utstyr

Det er budsjettet med kr. 1.295.902,- etter at ubrukte midler fra i fjor er overført til årets budsjett. De fleste innkjøpene er foretatt, men det gjenstår noe som vil bli kjøpt i løpet av høsten. Rådmannen forutsetter at innkjøpene tilpasses til budsjettet og at dette ikke overskrides.

Prosjekt 9904 / 9905 Samleprosjekt vann / avløp

Etter vedtak i kommunestyret sak 36/19 om gjennomgang av vann- og avløpstjenestene er budsjettet til diverse vann- og avløpsprosjekt til sammen kr. 25.194.000,-.

Rådmannen forventer at de planlagte investeringene kan gjennomføres innenfor budsjettrammen. Det foreslås at evt. ubrukte midler ved årets slutt overføres til neste år.

Prosjekt 99104 Utbedring Lauvåsvegen

I 1. tertialrapport ble det omdisponert midler for å kunne gjennomføre utbedring av Lauvåsvegen. Budsjettet er på kr. 1.182.268,-. Prosjektet er igangsatt og forventes ferdigstilt innenfor budsjetttrammen løpet av året.

Prosjekt 99130 Oppgradering veglysanlegg

I 2019 er det budsjettet med kr. 200.000,- til å skifte ut en del lysarmatur. Bjørkelivegen er prioritert i år, og arbeidet er fullført innenfor budsjetttrammen.

Prosjekt 99138 TS-plan /hovedplan vei

Det er overført kr. 60.000,- av ubrukte midler til 2019. Innenfor denne budsjetttrammen har Veiteknisk institutt oppgradert med nye bilder langs vei.

Prosjekt 99146 Rakkestad (veg)

I økonomiplanen for 2019-2022 er det lagt inn 6,1 mill. kroner til:

- Bredeutvidelse av Bjørkelivegen (ifbm. rehab. av vann- og avløpsnett)
- Opparbeidelse av fortau fra undergang og nordover.
- Opparbeidelse av veg mellom Rakkestad og Bjørkelivegen.

Av dette er 1,3 mill. kr. budsjettet i 2019. I tillegg er kr. 1.130.093,- av ubrukte midler fra tidligere år overført til 2019 budsjettet. Det er inngått noen avtaler om grunnverv, og det pågår samtaler med flere grunneiere. Dette er saker som kan ta tid, og vi vil dermed vurdere om det er mulig å dele opp prosjektet slik at noe kan starte opp. Det foreslås ingen budsjettendring, men evt. udisponerte midler foreslås overført til 2020.

Prosjekt 99148 Odderøya renseanlegg

Vi betaler vår andel (10 %) av prosjektet til Kristiansand kommune etter fremdriften i prosjektet. Vi har totalt budsjettet med kr. 47.970.000,- som kommunens andel. I 2019 er det avsatt kr. 3.167.054,- til prosjektet. Dette er etter at merforbruk i 2018 er dekket inn.

I følge oppdatert prognose fra Kristiansand er nå de forventede utgiftene i prosjektet 525 mill. kroner. Dette er en betydelig økning som skyldes konkurs av leverandør Goodtech Environment AB (GEAB). Sveisereparasjoner og tilhørende kostnader ble krevet dekket av GEAB. Disse kostnadene er på grunn av konkursen nå en del av prognosen. Sluttoppgjør med enkelte entreprenører har også medført at prognosen har økt. Prosjektet er i slutfasen, og det nye anlegget ble satt i drift mai 2019.

Vennesla kommunes andel av den forventede budsjettoverskridelsen utgjør kr. 4.530.000,-. Av dette forventes det at ca. 2 mill. kroner kommer i 2019, og resten i 2020. Dette vil isolert sett medføre økt avløpsgebyr.

Rådmannen foreslår å øke budsjettet med 2 mill. kroner, og at 2.530.000,- legges inn i budsjettet for 2020. Det foreslås videre at evt. ubrukte midler til nyttår overføres til neste år.

Prosjekt 99154 Asfaltering Holtanvegen

Det er budsjettert med kr. 1.250.000,- til aksellastforsterking og asfaltering av Holtanvegen. Planlagt oppstart var september, men dette vil bli forsinket på grunn av at utbedring av Lauvåsvegen prioriteres. Vi forventer oppstart av arbeidet med aksellastforsterking vil bli utført i år, og at asfaltering gjøres i 2020. Som følge av dette foreslår rådmannen å redusere årets budsjett med kr. 850.000,-, og at dette legges inn i budsjettet for 2020.

Prosjekt 99170 Storevollhei - fortau

Det er overført kr. 44.651,02 i ubrukte midler fra tidligere år til 2019. I tillegg har vi mottatt kr. 250.000,- i tilskudd fra ATP. Det gjenstår noe asfaltarbeid som vil bli utført i løpet av året. Det kan se ut til at vi får en lite innsparing i forhold til budsjettet, men rådmannen foreslår likevel ingen budsjettendring.

Prosjekt 99171 Bekkeledning Sentrumsvegen - Auravegen

I sak 41/18 vedtok kommunestyret å inngå anleggsbidragsavtale med utbygger om omlegging av teknisk infrastruktur i forbindelse med bygging av Husmorgaarden. I følge denne avtalen skal utbygger dekke 2 mill. kroner av utgiftene i prosjektet. Den kommunale andelen ble budsjettert til 2 mill. kroner. Som nevnt i 1. tertialrapport må kommunen dekke en eventuell overskridelse i prosjektet innenfor de avsatte midlene til rehabilitering av ledningsnett til vann og avløp. Det gjenstår fortsatt noe arbeid som ikke kan utføres før byggingen av Husmorgaarden har kommet lengre.

Prosjekt 99175 Nye busslommer Sentrum Sør

ATP har gitt 2 mill. kroner i tilskudd til nye busslommer og intensivbelysning sør i sentrum. Dette forutsetter at momskompensasjonen på kr. 500.000,- tilfaller prosjektet. Vi forventer oppstart i september, og ferdigstilling før Julegata arrangeres. Rådmannen foreslår at budsjettet endres i tråd med ovennevnte forutsetninger. Eventuelle ubrukte midler foreslås overført til 2020.

Prosjekt 99192 Ladestasjoner el-bil

Det er budsjettert med kr. 250.000,- til å sette opp nye ladestasjoner for el-bil i sentrum. I følge vedtatt budsjett skal disse være selvfinansierende. Det vil bli lagt fram en egen sak om dette. Rådmannen foreslår å overføre ubrukte midler til neste år.

Prosjekt 99193 Rekkefølgebestemmelser ROP-bolig

I detaljreguleringsplanen for ROP-boliger på Lomtjønn ble det gitt diverse rekkefølgekrav. I revidert budsjett er det lagt inn kr. 525.000,- til dette. Det meste av arbeidet er gjennomført, men det gjenstår ca. 60 meter med fortau. Vi håper å ferdigstille prosjektet i løpet av året, men mulig det må utsettes til neste år. Eventuelle ubrukte midler foreslås overført til 2020.

Prosjekt 9988 Nye biler og maskiner, teknisk

Det er lagt inn 1,8 mill. kroner til ny hjullaster i budsjettet for 2019. Av dette er kr. 400.000,- dekket med innbytteinntekter. Hjullasteren er bestilt og kommer i løpet av høsten. Deretter vil den gamle bli solgt. Det forventes at budsjettet er tilstrekkelig.

Prosjekt 9998 Rassikring kommunens eiendom

I 1. tertialrapport ble kr. 190.000,- av de budsjetterte midlene overført til utbedring av Lauvåsvegen. Gjenstående budsjettmidler er brukt til å dekke inn merforbruket i 2018 samt noe arbeid på kommunal eiendom i Storevollhei.

Prosjekt 99990 Justering moms og momskomp. utbyggingsavtaler

Kommunen har inngått to avtaler om overføring av justeringsrett:

- Homme Tomteutvikling, Hommelia
- VEF, lokaler til voksenopplæring

I følge avtalene skal kommunen beholde en andel av mottatt momskompensasjon, og budsjettet er i tråd med dette.

Basketballkurver i Øvrebøhallen

Administrasjonen har tidligere fått i oppdrag å montere basketballkurver i Øvrebøhallen. Dette skulle dekkes innenfor park og idrett sitt driftsbudsjett. Som følge av høyder og garasjeporter må kurvene monteres i taket. Vi har fått tilbud på kr. 131.600,- for den enkleste takmodellen til skolebruk. I tillegg vil det komme utgifter til oppmerking i hallen. På grunn av beløpets størrelse vil rådmannen foreslå å skrinlegge prosjektet.

Utbedring av soverom i Solsletta barnehage

Utviklingen har vært at barn begynner i barnehagen tidligere enn de gjorde når barnehagen ble bygget. Det betyr at det er flere barn som sover på dagtid, og lokalene er ikke tilpasset dette. I følge kommunelegen er det for dårlig luftkvalitet, og dette må utbedres. I følge enhetsleder vil det fortsatt være utfordring knyttet til dette selv om Barnestua blir bygget ut og overtar noen barn fra Solsletta. Rådmannen foreslår å legge inn kr. 200.000,- i budsjettet for å løse disse utfordringene.

Oppgradering av paviljongen

Paviljongen i sentrum blir brukt bl.a. i Julegata. Dersom denne oppgraderes med trosse og front bom for ca. kr. 100.000,- vil en slippe å leie inn ekstra scene til Julegata. I tillegg er det behov for å oppgradere med vinger til å montere høytalere, sceneteppene inkludert skinner. Til sammen vil denne en total oppgradering koste kr. 200.000,-, og innsparingen vil være ca. kr. 40.000,- for Julegata. Paviljongen vil etter oppgraderingen være mer egnet for arrangementer gjennom hele året.

Siden denne investeringen vil gi betydelige innsparinger på drift vil rådmannen foreslå å legge inn kr. 200.000,- i budsjettet. Det forutsettes at enhet for kultur dekker fremtidig vedlikehold innenfor budsjetttrammen.

Oppsummering – forslag til saldering

Oversikten nedenfor viser prosjektene med forventet avvik og forslag til finansiering.

Tabellen viser i tillegg overføring av tidligere ubrukte midler til årets budsjett. Rådmannen gis fullmakt til å foreta de nødvendige budsjettendringene i forhold til dette, og at disse utgiftene finansieres i tråd med det budsjettet tidligere år.

Noen prosjekt er forsinket eller har brukt mindre andel av totalbudsjettet i år enn forventet. I disse prosjektene er det foreslått å overføre midlene til budsjettet for 2020, og dette vises i egen kolonne i tabellen nedenfor.

Prosjekt	Budsjett 2019		Ovf. fra tidl. budsjett	Ovf. til budsj. 2020
	Økt utg./ red. innt.	Red. utg./ økt innt.		
9101	Div. IT-investeringer			90 000
9124	EK-tilskudd KLP		335 662	
9133	Biler div. enheter		465 000	465 000
9175	Grunnerverv Holtet	700 000		-700 000
9524	Inventar nyt bofellesskap, habilitering			-98 337
97115	Strandsti trinn I	1 025 000		363 107
97115	Forskuttering spillemidler, strandsti trinn I	300 000		
97129	Nytt toppdekke kunstgressbane		3 933	
97132	Turstier			-363 107
97140	Smååsane BMX, mottatt spillemidler (inkl. tilb.f.)		600 000	
9999	Smååsane BMX, tilbakeføres disp.fond	300 000		
97143	Forskuttering spillemidler, balløkke Festplass	300 000		
9738/97149	Moseidmoen idrettsanlegg inkl. tribune	2 900 000		
97149	Forskuttering spillemidler, tribune Moseidmoen	1 000 000		
97144	Forskuttering spillemidler, klubbhus	400 000		
97147	Utredning fiskeplass, Hovegården, ovf. drift		50 000	
97148	Gjerde Skole- og prestevegen		75 381	
97151	Stevnebenker	5 000		
98102	Venneslahallen rehab.		8 800 000	8 800 000
98104	Ny kirke		5 000 000	5 000 000
98105	Ombygging Herredshuset		4 500 000	-300 000
98109	Lokaler voksenopplæringa	8 099		
98114	Inventar/utstyr og tilleggsarb NAV og barn/familie	2 326 288		
98114	økt momskomp+bruk disp.fond		2 326 288	
98116	Inventar og utstyr FDV-bygg og boliger		550 000	550 000
98118	Ny idrettshall Moseidmoen		4 000 000	4 000 000
9825	Lokaler byggforvaltning		5 400 000	
99172	Lokaler teknisk forvaltning, Lomtjønn	5 400 000		
99148	Odderøya renseanlegg	2 000 000		
99154	Asfaltering Holtanvegen		850 000	850 000
99175	Nye busslommer, Sentrum Sør	2 500 000		
99175	Nye busslommer, Sentrum Sør, tilsk. ATP		2 000 000	
	Utbedring soverom Solsletta barnehage	200 000		
	Paviljongen, sentrum	200 000		
9999	Bruk av gen.disp.fond, forskuttering spillemidler		2 000 000	
9999	Avsetning til gen. ubundet inv.fond			
9999	Økt momskompensasjon		2 000 000	
9999	Låneopptak 2019, overført til 2020	19 391 877		
99998	Finansiering tidligere år, redusert bruk i 2019 (netto)			308 337
Sum		38 956 264	38 956 264	-

Tabellen ovenfor viser at ca. 23,5 mill. kr. av de planlagte utgiftene i 2019 forventes å komme i 2020. Rådmannen foreslår at årets budsjett reduseres med dette, og at

prosjektene budsjetteres på nytt i 2020. Finansieringen av disse prosjektene i 2020 tas opp i forbindelse med budsjettprosessen.

Forskyvning av investeringer mellom år vil også påvirke momskompensasjonen. Vi ser av tabellen at beløpet som overføres til neste år er høyere enn foreslått økt bevilgning. Isolert sett betyr dette redusert momskompensasjon. Det ser imidlertid ut til at den reelle momskompensasjonen vil bli høyere enn forventet, rådmannen vil derfor foreslå å øke denne med 2 mill. kroner.

Det foreslås at forskuttering av spillemidler, til sammen 2 mill. kr., finansieres midlertidig av det generelle disposisjonsfondet. Når spillemidlene mottas tilbakeføres disse til fondet.

Oppsummert vil de foreslåtte endringene føret til et økt finansieringsbehov på ca. 10,4 mill. kroner. I tillegg kommer forskuttering av spillemidler. Dette foreslås dekket av enheters disp.fond (ca. 2,3 mill. kr.), tilskudd fra ATP (2 mill. kr.), økt mva.komp. (2 mill. kr.) I tillegg er det dekket av årets låneopptak som var tiltenkt prosjekt som er forsinket til neste år.

Vennesla
kommune

Arkivsak-dok. 19/01481
Arkivkode
Saksbehandler Gerd Signe Eieland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Plan- og økonomiutvalget	29.10.2019	60/19
2 Kommunestyret	07.11.2019	87/19

SAKSPROTOKOLL

2. tertialrapport 2019 - investering

Kommunestyret har behandlet saken i møte 07.11.2019 sak 87/19.

Votering:

Ved votering ble plan- og økonomiutvalgets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak:

1. Kommunestyret tar tertialrapport investering pr. 31.08.19 til orientering.
2. Det foretas budsjettendring i samsvar med saksframlegget, med følgende endring:
 - Ubrukte midler på prosjekt 97132 Turstier, kr. 363.107,- brukes til å gjennomføre ytterligere tiltak på påbegynt prosjekt. Midlene overføres ikke til Prosjekt 97115 Strandsti Venneslafjorden, trinn I.
 - Det bevilges kr. 363.000,- til dekning av merutgifter på prosjekt 97115 Strandsti Venneslafjorden trinn I. Beløpet dekkes ved bruk av generelt disposisjonsfond.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 18/12425-6
Saksbehandler Benedikte Muruvik Vonen

Saksgang Møtedato
Vennesla kontrollutvalg 10.12.2019

Rapport fra selskapskontroll Konesjonskraft IKS - Vennesla kommune

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget oversender rapporten Selskapskontroll Konesjonskraft IKS – Vennesla kommune til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar rapporten Selskapskontroll Konesjonskraft IKS – Vennesla kommune til orientering.

Kommunestyret ber om at ny eierskapsmelding blir lagt frem for behandling i løpet av våren 2020.

Kommunestyret merker seg at:

- *Vennesla kommune gjennom selskapsavtalen sikrer at deres eierinteresser blir ivaretatt gjennom selskapets styrende organer,*
- *det bør gjøres konkrete vurderinger av graden av og formen for tilbakerapporteringer fra Konesjonskraft IKS til Vennesla kommunestyre,*
- *det er tilstrekkelige mekanismer som sammen utgjør tilfredsstillende kontroll av selskapet, særlig gjennom åpenhet fra selskapet og at det er representantskapet som vedtar utbetalingene.*

Kommunestyret merker seg utsagnene om at det foreligger risiko knyttet til lovendringer på området, og merker seg at selskapsavtalen vil komme til ny behandling i forbindelse med sammenslåingen av eierkommuner og -fylkeskommuner.

Kommunestyret ber om at det blir rapportert tilbake til kontrollutvalget senest i første møte høsten 2020 hva som er gjort for å følge opp vedtaket.

Bakgrunn for saken:

Selskapskontroll følger av bestemmelsene i kommuneloven (av 1992) § 77 nr. 5 og forskrift om kontrollutvalg kap. 6. Hensikten med selskapskontroll er at kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i kommunens selskaper, herunder kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontroll kan også omfatte forvaltningsrevisjon, men i dette tilfellet er det gjennomført en ren eierskapskontroll.

Kontrollutvalget bestilte prosjektet i sitt møte 20.11.2018 sak 28/18 Prosjektplan selskapskontroll Konesjonskraft IKS, ut fra vedtatt Plan for selskapskontroll. Prosjektet er bestilt sammen med de fleste

av de øvrige eierne av Konesjonskraft IKS, og prosjektet er etter avtale mellom revisjonsselskapene til eierkommunene gjennomført av Aust-Agder Revisjon IKS.

Saksopplysninger:

Formålet med eierskapskontrollen var å undersøke og vurdere om Konesjonskraft IKS driver i tråd med sitt formål, i samsvar med eierkommunenes vedtak, selskapets vedtekter samt sentrale relevante lover og regler. Det var sentralt for prosjektet å se på om selskapets uttak og omsetning er i samsvar med lovverket, selskapsavtalen og andre føringer fra eierkommunene. Selskapet har i dag 20 kommuner og de to fylkeskommunene i Agder som eiere. Selv om eierandelen for den enkelte eieren ikke nødvendigvis er høy, er det store verdier som forvaltes fra selskapet for hver enkelt eierkommune. Vennesla kommune har i dag en eierandel på 3,42 %.

Prosjektplanen ble vedtatt med følgende problemstillinger:

1. *Sikrer eierkommunene at deres eierinteresser blir ivaretatt i selskapets styrende organer?*
2. *Rapporteres selskapets aktiviteter tilbake til de respektive eierkommunene i tråd med gitte anbefalinger?*
3. *Er fordelingsprinsippene for selskapets forvaltning av ressurser i tråd med de krav som stilles i lov og styringsdokumenter? Og gjennomføres utbetalingene i tråd med de føringer som ligger til grunn?*

Prosjektet har hentet sine revisjonskriterier fra aktuelt lovverk, veileder fra KS: «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll», selskapsavtalen og politiske føringer fra eierkommunene. Prosjektet har benyttet dokumentanalyse og samtale med daglig leder og de ansatte i Konesjonskraft IKS som metode for innsamling av data.

Funn og konklusjoner

Revisjonen finner at Vennesla kommune sin eierskapsmelding ikke har vært revidert siden den ble vedtatt i 2010/2011. Kommunen ble medeier i Konesjonskraft IKS i 2014, og dette innebærer at eierskapet i Konesjonskraft IKS ikke er omtalt i eierskapsmeldingen. Eierskapsmeldingen inneholder for øvrig det som KS setter opp som minimumskrav til innhold. Eierskapsmelding er nå et krav i ny kommunelov. Revisjonen anbefaler at Vennesla kommune reviderer sin eierskapsmelding. Det er avgjørende for å kunne bruke eierskapsmeldingen som et styringsdokument.

Revisjonen finner ingen informasjon knyttet til kommunens forventninger til, oppfølging av eller intensjoner/strategier med Konesjonskraft IKS gjennom andre styringsdokumenter, så de tolker det dit hen at Vennesla kommune kun legger selskapsavtalen til grunn. Selskapsavtalen krever at representantskapet ser til at det blir utarbeidet en strategiplan for arbeidet. Dette mener revisjonen sikrer at eiernes målsetninger for selskapet danner grunnlaget for selskapets aktiviteter.

Vennesla kommune har valgt et kommunestyremedlem til representantskapet i Konesjonskraft IKS. Dette er et godt utgangspunkt for oppfølging og eierstyring av selskapet. Revisjonen mener dermed at Vennesla kommune sikrer at deres eierinteresser blir ivaretatt gjennom selskapets styrende organer.

Kommunen kan få informasjon om drift og pågående prosjekter gjennom sin representant i representantskapet. Det fremgår imidlertid ikke av rapporten i hvilken grad dette skjer i dag, men det fremgår at kommunen har gjort lite vurderinger om konkret rapportering mellom selskapet og kommunen som eier. Dersom kommunen anser den rapporteringen de får gjennom kommunestyremedlemmet som er representant i representantskapet som begrenset, må dette tas opp på politisk nivå.

Rapportering og informasjon fra Konesjonskraft IKS tilbake til eierne er ikke regulert, og dette er dermed opp til den enkelte eier å formalisere. Vennesla kommune har ikke lagt opp til at det skal skje en rapportering fra selskapet gjennom behandling av årsmeldinger fra selskapet.

Revisjonen vurderer at det er tilstrekkelige mekanismer som sammen utgjør tilfredsstillende kontroll av selskapet. Revisjonen viser her til åpenhet fra selskapet, og at det er representantskapet som vedtar utbetalingene. Revisjonen legger til grunn at selskapets eiere alltid vil være interessert i størst mulig gevinst fra selskapet, kombinert med en forutsigbarhet. Dette i seg selv er med på å sikre at utbetalingene gjøres i henhold til foreliggende avtaleverk.

Høring

I tråd med forskriftene har revisjonsrapporten blitt sendt på høring til ordfører og eierrepresentant gjennom kommunens postmottak, med kopi til rådmannen. Revisjonen har ikke mottatt noen tilbakemelding, og forutsetter dermed at kommunen som eier ikke har noen kommentarer til selskapskontrollen.

Vurdering fra sekretariatet:

Prosjektets formål, problemstillinger, revisjonskriterier og metodevalg samsvarer med vedtatt prosjektplan.

Revisjonen har ikke anbefalt endringer for selskapet. Revisjonen anbefaler at Vennesla kommune oppdaterer sin eierskapsmelding. Kommunen bør videre gjennomføre en vurdering omkring en eventuell formalisering av selskapets rapporteringer tilbake til kommunen. Dette kan eventuelt gjøres ved gjennomgangen av kommunens eierskap i forbindelse med oppdateringen av kommunens eierskapsmelding. Kommuneloven krever at eierskapsmeldingen skal utarbeides i løpet av valgperioden. Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget ber kommunestyret om at dette arbeidet prioriteres i første halvår 2020, som en styrking av kommunens eierstyring.

Vedlegg:

Selskapskontroll Konesjonskraft IKS – Vennesla kommune
Prosjektplan Konesjonskraft IKS

2019

For kontrollutvalget i Vennesla kommune

KONSESJONSKRAFT IKS

Selskapskontroll oktober 2019

Innhold

1.0 Bakgrunn.....	2
2.0 Innledning	4
2.1 Kontrollutvalgenes bestilling	4
2.2 Formål	4
2.3 Problemstillinger	6
2.4 Kontrollkriterier	6
2.5 Metodisk gjennomføring	7
3.0 Fakta om Konesjonskraft IKS	7
3.1 Opprettelse av selskapet	7
3.2 Formålet med selskapet.....	8
3.3 Organisering	8
3.4 Økonomi.....	9
3.5 Rammer for selskapet.....	10
4.0 Eierskapskontroll: problemstillinger, fakta og vurderinger	12
4.1 Første problemstilling	12
4.1.1 Kontrollkriterier	12
4.1.2 Fakta.....	13
4.1.3 Konklusjon og vurdering	17
4.2 Andre problemstilling	19
4.2.1 Kontrollkriterier	19
4.2.2 Fakta.....	19
4.2.3 Konklusjon og vurdering	21
4.3 Tredje problemstilling	22
4.3.1 Kontrollkriterier	22
4.3.2 Fakta.....	23
4.3.3 Vurdering og konklusjon	27
5.0 Eiers kommentar	28
6.0 Litteratur	29
7.0 Vedlegg	30

1.0 Bakgrunn

Selskapskontroll er regulert av kommunelovens § 77, og skal bestilles av kontrollutvalget etter bestemmelsene i forskrift om kontrollutvalg kapittel 6. Selskapskontrollens innhold er definert i forskriftens § 14, og kan gjennomføres på to forskjellige måter. En *eierskapskontroll* kontrollerer om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper, gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger. En selskapskontroll kan også gjøres som en mer omfattende *forvaltningsrevisjon*. Dette prosjektet er gjennomført som en eierskapskontroll av Konesesjonskraft IKS.

Hensikten med selskapskontrollen har vært å se på hvorvidt selskapets virksomhet er i samsvar med formålet, og hvorvidt kommunene sikrer en god eierstyring av selskapet. På bakgrunn av dette er følgende problemstillinger utledet:

1. *Sikrer eierkommunene at deres eierinteresser blir ivaretatt i selskapets styrende organer?*
2. *Rapporteres selskapets aktiviteter tilbake til de respektive eierkommunene i tråd med gitte anbefalinger?*
3. *Er fordelingsprinsippene for selskapets forvaltning av ressurser i tråd med de krav som stilles i lov og styringsdokumenter? Og gjennomføres utbetalingene i tråd med de føringer som ligger til grunn?*

Konesesjonskraft IKS er et interkommunalt selskap mellom 20 kommuner og de to fylkeskommunene i Agder. Konesesjonskraft IKS skal forvalte kommunene/fylkeskommunene sin konesesjonskraft og sørge for at konesesjonskraften blir omsatt i markedet og prissikret i samsvar med den fastsatte risikostrategien. For sine eiere skal konesesjonskraft IKS ta imot og formidle videre den pengeytelsen som oppstår gjennom forvaltningen av konesesjonskraftretten. Konesesjonskraft IKS har følgende eierkommuner, sortert etter deltakeransvar:

➤ Aust-Agder fylkeskommune (38,33 %)	➤ Iveland kommune (1,69 %)
➤ Vest-Agder fylkeskommune (19,24 %)	➤ Flekkefjord kommune (1,31 %)
➤ Bykle kommune (10,35 %)	➤ Sirdal kommune (1,09 %)
➤ Valle kommune (4,83 %)	➤ Arendal kommune (1,02 %)
➤ Kvinesdal kommune (3,55 %)	➤ Grimstad kommune (0,83 %)
➤ Vennesla kommune (3,42 %)	➤ Evje og Hornnes kommune (0,39 %)
➤ Bygland kommune (3,30 %)	➤ Birkenes kommune (0,36 %)
➤ Åseral kommune (3,13 %)	➤ Audnedal kommune (0,31 %)
➤ Froland kommune (2,40 %)	➤ Lindesnes kommune (0,20 %)
➤ Åmli kommune (1,89 %)	➤ Kristiansand kommune (0,07 %)
➤ Marnardal kommune (1,76 %)	➤ Hægebostad kommune (0,03 %)

Definisjoner:

Konesjonsavgifter:

Årlige avgifter som en kraftverkseier plikter å betale til kommunene som blir berørt av en regulering eller utbygging

Konesjonskraft:

En andel av kraftproduksjonen, som en kraftverkseier er pålagt å levere kommunene/fylkeskommunene som er berørt av en regulering eller utbygging. Prisen fastsettes uavhengig av markedsprisen.

2.0 Innledning

2.1 Kontrollutvalgenes bestilling

Etter bestemmelsene i kommuneloven¹ § 77 og forskrift om kontrollutvalg² kapittel 6, er ansvaret for selskapskontroll lagt til kontrollutvalget.

Selskapskontrollens innhold defineres i forskrift om kontrollutvalg § 14, og kan gjennomføres på to forskjellige måter. Selskapskontroll består av en obligatorisk del som omfatter en eierskapskontroll og en valgfri del som omfatter forvaltningsrevisjon. Eierskapskontrollen innebærer en kontroll med forvaltningen av eierinteresser i de aktuelle selskapene, herunder om den som utøver eierinteressen gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger. En selskapskontroll i form av forvaltningsrevisjon innebærer en systematisk vurdering av økonomi og måloppnåelse sett i forhold til kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Aust-Agder Revisjon IKS har fått i oppgave av kontrollutvalgene å gjennomføre en eierskapskontroll.

Konesjonskraft IKS er et interkommunalt samarbeid som har ansvaret for uttak og omsetning av all konesjonskraft den enkelte deltakerkommunen disponerer. Når et vassdrag blir regulert, følger det med økonomiske forpliktelser overfor de berørte kommunene. Dette innebærer blant annet at kraftverket skal betale årlige konesjonsavgifter og selge konesjonskraft. Forpliktelsene er nedfelt i konesjonslovgivningen.

Ettersom rapporten er utarbeidet i 22 ulike versjoner med ulike forutsetninger og konklusjoner, har revisjonen valgt å ikke gi individuelle anbefalinger til den enkelte eierkommune. Det vil derfor være opp til hvert enkelt kontrollutvalg å vurdere behovet for oppfølging av rapportens funn og konklusjoner.

2.2 Formål

Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke og vurdere om Konesjonskraft IKS driver i tråd med sitt formål, i samsvar med eierkommunenes vedtak, selskapets vedtekter, samt relevante lover og regler. Det vil bli sentralt for prosjektet å se på om selskapets uttak og omsetning er i samsvar med lovverket, selskapsavtalen og andre føringer fra eierkommunene.

Eierskapskontrollen vil ha fokus på formålet til Konesjonskraft IKS, som går ut på å omsette kommunenes og fylkeskommunenes konesjonskraft gjennom å ta imot og formidle videre den pengestrømmen som oppstår gjennom forvaltningen av konesjonskraftrettighetene. Konesjonskraft IKS forvalter store verdier som årlig fordeles på de ulike eierkommunene. Utebetalingsprognosen til fordeling blant kommunene er i 2019 på nærmere 154 millioner kroner, noe som vil utgjøre relativt store utbetalinger for eierkommunene. Til tross for en del små prosentvise eierandeler, er det derfor likevel store midler som forvaltes fra selskapet for den enkelte eierkommune.

¹ LOV-1992-09-25-107 Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven) Heretter kompl.

² FOR-2004-06-15-905 Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner

Setesdal Revisjonsdistrikt gjennomførte i 2009 en selskapskontroll, av det som da het «Konesjonskraftfondet for Aust-Agder IKS», på oppdrag fra Aust-Agder fylkeskommune. Kontrollen fokuserte på eierskapet til Aust-Agder fylkeskommune. Anbefalingene fra selskapskontrollen den gang var følgende:

- *Kommunen bør utvikle en eierstrategi for selskapet*
- *Kommunen bør utarbeide instruks for daglig leder*
- *Det bør utarbeides en reglement for styrets og representantskapets virksomhet*
- *Kommunen bør utvikle et system for oppfølging av sine selskaper*
- *Kommunen bør utarbeide rutiner for rapportering av sine selskaper*

Konesjonskraft IKS er opprettet i henhold til lov om interkommunale selskaper³ og skal drive blant annet etter bestemmelser i vannfallsrettighetsloven (tidl. Industrikonesjonsloven) og vassdragsreguleringsloven⁴.

Selskapskontrollen skal påse om kommunenes og fylkeskommunens forvaltning av sine eierinteresser fungerer tilfredsstillende i henhold til kommunestyrets og fylkestingets vedtak og forutsetninger samt i henhold til aktuelt lovverk.

Selskapskontrollen skal videre vurdere hvorvidt den som utøver kommunens-/ fylkeskommunens eierinteresser, utøver myndigheten i henhold til det som er fastsatt i IKS-loven. Videre vil det være aktuelt å se på hvordan kommunens/ fylkeskommunens interesser ivaretas i samsvar med politisk vedtak og forutsetninger vedrørende forvaltningen av eierinteressene. I selskapskontrollen foretar revisjonen videre en vurdering av om hvorvidt eierstyringen i eier(fylkes)kommunene er i samsvar med gjeldende regelverk og eiernes forventninger.

Selskapskontrollen ble vedtatt gjennomført kontrollutvalgene gjennom følgende behandlinger:

- Arendal kommunes kontrollutvalg 19.9.2018
- Audnedal kommunes kontrollutvalg 29.11.2018
- Aust-Agder fylkeskommunes kontrollutvalg 26.9.2018
- Birkenes kommunes kontrollutvalg 24.9.2018
- Evje og Hornnes kommunes kontrollutvalg 15.11.2018
- Flekkefjord kommunes kontrollutvalg 26.11.18
- Froland kommunes kontrollutvalg 19.11.2018
- Grimstad kommunes kontrollutvalg 23.10.2018
- Hægebostad kommunes kontrollutvalg 4.12.2018
- Iveland kommunes kontrollutvalg 7.11.2018
- Kvinesdal kommune kontrollutvalg 27. 2.2019

³ LOV-1999-01-29-6 Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven)

⁴ LOV-1917-12-14-16 Lov om konsesjon for rettigheter til vannfall og LOV-1917-12-14-17 Lov om regulering og kraftutbygging i vassdrag

- Lindesnes kommunes kontrollutvalg 21.11.2018
- Marnardal kommunes kontrollutvalg 13.12.2018
- Sirdal kommunes kontrollutvalg 9.4.2019
- Vennesla kommunes kontrollutvalg 20.11.2018
- Vest-Agder fylkeskommunes kontrollutvalg 19.9.2018
- Åseral kommunes kontrollutvalg 5.12.2018
- Åmli kommunes kontrollutvalg 8.10.2018

2.3 Problemstillinger

I samsvar med veileder «Selskapskontroll fra A til Å»⁵ fra Norges kommunerevisorforbund (NKRF) har revisjonen valgt å utarbeide følgende problemstillinger:

Hovedformålet med problemstillingene vil være å kartlegge hvordan kommunene sikrer sine eierinteresser, samt om fordeling av ressurser gjøres i henhold til formålet med selskapet.

Følgende problemstillinger vil bli undersøkt:

1. ***Sikrer eierkommunene at deres eierinteresser blir ivaretatt i selskapets styrende organer?***
2. ***Rapporteres selskapets aktiviteter tilbake til de respektive eierkommunene i tråd med gitte anbefalinger?***
3. ***Er fordelingsprinsippene for selskapets forvaltning av ressurser i tråd med de krav som stilles i lov og styringsdokumenter? Og gjennomføres utbetalingene i tråd med de føringer som ligger til grunn?***

2.4 Kontrollkriterier

Kontrollkriterier er elementer som inneholder krav eller forventninger, som revisjonen bruker for å vurdere funnene i våre undersøkelser. Kontrollkriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autorative kilder innenfor det kontrollerte området, for eksempel lovverk og politiske vedtak.

Ved denne selskapskontrollen har vi tatt utgangspunkt i følgende kilder: lov om interkommunale selskaper, kommuneloven, industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven. Andre kilder som vil legges til grunn er veileder fra KS: «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll», selskapsavtalen og politiske føringer fra eierkommunene.

⁵ NKRF. Praktisk veileder. *Selskapskontroll – Fra A til Å*

2.5 Metodisk gjennomføring

Det metodiske arbeidet har bestått av en kvalitativ tilnærming gjennom dokumentanalyse, samtidig som revisjonen har hatt møte og samtale med daglig leder og de ansatte i Konesesjonskraft IKS i deres lokaler i Valle. Revisjonen har i tillegg kontakt med daglig leder for utfyllende informasjon ved behov. Dokumentanalysen har bestått av en gjennomgang av kommunale styringsdokumenter, rutinebeskrivelser, politiske vedtak og eierskapsmeldinger.

Prosjektet har blitt gjennomført av Aust-Agder Revisjon IKS ved forvaltningsrevisorer Camilla Nordwall Eriksrud, Stine Norrøne Beck og Magnus Solsvik, med Kristian Fjellheim Bakke som ansvarlig forvaltningsrevisor.

Selskapskontrollen vil fremlegges som en rapport til *hver enkelt* eierkommune.

3.0 Fakta om Konesesjonskraft IKS

3.1 Opprettelse av selskapet

Det interkommunale samarbeidet om konesesjonskraften ble startet i Aust-Agder i 1984, og utvidet med Vest-Agder i 2014. Samarbeidet i Aust-Agder het tidligere Konesesjonskraftfondet for Aust-Agder IKS. I 2014 sendte samarbeidet ut en invitasjon til konesesjonskraftkommunene i Vest-Agder, som resulterte i opprettelsen av konesesjonskraft IKS. I august 2014 ble det avholdt et valg av representanter fra Vest-Agder inn i eksisterende styre, hvor man samme dag skiftet navn til Konesesjonskraft IKS.

Nøkkelopplysninger om selskapet⁶:

Navn:	Konesesjonskraft IKS
Organisasjons nr.:	971 330 937
Organisasjonsform:	Interkommunalt selskap
Stiftet:	25.08.2003
Forretningsadresse:	4747 Valle
Daglig leder:	Glenn Quam Håkonsen
Eiere:	Arendal kommune, Audnedal kommune, Aust-Agder fylkeskommune, Birkenes kommune, Bygland kommune, Bykle kommune, Evje og Hornnes kommune, Flekkefjord kommune, Froland kommune, Grimstad kommune, Hægebostad kommune, Iveland kommune, Kristiansand kommune, Kvinesdal kommune, Lindesnes kommune, Marnardal kommune, Sirdal kommune, Valle kommune, Vennesla kommune, Vest-Agder fylkeskommune, Åmli kommune og Åseral kommune
Revisor:	BDO AS

⁶ Proff.no

3.2 Formålet med selskapet

Lov om interkommunale selskaper setter et krav om at ethvert selskap gjennom selskapsavtalen skal angi og definere selskapets formål, jfr. § 4 ledd 3 nr. 3.

I selskapsavtalen § 3 defineres følgende formål for Konesesjonskraft IKS:

«Konesesjonskraft IKS skal vere ein leiande nasjonal forvalter av konesesjonskraft.

Konesesjonskraft IKS skal omsetje kommunane og fylkeskommunen si konesesjonskraft, gjennom å ta imot og formidle vidare den pengeytinga som oppstår gjennom fovaltninga av konesesjonskraftrettane og delta i veksemd som har naturleg samanheng med dette.

Konesesjonskraft skal etterleve og praktisere prinsippet om meiroffentligheit i alt arbeid.

Konesesjonskraft IKS skal mellom anna trygge konesesjonskraftordninga som ein kommunal/fylkeskommunal rett. Trygge verdien i konesesjonskraftordninga, og sikre deltakarane påreknelige og gode inntekter.»

Formålet er i verdiene til selskapet beskrevet slik:

«Konesesjonskraft IKS – vaktar og forvarar rettane, tek vare på verdien og fører den attende til deltakarane.»

I følge selskapsavtalen skal deltakerkommunene overlate til selskapet - uttak og omsetning av all konesesjonskraft den enkelte deltaker disponerer til enhver tid.

3.3 Organisering

Konesesjonskraft IKS har hovedkontor i Valle.

Konesesjonskraft IKS har et egen administrasjon, eget representantskap og eget styre. I tillegg er det opprettet et porteføljeutvalg som gir råd til administrasjonen. Administrasjonen består av fire ansatte; daglig leder, rådgiver, juridisk rådgiver og rådgiver med ansvar for krafthandel. I tillegg har selskapet tilknyttet seg en kontroller, som tidligere ble ivaretatt av Aust-Agder fylkeskommune, denne stillingen (20 %) ble fra 1.12.18 ivaretatt av en ansatt i Valle kommune.

Som et rådgivende organ for daglig leder, er det også etablert et porteføljeutvalg, med representanter fra flere av eierkommunene. Inge Hedenstad Stangeland, rådmann i Sirdal, er valgt til leder av utvalget.

Selskapet driver også, som bestemt i strategiplanen, undervisningsopplegg i skoleverket. Tidligere gjaldt dette kun ungdomsskoler, men fra 2017 har selskapet også hatt presentasjoner for elever i videregående opplæring.

3.4 Økonomi

Konesjonskraft IKS fører regnskap etter regnskapsloven, som er hovedregelen etter lov om interkommunale selskaper § 27.

Resultatregnskap for Konesjonskraft IKS 2018⁷:

	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Konesjonskraftinntekter	221 050 895	195 320 314	220 205 591
Annen relatert inntekt	70	-	-
Sum driftsinntekter	221 050 965	195 320 314	220 205 591
Kjøp av konesjonskraft	98 732 015	105 336 778	101 316 457
Lønn inkl. sosiale utgifter	3 278 678	3 771 024	3 500 880
Avskrivninger	58 176	30 000	15 121
Eksterne honorarer	3 584 135	2 493 000	2 282 394
Div merkantile og administrative kostnader	988 219	1 110 000	1 046 327
Sum driftskostnader	106 641 223	112 770 802	108 161 179
Driftsresultat	114 409 742	82 549 512	112 044 412
Finansinntekter og -kostnader			
Finansinntekter	1 205 459	2 600 001	6 619 813
Finanskostnader	1 674 302	1 800 000	1 252 960
Resultat av finansposter	(468 843)	800 001	5 367 853
Resultat før overførte konesjonskraftsinntekter	113 940 899	83 349 513	117 412 265
Overførte konesjonskraftsinntekter	103 854 000	-	92 154 015
Resultat	10 086 899	83 349 513	25 258 250
Overføringer			
Overføringer til driftsfond og reservekapital	10 086 899	(10 583 487)	25 258 250
Sum overføringer	10 086 899	(10 583 487)	25 258 250

⁷ Årsmelding 2018 med signatur og revisjonsberetning, oversendt til revisjonen august 2019

Balanseregnskap for Konesesjonskraft IKS⁸:

	2018	2017
EIENDELER		
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler		
Driftsløsøre og inventar	418 411	61 707
Sum varige driftsmidler	418 411	61 707
Sum anleggsmidler	418 411	61 707
OMLØPSMIDLER		
Kortsiktige fordringer	37 677 734	713 137
Finansplassering	136 680 294	117 765 234
Bankinnskudd og kontanter	20 580 606	63 966 583
SUM OMLØPSMIDLER	194 938 634	182 444 954
SUM EIENDELER	195 357 045	183 506 661
RESERVEKAPITAL OG GJELD		
RESERVEKAPITAL		
Driftsfond og reservekapital	147 671 081	147 671 079
Udisponert resultat	10 086 899	0
Sum reservekapital	157 757 980	147 671 079
GJELD		
KORTISKTIG GJELD		
Leverandørgjeld	14 563 060	13 322 686
Skyldige offentlige avgifter	12 216 732	8 795 992
Annen kortsiktig gjeld	10 819 273	12 716 903
Sum kortsiktig gjeld	37 599 065	34 835 581
Sum gjeld	37 599 065	34 835 581
Sum reservekapital og gjeld	195 357 045	182 506 660

Aust-Agder Revisjon IKS bemerker at regnskapet er i balanse. Selskapet har god reservekapital og solid likviditet.

3.5 Rammer for selskapet

Konesesjonskraft IKS er et interkommunalt selskap som plikter å følge lov om interkommunale selskap. Etter loven skal det utarbeides en selskapsavtale som selskapet skal følge. Etter lov og selskapsavtale er representantskapet selskapets øverste organ. Nærmere ansvar for representantskapet og styret er regulert i selskapsavtalen.

Konesesjonskraft IKS er et heleid interkommunalt selskap og skal følge offentlighetsloven.

⁸ Årsmelding 2018 Konesesjonskraft

Konesjonskraft IKS skal etter selskapsavtalen omsette fylkes- og kommunenes konesjonskraft. Kraftverk som benytter vann regulert i vassdragsreguleringsloven eller industrikonesjonsloven, plikter å avstå konesjonskraft til berørte kommuner. Konesjoner gis etter søknad til Norges Vassdrags- og energidirektorat. Det er NVE som beregner mengden konesjonskraft, fordelingen til de berørte kommuner og fylkeskommuner.

Eiere av større vannverk plikter i henhold til konesjonen å levere en viss andel av kraften som produseres til de kommunene som er berørt av kraftutbyggingen. Denne konesjonskraften skal leveres til en nærmere avtalt pris.

I utgangspunktet har partene avtalefrihet og kan fastsette prisen selv, men loven gir veiledning om beregningsmåten. Dette avhenger av om konesjonen ble gitt før 10. april 1959 eller etter. Om ikke partene blir enige, er det OED (Olje- og Energidepartementet) som skal fastsette prisen.

Ved konesjoner gitt etter vassdragsreguleringsloven, eller industrikonesjonsloven, plikter kraftverkseierne å betale en årlig avgift til staten og de berørte kommunene.

4.0 Eierskapskontroll: problemstillinger, fakta og vurderinger

4.1 Første problemstilling

Sikrer eierkommunene at deres eierinteresser blir ivaretatt i selskapets styrende organer?

4.1.1 Kontrollkriterier

Eierinteressene menes her som selskapets målsettinger, samt at de tiltakene som selskapet ivaretar for å nå disse målsettingene er innenfor det gjeldende regelverk.

Kontrollkriteriene tar utgangspunkt i IKS-loven, selskapsavtalen og KS-anbefalinger. Kriteriene er avgrenset av revisjonen etter hva som er hensiktsmessig for å besvare problemstillingen.

Kontrollen vil fokusere på representantskapet, da det er gjennom dette eierne av selskapet utøver sin myndighet.

Selskapets formål

- Selskapsavtalen skal, jfr. IKS-loven § 4, beskrive selskapets formål

Eierskapsprinsipper

- Etter KS «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll», anbefaling nr. 4, bør kommunestyret/ fylkestinget utarbeide en eierskapsmelding med overordnede prinsipper for sitt eierskap
- For å underbygge selskapsavtalen, kan det etter KS-anbefaling nr. 5, være hensiktsmessig å utarbeide andre styringsdokumenter, gjerne i form av eierstrategi

Representantskap

- Etter IKS-loven § 7 utøves eierskapet gjennom de valgte medlemmer i representantskapet. Ved oppnevning av representant til selskapet, skal eierkommunen ta hensyn til en effektiv måte å ivareta sitt eierskap. KS anbefaler å oppnevne sentrale folkevalgte som representanter
- Hver kommune skal ha en representant og fylkeskommunene skal ha 2 representanter i representantskapet, med like mange vararepresentanter, jfr. IKS-loven § 6 og selskapsavtalen

Innkalling til representantskap

- Innkalling til representantskapsmøter skal gjøres i henhold til selskapsavtalen; *«leiaren i representantskapet innkallast til møte når han finn det påkravt, eller når styret vedtek at det skal innkalles til et slikt møte. Det skal haldast minst eitt ordinært representantskapsmøte i året»*. Møteinnkalling skal iht. selskapsavtalen § 5 sendes ut med minst to ukers varsel. I henhold til IKS-loven § 8 ledd 2 skal innkalling skje med

minimum 4 ukers varsel. Selskapet opplyser at de vil endre bestemmelsen i selskapsavtalen i forbindelse med revidering av avtalen i 2020.

Styreinstruks, godkjent instruks for daglig leder og vedtatt strategiplan

- Representantskapet skal utføre de oppgaver som er nærmere fastsatt i selskapsavtalen; her vil det kontrolleres om det er vedtatt en styreinstruks, godkjent instruks for daglig leder og vedtatt strategiplan.

4.1.2 Fakta

Selskapets formål

Konesjonskraft IKS har i sin selskapsavtale § 3 følgende formål:

«Konesjonskraft IKS skal vere ein leiande nasjonal forvaltar av konesjonskraft. Konesjonskraft IKS skal omsetje kommunane og fylkeskommunens si konesjonskraft, gjennom å ta i mot og formidle vidare den pengeyttinga som oppstår gjennom forvaltninga av konesjonskraftrettane og delta i verksemd som har naturleg samanheng med dette. Konesjonskraft IKS skal etterleve og praktisere prinsippet om meiroffentlegheit i alt arbeid. Konesjonskraft IKS skal mellom anna trygge konesjonskraftordninga som ein kommunal/fylkeskommunal rett, trygge verdien i konesjonskraftordninga, og sikre deltakarane påreknelege og gode inntekter»

På spørsmål fra revisjonen om selskapsavtalen er i samsvar med formålet, svarer selskapet følgende: «Formålet med selskapet er formulert i selskapsavtalen § 3, og er således i samsvar med formålet til selskapet. Man ser at mindre ting i selskapsavtalen må justeres i sammenheng med revisjon av selskapsavtalen, blant annet oppfølging av arkivansvar. I tillegg til selskapsavtalen, har man blant annet politisk vedtatte styringsdokumenter for daglig drift, blant annet strategiplan, risikostrategi m.m.» Selskapet sier også at de anser organiseringen av selskapet hensiktsmessig, da rammeverket for et IKS er gunstig for driften, som blant annet kreditt-rating som er gunstig med hensyn til krafthandel.

Eierskapsprinsipper

Aust-Agder Revisjon har undersøkt om eierkommunene har eierskapsmelding og innholdet i disse. Det er undersøkt om eierskapsmeldingen inneholder overordnede prinsipper for eierskap, og om det eventuelt er utarbeidet spesifikke eierskapsstrategier for Konesjonskraft IKS.

Revisjonen fikk etter forespørsel oversendt eierskapsmeldingen fra kommunen, en eierskapsmelding som av det revisjonen kan se er utarbeidet og vedtatt i 2010/2011. Slik det fremstår, har ikke kommunen før dette utarbeidet eierskapsmelding, og heller ikke revidert

meldingen siden. Dette innebærer at Konesjonskraft IKS ikke står nevnt, da Vennesla kommune ble medeier i 2014.

Målet med kommunens eierskapsmelding er å bidra til å bygge opp et helhetlig og forutsigbart eierskap, som skal legge grunnlaget for gode rutiner ved utvikling og utøvelse av eierskap. Eierskapsmeldingen tar for seg en generell del med kommunens ulike motiver for ulike eierskap, etterfulgt av ulike selskapsformer og rammer for utøvelse av eierskap.

Den spesifikke delen av eierskapsmeldingen gjennom en oversikt over Vennesla kommunes eierforhold, lister opp kommunens eierskap. Her nevnes formål og historikk, eierandel, styrende organer samt nøkkeltall for det enkelte selskap. Konesjonskraft IKS er ikke opplistet her, da kommunen ikke har revidert eierskapsmeldingen siden 2010/2011. Som en del av eierskapsmeldingen listes for øvrig opp kommunens generelle eierstrategi. Her presenteres Regjeringens eierskapsmelding sett opp mot KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. Meldingen tar videre for seg føringer knyttet til opplæring, styrets arbeid, likestilling, habilitet, samfunnsansvar m.m.

Revisjonen finner for øvrig ingen informasjon knyttet til kommunens forventninger, oppfølging av eller intensjoner/strategier med Konesjonskraft IKS gjennom andre styringsdokumenter. Det er heller ikke funnet noen selskaps-spesifikk eierstrategi knyttet til selskapet, så revisjonen tolker det dit hen at Vennesla kommune med dette kun legger selskapsavtalen til grunn.

Oppnevning av representanter hos eierne

Aust-Agder Revisjon har gjennomgått eierkommunenes vedtak for valg til representantskapet i Konesjonskraft IKS. Revisjonen har også undersøkt om det foreligger offentlig informasjon om grunnlaget for valg av representanter. Vennesla kommune har valgt kommunestyrerepresentanter til sin representasjon til Konesjonskraft IKS.

Eierskapsmeldingen legger opp til at kommunen skal være en aktiv eier. Det settes opp en forutsetning for dette er at det gjøres et klart skille mellom politikk og eierskapsutøvelse (generalforsamling/representantskap). Det legges opp til i eierskapsmeldingen at eier skal gi tydelige signaler om hva som forventes av virksomheten. Eier kan sette resultatkrav i forhold til avkastning på den kapitalen selskapet forvalter, kundetilfredshet, HMS forhold, likestilling o.l. I følge Konesjonskraft IKS årsmelding 2017, består representantskapet av følgende:

➤ Leder Reidar Saga (Åmli kommune)	➤ Jan Sigbjørnsen (Flekkefjord kommune)
➤ Nestleder Janne F. Kristoffersen (Lindesnes kommune)	➤ Ove Gundersen (Froland kommune)
➤ Anders Kylland (Aust-Agder fylkeskommune)	➤ Per Svenningsen (Grimstad kommune)
➤ Knut A. Austad (Aust-Agder fylkeskommune)	➤ Margrethe Handeland (Hægebostad kommune)
➤ Nils Harald Rennestraum (Vest-Agder fylkeskommune)	➤ Odd Ivar Aasen (Iveland kommune)
➤ Sally Vennesland (Vest-Agder fylkeskommune)	➤ Ole Magne Omdal (Kristiansand kommune)
➤ Robert C. Nordli (Arendal kommune)	➤ Per Sverre Kvinlaug (Kvinesdal kommune)
➤ Reidun Bakken (Audnedal kommune)	➤ Helge Sandåker (Marnardal kommune)
➤ Anders Christiansen (Birkenes kommune)	➤ Thor Jørgen Tjørhom (Sirdal kommune)
➤ Leiv Rygg (Bygland kommune)	➤ Steinar Kyrvestad (Valle kommune)
➤ Hans Blattmann (Bykle kommune)	➤ Eivind Drivenes (Vennesla kommune)
➤ Bjørn A. Ropstad (Evje og Hornnes kommune)	➤ Olav Åsland (Åseral kommune)

Innkalling til representantskapsmøter

Revisjonen har undersøkt innkalling og gjennomføring av representantskapsmøter de 4 siste årene: I 2016 ble det avholdt representantskapsmøte 17. juni, hvor innkalling ble sendt 3. juni, og 8. desember, hvor innkallingen ble sendt 28. november. Daglig leder informerer i dokumentasjon fra selskapet til revisjonen at innkallingen blir sendt ut med minst to uker varsel før ordinært representantskapsmøte.

Ifølge årsmeldingen 2017, ble det avholdt 2 møter i representantskapet i 2017, 15. juni og 15. desember.

Styreinstruks, instruks for daglig leder og strategiplan

Styreinstruks ble vedtatt av styret 23. januar, og av representantskapet 19. juni 2015. Styret skal i sitt arbeid følge instruksene, og dersom de i saker må gå bort fra instruksene, skal dette rapporteres til representantskapet.

Instruks for daglig leder ble vedtatt av styret 23. januar 2015. Instruksene regulerer daglig leders oppgaver, ansvar og fullmakter når det gjelder den daglige driften av selskapet. I tillegg gjelder også arbeidsavtalen og andre instruksjoner og retningslinjer i selskapet som for eksempel gjeldende risikostrategi med definerte fullmakter.

Styret gjennomførte i 2017 en revidering av **strategiplanen** til selskapet. Hovedmål og retning for selskapet er ikke forandret, hovedmålet til selskapet er å være en ledende nasjonal forvalter av konsesjonskraftrettighetene. Den viktigste endringen gikk på en presisering av kontakt med deltagere og samarbeid med andre aktører innenfor kraftmarkedet.

Strategiplanen ble ifølge selskapets hjemmesider vedtatt på representantskapsmøtet 15. desember 2017⁹. Strategiplanen legger til grunn at selskapet skal forvalte eiernes rettigheter og føre verdiene tilbake til eierne. Selskapet skal ikke bare gjennomføre det operative

⁹ Konesjonskraft IKS – «Strategiplan og grunnleggende etiske prinsipper 2018-2023».

arbeidet med å hente ut konesjonskraften til rett pris, men også *«ha fokus på læring og kunnskap i administrasjon, så vel som politisk og hos deltakarkommunane ellers»*.

Strategiplanen legger også opp til, som tidligere omtalt, at selskapet skal ha et undervisningsopplegg for skolen Selskapet har i tråd med dette gjennomført flere presentasjoner for elever, blant annet for 9. og 10. klassinger i Åmli kommune.

4.1.3 Konklusjon og vurdering

Konklusjon

Selskapets formål

Selskapets formål er beskrevet i selskapsavtalen, etter kravet i IKS-loven.

Eierskapsprinsipper

Vennesla kommune har utarbeidet eierskapsmelding, i tråd med KS-anbefalinger. Disse inneholder også det som KS setter opp som sine minimumskrav til innhold. Eierskapsmelding blir nå et krav etter ny kommunelov som trer i kraft høsten 2019, og revisjonen anbefaler dermed at de kommunene som ikke har eierskapsmelding, innretter seg på å utarbeide en slik. For Vennesla sin del, er det viktig at eierskapsmeldingen revideres, da dagens melding ikke har blitt oppdatert siden 2010/2011.

Oppfølgingen av Konesjonskraft IKS gjennom eierskapsmelding og styringsdokumenter finner revisjonen mangelfull, da kommunen ikke har utarbeidet noe forventninger eller strategier om hva de ønsker med selskapet utover definisjonene ved etablering. Da eierskapsmeldingen ikke er oppdatert siden 2014 da kommunen ble medeier i selskapet, foreligger det ingen øvrige føringer for eierstyring. Revisjonen legger til grunn at kommunen i stor grad baserer eierskapet på selskapsavtalen, og denne krever at representantskapet ser til at det blir utarbeidet en strategiplan for selskapet. Dette sikrer, etter revisjonens synspunkt, at eiernes målsetninger for selskapet danner grunnlaget for selskapets aktiviteter.

Representantskap

Revisjonen fant i sin gjennomgang av offentlige tilgjengelige dokumenter lite vurderingsgrunnlag for valg av representanter til representantskap i eierkommunenes eierselskaper. Kommunene har ofte mer utførlige vurderinger om valg til styrer. Det er avgjørende for et aktivt eierskap at eierne velger hensiktsmessig med tanke på representanter til representantskap, og de fleste eierne legger til grunn en todeling i sine valg; folkevalgte til selskap som driver politisk, og rådmann/administrasjonen til selskap som i hovedsak driver med fylkeskommunal/kommunal drift. Revisjonen legger til grunn at dette er en hensiktsmessig inndeling. De fleste eierne har sine ordførere eller varaordførere som representantskapsmedlemmer i Konesjonskraft IKS. Ordfører/varaordfører er en sentral aktør i fylkeskommunen/kommunen, med god kjennskap til kommunens politikk og mål for selskapet, og som derfor kan sikre eierskapet på en hensiktsmessig måte.

Representantskapet er satt sammen etter kravene i IKS-loven og selskapsavtalen, med en representant fra hver av kommunene og to fra hver fylkeskommune.

Faktisk representantskap er også i samsvar med valgte representanter.

Innkalling til representantskap

Representantskapet har de tre siste årene hatt to møter i året, og er således gjennomført etter selskapsavtalens krav.

Innkallingen er sendt ut i henhold til selskapsavtalens krav om to uker før møtet. I henhold til IKS-loven § 8 ledd 2 skal innkalling skje med minimum 4 ukers varsel. Selskapet opplyser at de vil endre bestemmelsen i selskapsavtalen i forbindelse med revidering av avtalen i 2020.

Styreinstruks, instruks for daglig leder og strategiplan

Revisjonen har kontrollert at det er vedtatt en styreinstruks, en instruks for daglig leder og en strategiplan.

Vurdering

Revisjonen finner det positivt at flere av de føringer som anbefales fra KS i forhold til eierskap, er gjennomført av Vennesla kommune. Dette gjelder blant annet utarbeidelse av eierskapsmelding. Selv om kommunen ikke har konkrete strategier for selskapet i sin eierskapsmelding, finner revisjonen at dette delvis kan sikres gjennom selskapets strategiplan. Revisjonen mener det for øvrig er uheldig at Vennesla kommune ikke har revidert eierskapsmeldingen siden 2010/2011. Det ønskes å poengtere viktigheten av å bruke eierskapsmeldingen som et styringsdokument, hvor det da er avgjørende at informasjonen og innholdet blir oppdatert jevnlig slik at det ikke blir utdatert.

Som representant for Vennesla kommune møter kommunestyremedlem i representantskapet til Kongsjenskraft IKS. Dette er en god forutsetning for oppfølging av selskapet og en sterkere eierstyring.

Vennesla kommune sikrer dermed at deres eierinteresser blir ivaretatt gjennom selskapets styrende organer.

4.2 Andre problemstilling

Rapporteres selskapets aktiviteter tilbake til de respektive eierkommunene i tråd med gitte anbefalinger?

4.2.1 Kontrollkriterier

Kriteriene er avgrenset av revisjonen etter hva som er hensiktsmessig for å besvare problemstillingen.

Eierkommunene har det overordnede ansvaret for de deler av kommunens virksomhet som er lagt ut til selskaper og samarbeid, og en aktiv og god demokratisk eierstyring kan sikre en optimal ivaretagelse av deres eierinteresser.

Som en del av eierstyringen i kommunen, kan styringslinjer i form av rapportering og dialog mellom selskapet og kommunen sikre en bedre eierskapskontroll.

Eiermøter

- KS anbefaler at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til en god eierstyring og kommunikasjon med selskapet. Et eiermøte er et møte mellom representanter fra eier, styret og faglig leder for selskapet. Eiermøter er ikke lovregulert, og er en uformell arena der det ikke treffes vedtak.

Rapportering

- Rapportering er et kjent virkemiddel for å ivareta en god eierstyring, hvor rapportering fra selskapet til politisk nivå i kommunene/fylkeskommunen er en mye anvendt styringskanal. Rapportering kan for eksempel gjøres gjennom en årsmelding fra selskapet til behandling i kommunestyre/bystyre/fylkesting. Graden og formen for tilbakerapportering må vurderes opp mot formålet til selskapet.

Etter Forskrift om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet, gjelder ikke denne for virksomheter som driver produksjon og omsetning av elektrisk kraft.

4.2.2 Fakta

Det finnes ingen formell rutine for rapportering tilbake til eierkommunene i selskapsavtale eller andre føringer hos selskapet. Selskapet har under sin strategiplan et delmål om «trygge konesjonskraftordninga som kommunal og fylkeskommunal rett». Ett av tiltakene for å nå dette målet er beskrevet som «*orientere kommunestyre og fylkesting om status og utfordringar*».

Representantskapsmøter avholdes to ganger hvert år, ett av møtene forlenges med et seminar, arrangert av Konesjonskraft IKS.

Daglig leder informerer i samtale med revisjonen at det sendes tertialrapport og årsmelding/regnskap til alle eierkommunenes postmottak. I tillegg legger selskapet ut en månedsrapport over kraftpriser og salg på sine hjemmedier for hver måned. Ifølge daglig leder har selskapet kommet med tilbud til de respektive fylkes-/kommunestyrene om å komme å informere om selskapet og dets drift, og at de så langt har vært i 14 kommunestyre/fylkesting. Selskapet kommuniserer overfor revisjonen at de gjerne skulle gitt mer informasjon til sine eiere utover det som gjøres gjennom formell møtestruktur.

Selskapet gjennomfører et såkalt porteføljeutvalg med rådmennene, hvor daglig leder overfor revisjonen gir uttrykk for at kommunikasjonen med rådmennene er god. På denne måten får de gitt mer informasjon til sine eierkommuner, og bedre forankring av det de driver med i sitt arbeid. Daglig leder opplever også porteføljeutvalget som et kollegium som på ulike områder bidrar til gode diskusjoner når det kommer til drift og øvrige administrative perspektiver som i mindre grad fokuseres på i møte med representantskap. Dette er noe daglig leder gir uttrykk for at han verdsetter.

Flere av eierne legger i sine eierskapsmeldinger opp til at rapportering fra selskapet skal skje gjennom årsmeldinger fra selskaper de er medeiere i. Birkenes kommune har ikke lagt opp til dette for Konesjonskraft IKS. Eierskapsmeldingen nevner for øvrig at det av forskrifter til lov om interkommunale selskaper skal følges regler om årsbudsjett og økonomiplan, og krav til årsregnskap og årsberetning. Av forskriftene følger også regler om periodevis rapportering, samt krav om KOSTRA-rapportering ved selskapene.

Informasjon om drift og pågående prosjekter kan eierne få gjennom kommunestyremedlem som er representant i representantskapet. Om kommunen anser denne rapporteringen som begrenset, må dette tas opp på politisk nivå.

Andre typer rapporteringer fra selskapet kan komme som annen type informasjon, som for eksempel gjennom behandling av budsjett eller regnskap, eksempelvis i form av en oversikt over konesjonskraftsinntekter.¹⁰

¹⁰ Eksempelvis Flekkefjord kommunes «Regnskap 2017 med årsberetning»

4.2.3 Konklusjon og vurdering

Rapportering og informasjon fra Konesjonskraft IKS tilbake til eierne er ikke regulert, og det foreligger ingen bestemmelse om regelmessige rapporteringer tilbake til eierkommunene. Slik rapportering er således opp til den enkelte eier å formalisere.

Det er etter revisjonens vurdering fornuftig at graden og formen for tilbakerapportering fra selskapet må tillegges den enkelte eier å vurdere. Kommunen har for øvrig lite vurderinger om konkret rapportering mellom selskapet og kommunen som eier.

Eierskapsmøter gjennomføres ikke, men seminaret som arrangeres av selskapet hvert år, kan legge rammer for det samme formålet. Det er etter det revisjonen kjenner til, ikke ønsket egne eiermøter av eierne, og revisjonen legger til grunn at eierne da ønsker kontroll og styring ved bruk av andre verktøy. Selskapets leder er positiv til bruken av porteføljeutvalget, som gir en direkte dialog med de eiere som ønsker å delta på dette.

At orientering skal gis av den som sitter i representantskapet, kan være grunnlag for god kommunikasjon til eierkommunen/fylkeskommune. Dette skjer, etter det som revisjonen kan se, sporadisk i enkelte eierkommuner, og uten formelle retningslinjer. Dette må være opp til den enkelte eier å regulere.

4.3 Tredje problemstilling

Er fordelingsprinsippene for selskapets forvaltning av ressurser i tråd med de krav som stilles i lov og styringsdokumenter? Og gjennomføres utbetalingene i tråd med de føringer som ligger til grunn?

4.3.1 Kontrollkriterier

Forpliktelsene til de berørte kommunene er nedfelt i vassdragsreguleringsloven og vannrettighetsloven. Lovverket hjemler rett til alminnelig forsyning for kommunene. Det overskytende tilfaller fylkeskommunene.

Konesjonsavgifter:

Årlige avgifter som en kraftverkseier plikter å betale til kommunene som blir berørt av en regulering eller utbygging

Konesjonskraft:

En andel av kraftproduksjonen, som en kraftverkseier er pålagt å levere kommunene/ fylkeskommunene som er berørt av en regulering eller utbygging. Prisen fastsettes uavhengig av markedsprisen.

Konesjonsavgifter skal gi kommunene erstatning for generelle skader og ulemper som ikke blir kompensert på annen måte. Det skal også gi kommunene rett til en andel av verdiskapningen som finner sted. Konesjonskraft skal sikre kommunene elektrisk kraft til en rimelig pris.

Både konesjonsavgifter og konesjonskraft er basert på en beregning av kraftverkets teoretiske produksjonskapasitet, som fastsettes ut fra fallhøyde og vannføring gjennom kraftverket. Dette kapasitetsbegrepet kalles kraftgrunnlag, og regnes ut i naturhestekrefter.

Etter selskapsavtalen skal Konesjonskraft IKS omsette eiernes konesjonskraft, gjennom å ta imot og formidle videre den pengeytelsen som oppstår gjennom forvaltning av konesjonskraftrettighetene. Kapitalen til selskapet er omhandlet i selskapsavtalen §13: «Konesjonskraft IKS sin kapital og inntekter kjem fram gjennom omsetning av konesjonskraft og avkastning av kapitalen»

Fordelingsprinsipper

Konesjonskraft IKS selskapsavtale inneholder i § 14 en bestemmelse om fordeling av selskapets midler. Etter bestemmelsen skal de midlene som tilføres Konesjonskraft IKS, fordeles i samsvar med bestemmelsen.

For Aust-Agder gjelder følgende fordeling:

- For alle kommunene utenom Bykle og Valle skal konesjonskraftkommunene tildeles inntekter tilsvarende alminnelig forsyning tillagt inntil 10 GWh.

Aust-Agder fylkesting vedtok i oktober 2009 at fylkeskommunen fortsatt skulle være medlem av Konesjonskraftfondet, i den forbindelse ble det inngått en avtale med kommunene om fordeling av konesjonskraftinntekter for perioden 1.5.2010-31.12.2019. Ny selskapsavtale for fondet ble også vedtatt.

Avtalen innebærer at fylkeskommunen i en 10-års periode har forpliktet seg til årlige bevilgninger til utbygginger av riksveg 9 og Setesdal regionråd.

For kommunene Bykle og Valle gjelder:

- Kommunen prioriterer den rimeligste kraften innenfor det som til enhver tid er forbruket til alminnelig forsyning.
- Overskytende kraft ut over forbruket til alminnelig forsyning fordeles på følgende måte: fylkeskommunen 90%, kommunen 10%.

For Vest-Agder gjelder følgende fordeling:

- Kommunen prioriterer den rimeligste kraften innenfor det som til enhver tid er forbruket til alminnelig forsyning.
- Overskytende kraft over forbruket til alminnelig forsyning fordeles på følgende måte: Fylkeskommunen 95%, kommunen 5%.

4.3.2 Fakta

Beregning av kraft

Revisjonen får oppgitt fra selskapet at etter at konesjon er gitt, beregner NVE kraftgrunnlag og fordeling til hver kommune. Selskapet bemerker at NVE kun beregner for kommunene, og ikke har noen mening om forbruket og således ingen mening om hvor stor del fylkeskommunene får. Selskapet har derimot et styrevedtak på hvordan de skal beregne alminnelig forbruk i kommunene. Selskapet gjør revisjonen oppmerksom på at selskapsavtalen hjemler en litt annen fordeling av kraftressursene enn hovedregelen i loven. Dette er henvisning til i kapittel 4.3.1, kontrollkriterier.

Konesjonskraft IKS forholder per i dag seg til totalt 11 konesjonærer.

Selskapet selger ut kraften de forvalter, for deretter å beregne GWh fra hvert kraftselskap for å beregne utbetalingene til kommunene.

På spørsmål fra revisjonen om hvordan områdeprisene beregnes, svarer selskapet: «alle våre kraftprodusenter ligger i prisområde N02¹¹. Vi har kraftprisprodusenter som leverer kraft

¹¹ Revisjonen blir i møte med selskapet vist på kart at dette gjelder hele området Norden

både til OED-pris, individuell selvkostpris og Sira-Kvina-pris. I tillegg til kraftpris, har vi kostnader til nettariffer (sentralnett) og produksjonslinje.»

Selskapet forklarer at de arbeider ut ifra en kilowattpris, beregnet fra hvert kraftselskap. I møte med revisjonen, legger selskapet frem sine regneark for «konesjonskraftvolumet» og «budsjettplan». «Konesjonskraftvolumet» er et statisk regneark med en oversikt over de 11 konesjonærene, med 50 kraftverk. Fordelingsmatrisen blir utarbeidet fra en fordelingsnøkkel, hvor man blant annet beregner KWh per kraftverk, og driften av disse; fordelingsnøkkel består av seks-syv forskjellige fordelingsnøkler. En av disse «nøklene» går blant annet ut på avstander til det sentrale nettet, da kraftselskapene kanskje må betale for å få kraften ut på nettet. Eksempelvis ligger Rygene nærmere nettet, og det er derfor billigere å få sendt ut kraften de produserer. Skjerka er et eksempel på kraftverk som ligger langt fra det sentrale nettet.

Utbetalinger til eierne

Daglig leder for Konesjonskraft IKS forklarer at det er representantskapet som vedtar utbetalingene til eierkommunene. Når det gjelder utbetalinger til eierne, forklarer selskapet overfor revisjonen at det ligger en fastsatt utbetalingsstruktur til grunn, men at det kan komme inn enkelte endringer her. Selskapet tar eksempelvis opp utbetaling på Sira-Kvina med porteføljeutvalget.

Daglig leder beskriver overfor revisjonen en god kommunikasjon med rådmennene i eierkommunene, og at selskapet gjerne tar imot innspill til hvordan selve utbetalingene til eierne skal gjennomføres. Kommunikasjonen foregår blant annet gjennom porteføljeutvalget, hvor daglig leder har møter med rådmennene i eierkommunene. Det er klart kommunisert fra eierkommunene at de vil vite hva de vil få utbetalt av selskapet, og selskapet forklarer at de derfor utarbeider detaljerte budsjettplaner. Denne budsjettplanen og utbetalingene legges frem i representantskapsmøter. Daglig leder sier at det også fra kommunene er ønsket en utbetalingskurve, og at forutsigbarhet er viktig for eierne.

Selskapet oppgir at det blir sendt ut en utbetalingsprognose til økonomisjefene i eierkommunene i forkant av representantskapsmøtet. Prognosen er en del av en rapport som sendes hver enkelt kommune. Revisjonen blir vist disse rapportene, som blant annet viser totalt volum av GWh, kjøpskostnad for kommunen, markedspris og snitt sikringspris. Denne rapporten sendes gjerne i februar måned. Om representantskapet vedtar denne prognosen, er det det som sendes til kommunene. Utbetalingene til kommunene vedtas i representantskapet gjennom årlig behandling i møte i juni hvert år.

Risiko

Formålet til Konesjonskraft IKS er blant annet å omsette konesjonskraft, og sikre deltakerne påregnelige og gode inntekter. En risiko for selskapet, er om man ikke klarer dette, gjennom blant annet endrede forutsetninger for konesjonskraft. Selskapet sier selv i samtale

med revisjonen at den største risikoen selskapet står ovenfor, er at det kommer en ny lov på området.

Den finansielle risikoen for selskapet er i hovedsak svingninger i kraftpriser og valuta. Representantskapet har vedtatt en risikostrategi ved handel av kraft. Dette har til formål å sikre seg mot økende kraftpriser. Sikringshandel gjøres mot systemprisen, men områderisikoen er ikke sikret.

En annen risiko som blir fremhevet i selskapets årsmelding er fremtidige endringer i rammevilkår fra politisk hold, tolkninger av regelverket, klimaforhold og den internasjonale økonomiske utviklingen.

Styret i KIKS har utarbeidet en risikostrategi. Denne ligger på selskapets hjemmeside, og inneholder blant annet en oversikt over «ansvar og kompetanse» i selskapet, informasjon om organiseringen av krafthandelen, og «sikringsstrategier». I tillegg er det her vedtatt hva styret i selskapet hver måned skal motta av rapporteringer. Rapporteringen til styret skal vise at summen for transaksjoner til enhver tid ligger innenfor de fastsatte rammer etter nevnte risikostrategi. Om grensene ikke holdes, skal dette rapporteres til styreleder.

På spørsmål fra revisjonen om hvem som har den overordnede kontroll av selskapet, svarer selskapet at dette er kommunene. Daglig leder peker i denne sammenheng på at det krever en viss kunnskap om området fra kommunene. Selskapet har luftet muligheten for å ha noen politikere med ekstra kompetanse om konsesjonskraft, men dette fikk ikke gjennomslag.

BDO som selskapets revisor hatt en kontroll av utbetalingene til eierkommunene; dette var en overordnet kontroll, men de gjennomførte en mer omfattende kontroll av Rykene kraftverk, og så på fordeling til kommunen herfra. I følge daglig leder fant revisor resultatet av denne kontrollen tilfredsstillende.

Daglig leder informerer revisjonen om at de i selskapets styre har et eget styreseminar med risiko som tema, og i juni 2019 gjennomførte Konesesjonskraft IKS et todagers seminar om risiko, hvor alle eierkommunene var invitert.

Styret i Konesesjonskraft IKS vedtok i september 2015, en langsiktig finansstrategi, som blant annet omhandler risikohåndtering av kapitalforvaltningen. Styret vedtok i juni 2015 en «Finansstrategi for kortsiktig finansiell aktiva».

I følge daglig leder driver selskapet med opplæring av styret, men da styret ikke har den faglige kompetansen som trengs, har selskapet ansatt en kontroller. Denne kontrolleren arbeider kun med forvaltning av kraft. Kontrollers uttalelse vedlegges hvert år årsmeldingen til selskapet.

Som nevnt tidligere i rapporten, er det fra eierne av KIKS signalisert et ønske om forutsigbarhet. Daglig leder opplyser om at kommunene i denne sammenheng aksepterer en viss risiko, mot å få denne forutsigbarheten. I følge styreleder opplever selskapet en tillit fra eierkommunene om at selskapet har god kompetanse på sitt fagfelt.

I forbindelse med fylkessammenslåingen skal det utarbeides ny selskapsavtale, og for de to fylkeskommunene har det inntil nå foreligget en privatrettslig avtale om utbetalinger. Dette blir av selskapet påpekt som en mulig fremtidig utfordring.

Reservekapital, overføringer og fordelinger i 2018¹²:

Note 8 - Reservekapital, overføringer og fordelinger					
	Deltakaransvar i selskapsavtale	Reservekapital pr. 31.12.17	Tilført frå årets resultat	Utbetalt til deltakarar	Reservekapital pr. 31.12.18
Aust-Agder fylkeskommune	38,33 %	60 927 683	40 887 339	39 654 000	62 161 022
Vest-Agder fylkeskommune	19,24 %	16 080 518	20 463 224	14 948 000	21 595 742
Arendal kommune	1,02 %	1 635 457	1 103 726	1 118 000	1 621 183
Audnedal kommune	0,31 %	202 458	360 856	278 000	285 314
Birkenes kommune	0,36 %	699 296	411 439	429 000	681 736
Bygland kommune	3,30 %	6 179 697	3 758 412	4 002 000	5 936 109
Bykle kommune	10,85 %	20 023 240	12 304 328	13 013 000	19 314 568
Evje og Hornnes kommune	0,39 %	667 664	420 243	435 000	652 907
Flekkfjord kommune	1,31 %	1 258 017	1 927 231	1 575 000	1 610 248
Froland kommune	2,40 %	4 036 224	2 521 627	2 630 000	3 927 851
Grimstad kommune	0,83 %	1 293 279	891 206	902 000	1 282 485
Hægebostad kommune	0,03 %	15 229	24 749	20 000	19 978
Iveland kommune	1,69 %	2 771 008	1 794 671	1 854 000	2 711 679
Kristiansand kommune	0,07 %	41 743	65 751	51 000	56 494
Kvinesdal kommune	3,55 %	6 765 291	5 738 309	4 836 000	7 667 600
Lindesnes kommune	0,20 %	120 463	191 991	154 000	158 454
Marnardal kommune	1,76 %	1 105 659	1 841 811	1 391 000	1 556 470
Sirdal kommune	1,09 %	3 420 593	3 058 888	2 143 000	4 336 481
Valle kommune	4,83 %	10 389 270	6 218 055	7 026 000	9 581 325
Vennesla kommune	3,42 %	1 913 560	3 551 427	2 603 000	2 861 987
Åmli kommune	1,89 %	2 974 900	1 910 577	2 055 000	2 830 477
Åseral kommune	3,13 %	3 148 933	4 495 039	2 737 000	4 906 972
Driftsfond		2 000 898	-		2 000 898
Sum	100,0 %	147 671 081	113 940 899	103 854 000	157 757 980

Ifølge årsmeldingen 2017 ønsker Konesjonskraft IKS å redusere reservekapitalen de neste 4 årene, slik at hver deltaker har samme reservekapital i øre/KWh. Dette betyr at eierkommunene fra Aust-Agder, som har opparbeidet mer reservekapital, vil redusere mer her enn for deltakerkommunene i Vest-Agder.

¹² Fond og reservekapital, note 8 i regnskapet

4.3.3 Vurdering og konklusjon

Revisjonen har gjennomgått de føringer som ligger til grunn for utbetalingene til eierkommunene, og sett hvordan dette løses i praksis av selskapet. Revisjonen har ikke mulighet til å vurdere de tekniske løsningene som ligger i dette, og gjør kun vurderinger på et overordnet plan.

Konesjonskraft IKS har en rekke rammer å forholde seg til ved utbetalinger til sine eiere. Utbetalingene er regulert blant annet i selskapsavtalen og vedtak i representantskapet. Det ligger i ansvaret til selskapet å utarbeide en utbetalingsnøkkel, men det er representantskapet, ved eierne, som vedtar utbetalingene.

Revisjonen vurderer at det er tilstrekkelige mekanismer som sammen utgjør tilfredsstillende kontroll av selskapet. Dette innebærer blant annet representantskapets rolle i vedtak for utbetalinger. Revisjonen legger til grunn at selskapets eiere alltid vil være interessert i størst mulig gevinst fra selskapet, kombinert med en forutsigbarhet. Dette i seg selv er med på å sikre at utbetalinger gjøres i henhold til foreliggende avtaleverk.

Revisjonen vurderer at selskapet opererer med stor grad av åpenhet, ved blant annet å informere representantskapet om hvordan fordelingsnøkklene utarbeides. Åpenhet kan være med på å legge gode rammer for kontroll. I tillegg legger selskapet informasjon om kraftmarkedet ut på nett. Dette er en hensiktsmessig metode for deling av informasjon, da selskapets eiere er spredt over et stort geografisk område.

Selskapet trekker selv frem den største risikoen for endringer i selskapsstrukturen, og herunder utbetalinger til eierkommunene, til å være lovendringer på området.

5.0 Eiers kommentar

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 14 har følgende uttalellesrett ved revisjonsrapporter: «... selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierfunksjon». Ordfører og eierrepresentant gjennom kommunens postmottak har mottatt rapporten til uttalelse, med rådmannen på kopi.

Revisjonen har ikke mottatt noen tilbakemelding, og forutsetter dermed at kommunen som eier ikke har noen kommentarer til selskapskontrollen.

6.0 Litteratur

LOV-1917-12-14-16 Lov om konsesjon for rettigheter til vannfall

LOV-1917-12-14-17 Lov om regulering og kraftutbygging i vassdrag

LOV 1992-09-25-107 Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven)

LOV 1999-01-29-6 Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven)

FOR-2004-06-15-906 Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner

NKRF. Praktisk veileder. *Selskapskontroll – Fra A til Å*

Kongsjionskraft IKS – Årsmelding 2018

Kongsjionskraft IKS – «Strategiplan og grunnleggende etiske prinsipp 2018-2023»

7.0 Vedlegg

Selskapsavtale

Selskapsavtale Konesjonskraft IKS

§ 1 – Firma

Konesjonskraft er eit interkommunalt selskap med firmanamn:

Konesjonskraft IKS

Selskapet er skipa med heimel i lov om interkommunale selskap, lov av 29. 1.1999, nr. 6.

Selskapsavtalen gjeld i tillegg til lov om interkommunale selskap, og erstattar tidlegare selskapsavtale datert 1.5.2010.

§ 2 – Deltakarar i selskapet

Aust-Agder fylkeskommune	943 039 046
Vest-Agder fylkeskommune	960 895 827
Arendal kommune	940 493 021
Audnedal kommune	964 966 753
Birkenes kommune	964 965 870
Bygland kommune	964 966 397
Bykle kommune	958 814 968
Evje og Hornnes kommune	964 966 109
Flekkefjord kommune	964 967 369
Froland kommune	964 439 045
Grimstad kommune	864 964 702
Hægebostad kommune	964 963 916
Iveland kommune	864 966 012
Kristiansand kommune	963 296 746
Kvinesdal kommune	964 964 076
Lindesnes kommune	964 966 664
Marnardal kommune	964 966 931
Sirdal kommune	964 964 165
Valle kommune	964 966 575
Vennesla kommune	936 846 777
Åmli kommune	864 965 962
Åseral kommune	964 966 842

Deltakarane i selskapet overlet til Konesjonskraft IKS uttak og omsetning av all konesjonskraft den enkelte deltakar disponerer til ei kvar tid.

Avtalane kommunane i Vest-Agder har med Eramet blir fullt ut akseptert fram til utløp, høvesvis 31.12.2022 for Kvinesdal og 30.6.2024 for Sirdal og Vest-Agder fylkeskommune.

§ 3 – Føremålet med selskapet

Konesjonskraft IKS skal vere ein leiande nasjonal forvaltar av konesjonskraft.

Konesjonskraft IKS – selskapsavtale 2014 – 2029

GM
1 BSC

Konesjonskraft IKS skal omsetje kommunane og fylkeskommunen si konesjonskraft, gjennom å ta i mot og formidle vidare den pengeytinga som oppstår gjennom forvaltninga av konesjonskraftrettane og delta i verksemd som har naturleg samanheng med dette.

Konesjonskraft IKS skal etterleve og praktisere prinsippet om meiroffentlegheit i alt arbeid.

Konesjonskraft IKS skal mellom anna trygge konesjonskraftordninga som ein kommunal/fylkeskommunal rett, trygge verdien i konesjonskraftordninga, og sikre deltakarane påreknelege og gode inntekter.

§ 4 – Selskapet sitt hovudkontor

Selskapet har hovudkontor i Valle kommune.

Adresse 4747 Valle

§ 5 – Representantskapet

Representantskapet er øvste organet i selskapet og deltakarane utøver sitt mynde i selskapet gjennom dette. Representantar og vararepresentantar blir valde av dei respektive kommunestyra og fylkestinget for fire år av gongen. Funksjonstida fylgjer den kommunale valperioden. For perioden fram til neste kommunevalperiode oppnemner kommunane i Vest-Agder og Vest-Agder fylkeskommune representantar uavhengig av nåverande representantar frå Aust-Agder.

Representantskapet har 24 faste representantar, fordelt med 2 representant frå kvar fylkeskommune og 1 representant frå kvar kommune. Det skal oppnemnast like mange vararepresentantar.

Representantane har fylgjande stemmefordeling: 1 GWh konesjonskraft rekna etter alminnelege avrundingsreglar svarer til 1 stemme, men likevel slik at alle deltakarane har minst 1 stemme. Stemmene blir berekna etter volumtala per 1. januar kvart år. Representantane frå fylkeskommunen stemmer i fellesskap for det tal på stemmer fylkeskommunen har. For representantskapsmøte i 2014 legg ein volumtala per 1. januar 2015 til grunn for deltakarane frå Vest-Agder.

Om inhabilitet for representantar og vararepresentantar gjeld reglane i kommunelova § 40 nr. 3.

Leiaren i representantskapet innkallar til møte når han finn det påkravt, eller når styret vedtek at det skal innkallast til slikt møte. Det skal haldast minst eitt ordinært representantskapsmøte i året. Møtet skal haldast innan utgongen av juni månad. Innkallinga skal sendast ut med minst 2 - to vekers varsel. Dersom leiaren i representantskapet eller styret finn det naudsynt, kan representantskapet innkallast med kortare varsel.

Innkalling med saksdokument skal sendast til vararepresentantane i representantskapet.

Leiaren leiar representantskapet sine møte. Dersom leiaren har forfall, vert møtet leia av nestleiaren. Er ingen av desse til stades vert møteleiaren vald av dei representantane som er til stades ved vanleg fleirtall. Står stemmene likt, skjer valet ved loddtrekking.

Representantskapet er vedtaksført når minst halvdel av medlemene er til stades og desse representerer minst 2/3 av stemmene. Eit vedtak er gyldig når det er gjort med fleirtalet av stemmene i eit vedtaksført representantskap. Ved likt stemmetal er leiaren si stemme avgjerande.

GAM

BSC

Det same gjeld dersom møtet vert leia av nestleiarer eller ein vald representant. Desse avstemmingsreglane gjeld og ved tilsetjingar.

Representantskapet vel sjølv leiar og nestleiar, i tillegg til styre, revisor og valnemnd.

Representantskapet sine oppgåver er elles:

1. Vedtake styreinstruks.
2. Godkjenne instruks for dagleg leiar.
3. Vedtake strategiplan etter framlegg frå styre
4. Vedtake finansreglement
5. Vedtake økonomiplan og budsjett etter framlegg frå styret.
6. Godkjenne rekneskapen og handsame årsmelding.
7. Fastsette godtgjering til styremedlemene og representantskapets medlemmer.
8. Handsame andre saker som styret legg fram for det.

§ 6 – Styret

Konesjonskraft IKS vert leia av eit styre på 7 medlemmer med like mange varamedlemmer i rekkefylgje. Medlemmene er valde av representantskapet for den kommunale valperioden, av desse 4 medlemmer med varamedlemmer etter framlegg frå kraftutbyggingskommunane og 3 medlemmer med varamedlemmer etter framlegg frå fylkeskommunane. Styret vel sjølv leiar og nestleiar.

For perioden fram til nytt kommunestyreval i 2015, skal auken i talet på styremedlemmer berre skje med medlemmer frå Vest-Agder. Dette blir gjort ved at Vest-Agder møter med to faste medlemmer og to fast møtande varamedlemmer, fastsett på representantskapet av kommunane og fylkeskommunen i Vest-Agder.

Leiarer i representantskapet har møte- og talerett i styremøta.

Om inhabilitet for medlemmene og varamedlemmene i styret gjeld reglane i kommunelova § 40.

Styreleiarer innkallar til møte når han finner det påkravd eller når minst tre av styremedlemmene krev at det skal innkallast til slikt møte. Innkallinga skal sendast ut skriftleg med minst 1 - ei veker varsel. Dersom styreleiarer finn det naudsynt, kan styret innkallast med kortare varsel. Innkallinga med saksdokument skal sendast til varamedlemmene i styret.

Dersom leiarer har forfall, vert styremøtet leia av nestleiarer. Er ingen av desse tilstades, vert møteleiarer vald av dei styremedlemmene som er til stades ved vanleg fleirtal. Ved likt stemmetal, skjer valet ved loddtrekking.

Styret er vedtaksført når minst fire av medlemmene eller deira varamedlemmer er til stades.

Når ikkje anna er fastsett i selskapsavtalen, er eit vedtak gyldig når det er gjort med halvdelen av dei medlemmene som er til stades. Ved stemmelienskap er leiarerens stemme avgjerande. Det same gjeld dersom møtet vert leia av nestleiarer eller eit vald medlem. Desse avstemmingsreglane gjeld og ved val og tilsetjingar.

§ 7 – Styret sine oppgåver

Styret skal:

- Sjå til at Konesjonskraft IKS vert styrt og forvalta i samsvar med selskapsavtalen, instruksar og vedtak.

Konesjonskraft IKS – selskapsavtale 2014 – 2029

3

GAM

FBL

- Tilsette dagleg leiar.
- Legge fylgjande fram for representantskapet:
 - Styreinstruks.
 - Instruks for dagleg leiar.
 - Strategiplan
 - Økonomiplan og budsjett.
 - Rekneskap og årsmelding.
- Gjennomføre fordeling av selskapet sine midlar i samsvar med § 14.
- Inngå kontraktar innafor ramma av dei vedtaka representantskapet har gjort.
- Vedtake og vedlikehalde risikostrategien.
- Vedtake og vedlikehalde beredskapsplanen.
- Vedtake eventuell deltaking i andre selskap.
- Utøve mynde som ikkje ligg til representantskapet.

Det skal førstast protokoll frå styremøta.

§ 8 – Valnemnd til styret

Valnemnda skal bestå av tre medlemmer, og blir valt av representantskapet på møtet i juni i kvart kommunevalår. Valnemnda har som oppgåve å fremje forslag for representantskapet i desember same år på nytt styre etter valet.

Valnemnda vel sin eigen leiar.

Funksjonstida er over når nytt styre er valt.

§ 9 – Dagleg leiar

Konesjonskraft IKS skal ha ein dagleg leiar som står for den daglege leiinga av selskapet og som skal følgje dei retningslinjer og pålegg som styret gjev.

Instruks for dagleg leiar skal utarbeidast av styret, jfr. § 7.

§ 10 – Forvaltning

Styret er ansvarleg for at den delen av kapitalen som representantskapet vedtek ikkje å utbetale til deltakarane, jfr. §§ 14 og 15, gjev ei tilfredsstillande renteavkastning, samstundes som naudsynt kapital må kunne stillast til rådvelde på kort varsel. Konesjonskraft IKS sin kapital elles blir å plassere på renteberande konto i bank, i pante- og/eller ihendehavarobligasjonar, i aksjar eller aksjefond, i fast eigedom eller på annan måte mot tilfredsstillande tryggleik. Dette skjer i medhald av finansreglement vedteke av representantskapet.

Årsmelding og rekneskap skal handsamast ferdig av representantskapet innan utgongen av juni månad, og sendast deltakarane i selskapet for handsaming.

§ 11 – Innskott frå deltakarane

Deltakarane skal ikkje gjere innskott i selskapet.

Ikkje utbetalte inntekter inkl. renteavkastning, skal til ei kvar tid forvaltast av styret for eventuell seinare utbetaling til dei einskilde kommunane/fylkeskommunen, jfr. § 10.

Konesjonskraft IKS – selskapsavtale 2014 – 2029

GAM
4 BSL

§ 12 – Eigardel og ansvarsdel

Eigardel per utgongen av 2013 er fylgjande:

Aust-Agder fylkeskommune	38,33
Vest-Agder fylkeskommune	19,24
Bykle	10,85
Valle	4,83
Kvinesdal	3,55
Vennesla	3,42
Bygland	3,30
Åseral	3,13
Froland	2,40
Åmli	1,89
Marnardal	1,76
Iveland	1,69
Flekkefjord	1,31
Sirdal	1,09
Arendal	1,02
Grimstad	0,83
Evje og Hornnes	0,39
Birkenes	0,36
Audnedal	0,31
Lindesnes	0,20
Kristiansand	0,07
<u>Hægebostad</u>	<u>0,03</u>
Totalt	100,00

Ansvarsdelen er lik eigardelen.

Dersom det oppstår endring for ein eller fleire deltakarar på minst 10 % av opphavleg eigardel og denne endringa utgjer minst 2 prosentpoeng, skal styret ta initiativ til å få endre selskapsavtalen gjennom ny handsaming hos alle deltakarane. Revisjon skal i alle tilfelle skje etter avlagt rekneskap for 2018, då dette er tidspunktet for full implementering og sikring av tilgjengeleg kraftvolum frå Vest-Agder.

§ 13 – Kapital og avkastning

Konesjonskraft IKS sin kapital og inntekter kjem fram gjennom omsetning av konesjonskraft og avkastning av kapitalen.

§ 14 – Fordeling av selskapet sine midlar

Dei midlane som vert tilførde Konesjonskraft IKS, skal fordelast i samsvar med denne paragrafen.

For Aust-Agder gjeld fylgjande fordeling:

- For alle kommunane utanom Bykle og Valle gjeld:
 - o Konesjonskraftkommunane skal tildelast inntekter tilsvarande alminneleg forsyning tillagt inntil 10 GWh

- For kommunane Bykle og Valle gjeld:
 - o Kommunen prioriterer den rimelegaste krafta innanfor det som til kvar tid er forbruket til alminneleg forsyning.
 - o Overskytande kraft utover forbruket til alminneleg forsyning fordelast fylgjande:
 - Fylkeskommunen 90%
 - Kommunen 10%

For Vest-Agder gjeld fylgjande fordeling:

- For alle kommunane i Vest-Agder gjeld:
 - o Kommunen prioriterer den rimelegaste krafta innafor det som til kvar tid er forbruket til alminneleg forsyning.
 - o Overskytande kraft utover forbruket til alminneleg forsyning fordelast fylgjande:
 - Fylkeskommunen 95%
 - Kommunen 5%

§ 15 – Utgifter til administrasjonen

Utgiftene til administrasjon vert dekt av Konesjonskraft IKS sine inntekter og avkastning. Styret fastset løn til dagleg leiar.

Utgifter til administrasjon av Konesjonskraft IKS skal fordelast høvesvis på kommunane/fylkeskommunen etter storleiken på konesjonskraftinntektene det einskilde året.

§ 16 – Endring av selskapsavtalen

Selskapsavtalen skal vedtakast i kommunestyre og fylkesting av alle deltakarane.

Endringar i selskapsavtalen som gjeld endringar som nemnt i lov om interkommunale selskap § 4, tredje ledd, må vedtakast av kommunestyre og fylkesting. Dette gjeld:

1. Selskapet sitt føretaksnamn
2. Deltakarar i selskapet
3. Formålet til selskapet
4. Kommunen der selskapet har sitt hovudkontor
5. Tal på styremedlemmer
6. Deltakarane si innskotsplikt og plikt til å gjere andre ytingar overfor selskapet
7. Den enkelte deltakar sin eigardel i selskapet og den enkelte deltakar sin ansvarsdel i selskapet dersom denne avvik frå eigardelen.
8. Tal på representantar i representantskapet og kor mange medlemmer den enkelte deltakar oppnemner
9. anna som etter lov skal fastsettast i selskapsavtalen

Andre endringar kan gjerast med minst 2/3 av stemmene i eit vedtaksført representantskap.

§ 17 – Voldgift

Ein tvist mellom partane om denne kontrakten skal avgjerast med voldgift etter Lov om voldgift av 14. mai 2004 nr. 25, med mindre ein av partane krev avgjerd ved dei ordinære domstolane.

Konesjonskraft IKS – selskapsavtale 2014 – 2029

GAM
BSC

6

Voldgiftsretten skal bestå av tre medlemmer, kvar av partane vel eitt medlem. Voldgiftsretten sin leiar skal vere jurist i dømmende stilling, og blir valt av dei partane valde medlemmer i fellesskap.

§ 18 – Andre reglar

Selskapsavtalen erstattar selskapsavtalen frå 2008 og trer i kraft 1.7.2014.

Det er deltakarane sin intensjon å reforhandle avtalen innan 1.7.2024.

Avtalen gjeld til og med 31.12.2029.

Konesjonskraft IKS – selskapsavtale 2014 – 2029

GM
PCL
7

**FOR KONTROLLUTVALGET I EIERKOMMUNER
PROSJEKTPLAN FOR SELSKAPSKONTROLL**

KONSESJONSKRAFT IKS

AUST-AGDER REVISJON IKS, SEPTEMBER 2018

INNLEDNING

Selskapskontroll er hjemlet i kommuneloven § 77 nr. 5 og nærmere omtalt i forskrift for kontrollutvalg kapittel 6 (§§13-15).

Kommuneloven § 77 Kontrollutvalget nr. 5

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunen eller fylkeskommunes interesser i selskaper m.m.

Forskrift om kontrollutvalg § 13 (1) Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Selskapskontrollens innhold er definert i forskriftens § 14, og kan gjennomføres på to forskjellige måter. En *eierskapskontroll* kontrollerer om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper, gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger. En selskapskontroll kan også gjøres som en mer omfattende *forvaltningsrevisjon*. Denne prosjektplanen vil beskrive en eierskapskontroll av Konesesjonskraft IKS.

BAKGRUNN

Konesesjonskraft IKS er et interkommunalt selskap mellom 20 kommuner og de to fylkeskommunene i Agder. Konesesjonskraft IKS skal forvalte kommunene/fylkeskommunene sin konesesjonskraft og sørge for at konesesjonskraften blir omsatt i markedet og prissikret i samsvar med den fastsatte risikostrategien. For sine eiere skal konesesjonskraft IKS ta imot og formidle videre den pengeytelsen som oppstår gjennom forvaltningen av konesesjonskraftretten. Konesesjonskraft IKS har følgende eierkommuner:

<ul style="list-style-type: none"> • Aust-Agder fylkeskommune • Vest-Agder fylkeskommune • Arendal kommune • Audnedal kommune • Birkenes kommune • Bygland kommune • Bykle kommune • Evje og Hornnes kommune 	<ul style="list-style-type: none"> • Flekkefjord kommune • Froland kommune • Grimstad kommune • Hægebostad kommune • Iveland kommune • Kristiansand kommune • Kvinesdal kommune 	<ul style="list-style-type: none"> • Lindesnes kommune • Marnardal kommune • Sirdal kommune • Valle kommune • Vennesla kommune • Åmli kommune • Åseral kommune
--	--	---

Kontrollutvalgene i de deltakende kommunene vedtok i løpet av 2016 «Plan for selskapskontroll 2016-2019» for sine respektive kommuner. Disse planene baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut ifra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll i kommunen.

I «Plan for selskapskontroll» ble en eierskapskontroll av Konesesjonskraft IKS vurdert som hensiktsmessig, særlig med utgangspunkt i intensjonen med selskapet, og på bakgrunn av at forrige selskapskontroll av selskapet ble foretatt i 2009. Eierskapskontrollen er planlagt gjennomført som en felles kontroll for alle eierkommunene. Aust-Agder Revisjon IKS vil gjennomføre eierskapskontrollen med samarbeid fra Ager Kommunerevisjon IKS og Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS.

KONSESJONSKRAFT IKS

Konesesjonskraft IKS ble startet i 1984, og ble utvidet med Vest-Agder i 2014. Selskapet skal sørge for at konesesjonskraften blir prissatt riktig og omsatt i markedet i henhold til formålet. Selskapet har et eget styre, representantskap og administrasjon. I tillegg er det opprettet et porteføljeutvalg som gir råd til administrasjonen. Administrasjonen består av fire ansatte, og selskapet hadde i 2017 et driftsresultat på 112 MNOK.¹

Resultatregnskap i hele 1000	2017	2016
Sum driftsinntekter	220 206	238 196
Driftsresultat	112 044	131 905
Årsresultat	25 258	22 323
Balanseregnskap	2017	2016
i hele 1000		
Sum egenkapital og gjeld	182 507	149 223

FORMÅL

Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke og vurdere om Konesesjonskraft IKS driver etter sitt formål, i samsvar med eierkommunenes vedtak, selskapets vedtekter, samt sentrale lover og regler. Det vil bli sentralt for prosjektet å se på om selskapets uttak og omsetning er i samsvar med lovverket, selskapsavtalen og andre føringer fra eierkommunene.

Eierskapskontrollen vil ha fokus på formålet til Konesesjonskraft IKS, som går ut på å omsette kommunenes og fylkeskommunenes konesesjonskraft gjennom å ta imot og formidle videre den pengestrømmen som oppstår gjennom forvaltningen av konesesjonskraftrettighetene. Konesesjonskraft IKS forvalter store verdier som årlig fordeles på de ulike eierkommunene. Utebetalingsprognosen til fordeling blant kommunene er i 2018 på nærmere 100 millioner

¹ Proff.no/regnskap/konesesjonskraft

kroner, noe som vil utgjøre relativt store utbetalinger for eierkommunene. Til tross for en del små prosentvise eierandeler, er det derfor likevel store midler som forvaltes fra selskapet til den enkelte eierkommune.

Konesjonskraft IKS er opprettet i henhold til lov om interkommunale selskaper og skal drive blant annet etter bestemmelser i industrikonesjonsloven og vassdragsreguleringsloven.

PROBLEMSTILLINGER

Hovedformålet med problemstillingene vil være å kartlegge hvordan kommunene sikrer sine eierinteresser, samt om fordeling av ressurser gjøres i henhold til formålet med selskapet.

Følgende problemstillinger vil bli undersøkt:

- 1. Sikrer eierkommunene at deres eierinteresser blir ivaretatt i selskapets styrende organer?**
- 2. Rapporteres selskapets aktiviteter tilbake til de respektive eierkommunene i tråd med gitte anbefalinger?**
- 3. Er fordelingsprinsippene for selskapets forvaltning av ressurser i tråd med de krav som stilles i lov og styringsdokumenter? Og gjennomføres utbetalingene i tråd med de føringer som ligger til grunn?**

REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er de krav, normer og/eller standarder som kommunen skal revideres/ vurderes i forhold til, og som er utledet av autorative kilder. Revisjonskriteriene vil blant annet være:

- Aktuelle lover med forskrifter, som for eksempel vassdragsreguleringsloven
- Selskapets stiftelsesdokumenter og vedtekter
- Eierkommunenes vedtak tilknyttet selskapet
- Styringsdokumenter
- Administrative retningslinjer og mål
- Statlige føringer/veiledere

GJENNOMFØRING, METODE OG AVGRENSNING

Prosjektet vil gjennomføres av Aust-Agder Revisjon IKS ved jurist Camilla Eriksrud, med Kristian Fjellheim Bakke som ansvarlig forvaltningsrevisor.

Det metodiske arbeidet vil ta utgangspunkt i en kvalitativ tilnærming, hovedsakelig gjennom en dokumentanalyse av kommunale styringsdokumenter, rutinebeskrivelser og relevante lover

på området. Det vil i tillegg innhentes informasjon fra nøkkelpersoner tilknyttet selskapet og kommunen som anses å ha kunnskap som kan belyse problemstillingene basert på sine roller, ved eksempelvis daglig leder av selskapet og styrets leder.

RESSURSER OG TIDPLAN

Prosjektet anslås å bli gjennomført og ferdigstilt innen sommeren 2019. Tidsbruken anslås omkring 100 timer.

Arendal september 2018

Ansvarlig forvaltningsrevisor

Kristian Fjellheim Bakke

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/17342-1
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato
Vennesla kontrollutvalg	10.12.2019

Møte- og arbeidsplan 2020 Vennesla kontrollutvalg

Forslag fra sekretariatet:

Møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget 2020 godkjennes.

Planen og møtedatoene er veiledende. Kontrollutvalget står fritt til å ta opp de saker og holde de møter utvalget ønsker.

*Møtedatoer 2020: (Tirsdager kl. 14:00)
11.02. – 24.03. – 12.05. – 22.09. – 17.11.*

Saksopplysninger:

Sekretariatet legger med dette frem en egen sak om møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget. Saken legges videre frem som orienteringssak i kommunestyret.

Møte- og arbeidsplanen er ikke å forstå som en fullstendig presentasjon av alle oppgaver/saker som kontrollutvalget vil behandle i løpet av året, men legger vekt på de oppgaver som utvalget etter egen forskrift er pålagt å behandle. Det kan være aktuelt å kalle inn representanter fra administrasjonen for å orientere om aktuelle saker/temaer utover de punktene som er nevnt nedenfor. Dette er en viktig del av kontrollapparatet til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget i Vennesla kommune har fem møter i året, fordelt på tre møter på våren og to møter på høsten. Lengden på møtene avgjøres av antallet saker/typen saker som skal opp i møtet. Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift.

Sekretariatet foreslår følgende veiledende møte-/arbeidsplan 2020 for Vennesla kontrollutvalg:

Vennesla kommune Kontrollutvalget Møte- og arbeidsplan 2020

Tirsdag 11. februar 2020 kl. 14:00

- Godkjenning av møteprotokoll og Innkalling
- Helsetilsynet rapport – Hvordan stilles diagnosen psykisk utviklingshemming
- Fylkesmannens tilsynsrapport meldeplikten til barnevernet
- Engasjementsbrev for Agder Kommunerevisjon IKS
- Revisors uavhengighetserklæring
- Orientering fra revisor
- Referatsaker/Eventuelt

Tirsdag 24. mars 2020 kl. 14:00

- Godkjenning av møteprotokoll og Innkalling
- Årsrapport 2019 for skatteoppkreveren i Vennesla kommune
- Årsmelding 2019 for Vennesla kontrollutvalg
- Referatsaker/Eventuelt

Tirsdag 12. mai 2020 kl. 14:00

- Godkjenning av møteprotokoll og Innkalling
- Vennesla kommune regnskap og årsmelding 2019
- Revisors rapport fra forenklet etterlevelseskontroll.
- Orientering fra revisor
- Referatsaker/Eventuelt

Tirsdag 22. september 2020 kl. 14:00

- Godkjenning av møteprotokoll og Innkalling
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonen Midt-Agder barneverntjeneste
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2021
- Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2020
- Orientering fra revisor
- Referatsaker/Eventuelt

Tirsdag 17 november 2020 kl. 14:00

- Godkjenning av møteprotokoll og Innkalling
- Orientering om 2. tertialrapport 2020 Vennesla kommune
- Orientering om budsjett for Vennesla kommune 2020
- Orientering fra revisor
- Referatsaker/Eventuelt

I tillegg til nevnte saker vil også kontrollutvalget behandle plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 og plan for eierskapskontroll 2020-2023. Disse sakene vil bli behandlet når revisjonen har ferdigstilt sin risiko- og vesentlighetsvurdering av Vennesla kommune.

Planen er veiledende og kontrollutvalget står fritt til å ta opp saker og holde de møter man ønsker.

Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, og eventuelle prosjektplaner, undervegsrapporteringer e.l., legges frem/behandles fortløpende. Nye prosjekt bestilles fortløpende. Tentativt leveringstidspunkt oppgis i planen så langt som mulig.

Fellesmøter/prosjekter med andre kontrollutvalg

Avholdes/planlegges etter utvalgenes ønske og behov som dukker opp i løpet av arbeidsåret.

Kurs/konferanser

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljøet og kommunens innbyggere. Endret regelverk gjør det nødvendig å legge til rette for opplæring og kurs for alle medlemmer av kontrollutvalget. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som går fram av lov og forskrift. Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (høst- og vårkonferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalget inviteres blant anna årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) eller Forum for kontroll og Tilsyn (FKT). Dette er viktige samlinger for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder.

Aktuelle datoer:

- NKRF sin Kontrollutvalgskonferanse 29-30. januar 2020, på Gardermoen
- Temark Vårkonferanse i april
- Temark Høstkonferanse i november
- Forum for kontroll og tilsyn, konferanse 3-4. juni 2020, på Gardermoen

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/00145-8
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato
Vennesla kontrollutvalg	10.12.2019

Orientering fra revisor 10.12.2019

Forslag fra sekretariatet:
Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har et påseansvar for å se til at det blir gjennomført revisjon i kommunen. Som et ledd i kontrollutvalgets påseansvar orienterer revisor kontrollutvalget gjennom året. Ved å holde seg orientert om det pågående revisjonsarbeidet får utvalget også informasjon som er relevant for risikobildet til kommunen.

I møtet vil revisor orientere om:

1. Overordnet revisjonsstrategi for Vennesla kommune
 2. Pågående arbeidet risiko- og vesentlighetsvurdering for plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll
 3. Løpende revisjon
 4. Foreløpig innberetning av mislighets sak
- Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å vurdere å lukke møte under denne delen av orienteringen jf. Kommuneloven §11-5 andre ledd 2. punktum og forvaltningsloven §13.1.

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/00146-8
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato
Vennesla kontrollutvalg	10.12.2019

Referatsaker 10.12.2019

Forslag fra sekretariatet:
Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

1. Innkommen post
 - a. Ingen.
2. Kontrollutvalgets saker behandlet i kommunestyret
 - a. Kommunestyre sak 66/19 – Forvaltningsrevisjon Midt-Agder barnevernstjeneste
3. Påmelding NKRF sin kontrollutvalgskonferanse 29-30. januar
4. Sammenslåing av sekretariatene Temark og Viks
5. Abonnement kommunerevisoren?
6. Neste møte

Vedlegg:

- Vedtak kommunestyre sak 66/19 - Forvaltningsrevisjon Midt-Agder barneverntjeneste
- Program NKRF kontrollutvalgskonferanse 2019

Vennesla
kommune

Arkivsak-dok. 19/02945
Arkivkode
Saksbehandler Svein Gustav Skisland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	10.10.2019	66/19

SAKSPROTOKOLL

Forvaltningsrevisjonsrapport - Midt-Agder barnevernstjeneste

Kommunestyret har behandlet saken i møte 10.10.2019 sak 66/19.

Votering:

Ved votering ble kontrollutvalgets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten Midt-Agder barnevernstjeneste til orientering og ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger:

- At Midt-Agder barnevernstjeneste utarbeider et system for konklusjonen av meldinger som viser at saken har blitt drøftet og konkludert av mer enn en person. Dette vil bidra til å sikre en forsvarlig saksbehandling av mottatte meldinger jf. Bvl. § 1-4.
- At barneverntjenesten sikrer samtykke er dokumentert i den enkelte sak jf. Forvaltningsloven § 13a. nr. 1.
- At Midt-Agder barneverntjeneste i større grad sikrer at det gis skriftlig tilbakemelding til melder. Dette gjelder både når barnevernet mottar melding om bekymring, men også etter at en eventuell undersøkelse har blitt gjennomført, jf. Bvl. § 6-7a.
- At barnevernstjenesten retter fokus mot at undersøkelsessaker skal starte opp på et tidligst mulig tidspunkt.
- At barnevernstjenesten sikrer at faktiske opplysninger og barnevernstjenestens vurderinger blir dokumentert i tilstrekkelig

grad i den enkelte barnevernssak jf. Bvl. § 1-4.

- Om at kommunen retter økt fokus på internkontroll for å sikre at barnevernstjenesten oppfyller lovkrav og interne rutiner. Avviksrapportering er en viktig del av internkontrollen, og det anbefales at avvik/merknader i større grad rapporteres for at feil og mangler kan fanges opp jf. Bvl. § 2-1.

Kommunestyret ber rådmannen gi en skriftlig tilbakemelding om oppfølgingen av rapporten til kontrollutvalgets møte i september 2020.

P R O G R A M

NKRFS

Kontrollutvalgskonferanse

29-30 januar 2020

The Qube – Clarion Hotel & Congress Oslo Airport

Hovedtemaer:

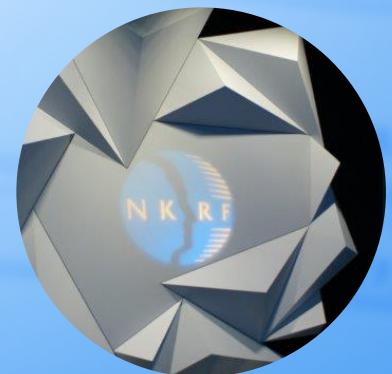
Politikerhets ∴

Rent drikkevann – hva gikk galt? ∴

Bærekraft i et revisjonsperspektiv ∴

Personvern i kommunene ∴

Bompengeselskapene ∴

Målgruppe: Ledere/medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, rådmenn og andre som er interessert i tilsyn og kontroll i kommunesektoren

#ku20nkrf

Onsdag 29. januar

09.00

Registrering og enkel servering

10.00

Velkommen

► Konferansier Anne Grosvold og daglig leder Rune Tokle, NKRF

10.10

Åpning

► Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland (H)

10.40

Demokratiets kår

► Øystein Djupedal, tidl. politiker, fylkesmann, "Arendalsuke-general" m.m., nå regiondirektør i Husbanken sør

11.20

Pause

11.40

Hat og trusler mot folkevalgte?

► Carina Riborg Holter, Senior Research Executive i Ipsos
På oppdrag fra KS har Ipsos kartlagt omfanget av hatefulle ytringer og trusler blant folkevalgte politikere i Norge.

11.50

Hets av politikere – en trussel mot demokratiet?

Anne Grosvold i samtale med:

- Carina Riborg Holter
- Ole Ueland (H), gruppeleder i Rogaland fylkesting og tidligere ordfører i Sola kommune
- Kamzy Gunaratnam (A), varaordfører i Oslo kommune

12.20

Lunsj

13.20

Hvordan jobbe i et kontrollutvalg?

► Bård Hoksrud (Frp), leder av kontrollutvalget i Bamble kommune

14.00

Pause

14.20

Rent drikkevann – hva gikk galt?

► Bård Espelid (Askøylisten), tidligere varaordfører, nå kommunestyrerepresentant, i Askøy kommune

14.45

Rent drikkevann – en selvfølge?

► Kjetil Furuberg, avdelingsleder vanntjenester i Norsk Vann

15.10

Rent drikkevann – et felles ansvar

Anne Grosvold i samtale med:
Innlederne m.fl. (kommer)

15.50

Pause

16.10

Bærekraft i et revisjonsperspektiv

► Riksrevisor Per-Kristian Foss

.....
17.00

19.30

Middag

RUNE TOKLE

ANNE GROSVOLD

MONICA MÆLAND

ØYSTEIN DJUPEDAL

CARINA RIBORG HOLTER

OLE UELAND

KAMZY GUNARATNAM

BÅRD HOKSRUD

BÅRD ESPELID

KJETIL FURUBERG

PER-KRISTIAN FOSS

14.20

Minikurs A
Se info neste side

17.00

Torsdag 30. januar

09.00

Bærekraft – hva er det?

- ▶ Carlo Aall, professor og leder for Norsk senter for bærekraftig klimatilpassing ved Vestlandsforskning

09.30

Bærekraftmålene – hva må til lokalt og sentralt?

En samtale med:

- ▶ Carlo Aall
- ▶ Tina Bru (H), andre nestleder i Stortingets energi- og miljøkomite
- ▶ M.fl. (kommer)

10.00

Pause

10.20

Gode bestillinger og gode analyser – kontrollutvalgets muligheter

Anne Grosvold i samtale med:

- ▶ Beate Marie Dahl Eide (Sp), ordfører i Seljord kommune
- ▶ Torbjørn Berglann, daglig leder i Konsek Trøndelag IKS
- ▶ May Britt Lagesen (A), leder av kontrollutvalget i Steinkjer kommune og medlem av fylkestinget i Trøndelag

11.00

Pause

11.20

Personvern – hva gjør vi i kommunene?

- ▶ Anette Engum, personvernombud i Bærum kommune

12.00

Pause

12.20

Bompengeselskapenes pengebruk

- ▶ Peter Svaar, journalist i NRK

13.00

Lunsj

09.00

Minikurs B
Se info nederst

CARLO AALL

TINA BRU

BEATE MARIE DAHL EIDE

TORBJØRN BERGLANN

MAY BRITT LAGESEN

ANETTE ENGUM

PETER SVAAR

RENATE BORGMO

BJØRN BRÅTHEN

ALEXANDER ETSY JENSEN

BEATE MARIE DAHL EIDE

ANN KATHARINE GARDNER

KNUT TANEM

11.20

Minikurs C
Se info nederst

Minikurs – parallelt med hovedprogrammet

! Begrenset antall plasser

• Målgruppe: nye ledere og medlemmer av kontrollutvalget

Onsdag kl 14.20 - 17.00

A. Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver

- ▶ Renate Borgmo og Bjørn Bråthen, seniorrådgivere i NKRF

Torsdag kl 09.00 - 10.00

B. Lederrollen i kontrollutvalget

- ▶ Alexander Etsy Jensen, rådgiver i Temark og tidl. leder av kontrollutvalget og tidl. medlem av kommunestyret i Vennesla kommune

Torsdag kl 11.20 - 13.00

C. De sentrale momentene for å forstå det kommunale regnskapet

- ▶ Ann Katharine Gardner og Knut Tanem, regnskapsrevisorer i Revisjon Midt-Norge SA

NKRFs

Kontrollutvalgskonferanse

29-30 januar 2020

Påmelding

- Påmeldingsfrist: 12. desember 2019.
- Bindende påmelding skal skje via [NKRFs nettsider](#).
- Faktura vil bli tilsendt etter påmeldingsfristens utløp.
- Det tas forbehold om endringer i programmet.

Konferansepriser *

- Kr 6 900 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 300 eks. mva.)
- Kr 5 250 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 650 eks. mva.)
- Kr 1 114 eks. mva. for overnatting m/frokost fra 28. til 29. januar 2020

*) Deltakere fra kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.

Avbestillingsbetingelser

- Avbestilling må skje skriftlig.
- Det vil ved avbestillinger etter påmeldingsfristens utløp kreves et gebyr på kr 500 til dekning av administrasjonsutgifter. Ved avbestilling senere enn en uke før konferansestart belastes 50 % av konferanseavgiften.
- Avbestilling ved legitimert sykdom behandles særskilt.
- Avmelding på konferansedagen, eller ev. uteblivelse, medfører full konferanseavgift.
- Ved hotellreservasjon kommer i tillegg ev. ansvaret overfor hotellet.
- Deltakelse kan ved behov overføres til en annen kollega.

Konferansested

The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

Forhåndsgodkjenning

11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning.

Kontaktinfo

Norges Kommunerevisorforbund, Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
 Telefon 23 23 97 00 • post@nkrf.no • www.nkrf.no
www.facebook.com/nkrf.no • www.twitter.com/nkrf

Velkommen på konferanse!

NKRF
1945 – 2020

Norges Kommunerevisorforbund
75 år på vakt for fellesskapets verdier

www.nkrf.no | post@nkrf.no

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 19/00146-9
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang

Møtedato

Vennesla kontrollutvalg

10.12.2019

Eventuelt 10.12.2019